

PONDĚLÍ 2. ÚNORA 2009

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING

Předseda

(Zasedání bylo zahájeno v 17:05)

1. Pokračování zasedání

Předseda. – Prohlašuji zasedání přerušené ve čtvrtek 15. ledna 2009 za obnovené.

2. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

3. Složení Parlamentu: viz zápis

4. Ověření pověřovacích listin: viz zápis

5. Členství ve výborech a delegacích: viz zápis

6. Výklad jednacího řádu: viz zápis

7. Předložení dokumentů: viz zápis

8. Texty smluv dodané Radou: viz zápis

9. Písemná prohlášení, která nejsou brána v potaz: viz zápis

10. Otázky k ústnímu zodpovězení a písemná prohlášení (předložení): viz zápis

11. Petice: viz zápis

12. Plán práce

Předseda. – Bylo rozdáno konečné znění návrhu pořadu jednání tohoto dílčího zasedání, který vypracovala Konference předsedů na svém zasedání ve čtvrtek dne 29. ledna 2009 podle článků 130 a 131 jednacího řádu. Byly navrženy následující změny:

Pondělí: Paní Roureová stáhla žádost o krátké přednesení své zprávy (A6-0024/2009) o minimálních normách pro přijímání žadatelů o azyl v členských státech. O zprávě se tedy bude hlasovat ve čtvrtek.

Čtvrtek: Skupina Unie pro Evropu národů požádala, aby byl bod o situaci na Filipínách nahrazen bodem nazvaným „Odmítnutí vydání Cesareho Battistiho Brazílii“.

Roberta Angelilli, jménem skupiny UEN. – *(IT)* Pane předsedo, po konzultaci s mnoha kolegy poslanci bych vás chtěla požádat o změnu v pořadu jednání v tom smyslu, jak jste ji právě uvedl. Konkrétně bych ráda, aby byla věc Battisti zařazena mezi naléhavé záležitosti.

Před několika dny totiž brazilská vláda rozhodla, že odmítne vydat teroristu Cesareho Battistiho, který byl odsouzen k doživotnímu trestu za spáchání čtyř vražd, a udělila tomuto vrahovi status politického uprchlíka. Toto rozhodnutí je nejen potupné pro italské soudnictví a orgány, ale je také urážkou památky obětí a jejich rodin, a veřejnost je jím pobouřena.

To je důvod, proč by tato žádost, mimo jiné, měla být podle mého vyslyšena, a také proto, že původně žádost vznesli nejvyšší italscí představitelé včetně prezidenta republiky pana Napolitana. Takové je tedy zdůvodnění této žádosti.

(Parlament žádost schválil.)

(Plán práce byl přijat v takto pozměněném znění.)

13. Jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám

Předseda. – Dalším bodem jsou jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) V meziskupině pro regionální a menšinové jazyky jsme připravili zprávu zaměřenou na ochranu tradičních národnostních menšin. Proč je to důležité? V mnoha nových členských státech, mimo jiné například v Rumunsku, neexistují právní předpisy pro menšiny. V loňském roce jsme byli svědky toho, jak na Slovensku uniformovaní policisté zbili civilisty. Od chvíle, kdy se v Rumunsku ujala úřadu nová vláda, jsou odstraňovány symboly menšin, vidí se jako problém, když někdo hovoří více než jedním jazykem, a několik set dětí bylo náhodou vynecháno ze zápisu ke školní docházce. Proto považujeme za důležité, aby Evropský parlament vypracoval zprávu, usnesení, které zaručí ochranu menšin, ochranu tradičních etnických menšin. Děkuji mnohokrát, pane předsedo.

Iliana Malinova Iotova (PSE). – (BG) Dámy a pánové, spor mezi Ruskem a Ukrajinou a lednové přerušení dodávek zemního plynu způsobily několika evropským zemím, zvláště Bulharsku, velké ztráty.

Přímé ztráty bulharského hospodářství byly jen za několik dní vyčísleny na více než 230 milionů EUR, což odpovídá částce potřebné ke spuštění projektu Nabucco. Naše hospodářství se ocitlo v povážlivé situaci a byli jsme nuceni snažit se o spolupráci s cílem znovuotevřít bloky jaderné elektrárny Kozloduj.

Dialog o této snaze musí být rozumný a klidný a vycházet z pečlivé analýzy. Řešení jsou obtížná, neměli bychom si však udělat předčasný úsudek a rovnou je odmítnout, jak bohužel učinila Komise.

Domnívám se, že Bulharsko a další nejpostiženější země musí mít možnost získat dodatečné prostředky z evropského plánu rozvoje a nikoli jen minimální podíl na 20 milionech EUR, které již byly vyčleněny na projekty zemního plynu. Je nepochopitelné, proč by nejpostiženější země měly dostat tu nejnižší částku v době, kdy se na energetické projekty bude rozdělovat téměř 3,5 milionu EUR.

Brzy zahájíme diskusi o energetické strategii. Vyzývám všechny poslance, aby prokázali, že máme představu o energetické nezávislosti, že jsme před volbami schopni překonat své politické rozpory a že dokážeme chránit solidaritu a vzájemnou pomoc, kvůli níž jsme se spojili.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Pane předsedo, dámy a pánové, české předsednictví začalo před měsícem, ale už nám stihlo plivnout do tváří a urazit nás svým dárkem – Estonsko je zobrazeno se srpem a kladivem, na podlaze finské sauny se válí opilec, Německo má hákový kříž, Itálie fotbalisty držící míč u svých pohlavních orgánů, Bulharsko je vyličeno jako záchodky atd. atd. Umělec, který je autorem daru České republiky Evropské unii, takto ve svém díle zvětšil národy a země Evropské unie.

Umění může a často musí šokovat, je však výsměch jiným zemím a národům tou nejlepší cestou? Česká vláda poukazuje na umělcovu svobodu projevu; to je pravda, ale zde byla tato svoboda rozhodně použita ve špatných souvislostech. Vláda se zřejmě nemůže vměšovat do tvůrčí volnosti umělce; to je rovněž pravda, avšak česká vláda se předáním tohoto daru ztotožnila s jeho poselstvím a jako dárcce musí nyní odpovědnost za následky nést ona, nikoli onen umělec. Lze jen těžko pochopit, jak si čeští představitelé mohou osobovat právo urážet jiné členské státy.

Jako volená zástupkyně Estonska očekávám odpověď a omluvu od země, která se ujala předsednictví, abych ji pak mohla předat estonským občanům. Bohužel zde nikdo ze zástupců předsednictví není, ale věřím, že budou o mé žádosti informováni.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pane předsedo, každý den projede městem Augustów pět tisíc tiráků. Každý den chodí děti do školy přímo podél silnice, protože tu není chodník. Téměř každý den jedno z nich zemře pod koly tiráků. Ekoteroristé zablokovali výstavbu obchvatu ve jménu ochrany ptáků před hlukem. Za každý týden blokování výstavby musí jedno dítě z města Augustów zaplatit svým životem. Ani ekoteroristé, ani soudci Evropského soudního dvora by své vlastní děti neposlali pod kola tiráků. Životům dětí z města Augustów se ale přikládá menší význam než klidu ptáků.

Podporuji péči o životní prostředí a snahy chránit přírodu. Pokud však jde o lidské životy, nesmíme s nimi zacházet tak bezcitně. Obracím se na Evropskou komisi s otázkou – kolik polských dětí musí svým životem zaplatit za blokování výstavby obchvatu? Přihlíželo se při rozhodování vůbec k jejich životům?

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Pane předsedo, ráda bych upozornila Evropský parlament na zhoršení – je-li to vůbec ještě možné – situace lidských práv v Tunisku.

Od 11. prosince je Sihem Bensedrinová, známá obhájkyňe lidských práv a šéfredaktorka listu *Kalima*, vláčena tiskem a očeřňována způsobem, který je zcela nepřijatelný a neslučitelný s právním státem.

Dne 23. ledna byl panu Aminovi, koordinátorovi sdružení Maghrebská koordinace organizací pro lidská práva, znemožněn vstup do Tuniska.

Dne 28. ledna bylo Radio Kalima, které od té doby vysílá pouze družicově, zcela obklíčeno. Novináři této stanice byli uvězněni a lidem, kteří jim přišli na pomoc, se na ulici dostalo hrubého zacházení. Dotyčná rozhlasová stanice je nadále obklíčena tuniskou policií, takže svoboda informací a projevu je v ohrožení.

Zítří se koná odvolací řízení s dělníky z Gafsy, kteří bojují proti korupci a vykořisťování v této tuniské těžební oblasti, přičemž již při prvním řízení jim byla odepřena spravedlnost.

Vedoucí misí v Tunisu jsou situací znepokojeni; již o ní diskutovali a možná o ní diskutují i v tomto okamžiku. Na dnešek měli naplánovanou schůzku.

Vyzývám vás, pane předsedo, k přijetí význačné politické iniciativy, která by zastavila toto systematické porušování lidských práv v Tunisku.

Předseda. – Právě dorazil i náš staronový kolega Martin Kastler. Sdělil mi, že se zdržel v dopravní zácpě. Jsou dva způsoby, jak se vyhnout pozdním příchodům – buď vyrazit na cestu dříve, nebo zlepšit transevropské síť.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – Pane předsedo, zavraždění válečných zajatců a civilistů zajatých za války patří k nejzávažnějším porušením mezinárodního práva. Ve třetí i čtvrté Ženevské úmluvě je jasné řečeno, že takové činy rozhodně nejsou v souladu s mezinárodněprávními normami a jejich pachatel musí nést v očích mezinárodního společenství odpovědnost. V tomto duchu také článek 2 Evropské úmluvy o lidských právech označuje zbavení života za flagrantní porušení práva.

Nedávné doznání tureckého herce Attily Olgaçe, že zavraždil deset kyperských Řeků zajatých při turecké invazi na Kypr v létě 1974, opět vrhlo světlo na zločiny spáchané Tureckem a znamená pro Turecko nevyhnutelnou povinnost otevřít své archivy k prošetření osudu všech nezvěstných osob. Mezinárodní společenství, v němž je Evropská unie významným hráčem, musí na Turecko vyvinout veškerý možný tlak, aby dodržovalo mezinárodní právo a plnilo související rozsudky Evropského soudu pro lidská práva a všechny relevantní rezoluce OSN.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Motto českého předsednictví „Evropa bez bariér“ by nemělo být jen heslem, ale musí být jasnou odpovědí na současné výzvy. Předsednictví by mělo řešit starosti evropských občanů, kterým existující bariéry znemožňují uplatňovat jejich práva na území EU.

V Evropské unii žije padesát milionů Evropanů s různým zdravotním postižením, kteří v každodenním životě narážejí na různé obtíže. Řada z nich se na mě obrátila se žádostí o potřebu vzájemného uznávání průkazů osob s těžkým zdravotním postižením. Handicapovaní občané nemohou tyto průkazy využívat ve všech členských státech EU, což jim komplikuje například parkování osobních motorových vozidel na vyhrazených parkovištích. Předložila jsem tuto otázku Radě i Komisi a doufám, že opatření k harmonizaci průkazů budou přijata co nejrychleji.

„Evropa bez bariér“ musí znamenat odstranění všech bariér včetně fyzických, společenských a architektonických a zabránění jakékoli diskriminaci handicapovaných osob.

Rovana Plumb (PSE). – (RO) Dokumenty ze zasedání, které se konalo dne 5. února v Praze, zmiňují diskusi o barcelonských cílech, které se týkají veřejných služeb péče o děti, s důrazem na domácí péči o děti. Zajímalo by mě, zda české předsednictví zná zprávu Evropské komise z října 2008, podle níž více než šest milionů žen ve věku 25 až 49 let uvádí, že jsou kvůli rodinným povinnostem nuceny vzdát se práce nebo pracovat pouze na částečný úvazek.

Domácí péče o děti nesmí být na úkor veřejných služeb péče o děti. Jako sociální demokratka věřím, že investice do veřejných služeb péče o děti je prospěšná pro společnost jako celek. Naléhavě vyzývám české předsednictví, aby zvážilo, jakou pomoc lze členským státům poskytnout při zlepšování kvality i kvantitativy jejich veřejných služeb péče o děti, a to zejména během současné krize.

Bilyana Ilieva Raeva (ALDE). – (BG) Tento týden se ve Švýcarsku koná referendum o volném pohybu osob. Švýcaři budou rozhodovat o tom, zda bude smlouva mezi jejich zemí a Evropskou unií rozšířena jak z hlediska časové platnosti, tak z hlediska rozsahu působnosti, a zda se bude vztahovat i na občany Bulharska a Rumunska.

Tímto rozhodnutím Švýcarsko nejen usnadní a definuje vývoj do budoucna, tedy zda budeme používat víza a hranice, ale také rozhodne o tom, zda některá odpovědná rozhodnutí související s hospodářským rozvojem v posledních 30 letech budou platit i nadále. Politika volného pohybu osob přispívá k hospodářskému rozvoji jak ve Švýcarsku, tak v Evropské unii, a přináší rovněž zlepšení naší celkové životní úrovně.

Otevřeně doufám, že výsledek referenda, které se tento týden koná ve Švýcarsku, bude pozitivní, protože opačný negativní výsledek by tomuto krásnému partnerství a spolupráci znovu vystavěl bariéry, které známe z minulosti, přinesl by omezení a všechny další nevýhody vyplývající z neexistence smluv.

Proto doufám, že naši švýcarští přátelé podpoří naši společnou budoucnost, a žádám členské státy Evropské unie i Komisi, aby pokračovaly v naší vzájemné spolupráci se Švýcarskem harmonicky a s dobrými výsledky pro všechny občany Evropské unie.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Pane předsedo, na zasedání v Davosu vyzvala německá kancléřka Angela Merkelová k vybudování plynovodu z Ruska do Německa, který by vedl po dnu Baltského moře.

Paní Merkelová zase ukázala, jak si vykládá evropskou solidaritu. Vždyť skandinávské země a stejně tak i Litva, Lotyšsko, Estonsko a Polsko vyjádřily výhrady a námitky vůči tomuto projektu plynovodu. Paní Merkelová dala najevo, jaký význam přikládá hlasům ekologů, kteří varují před ohrožením Baltu. Pro paní Merkelovou nic neznamena skutečnost, že náklady na výstavbu budou několikrát vyšší než náklady na vybudování podzemního plynovodu.

Rád bych se zeptal – není tomu tak, že má paní Merkelová po vzoru svého předchůdce kancléře Gerharda Schrödera zájem o práci u Gazpromu? Jsou si vedoucí představitelé německé levice a německé pravice vědomi toho, že takovým postojem podkopávají autoritu, důstojnost a soudržnost Evropské unie?

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Pane předsedo, podle Charty Spojených národů mají všechny národy právo na sebeurčení. To platí i pro 1,5 – 2 miliony Maďarů v Transylvánii. Před dvěma lety uspořádala Národní rada v kraji Székely neoficiální referendum o regionální autonomii pro kraj Székely. V tomto referendu, které bylo skutečně pomocí přenosných volebních urn i přes uměle podněcovanou protimaďarskou propagandistickou kampaň, se 99 % z 210 000 dotázaných voličů vyjádřilo kladně. Nedávno zahájilo významné množství místních vlád v kraji Székely novou iniciativu ve prospěch uspořádání řádného oficiálního referenda. Státní orgány a jejich místní zástupci, takzvaní prefekti, dělají vše pro to, aby zabránili Maďarům žijícím v kraji Székely v mírumilovném, zákonném a demokratickém vyjádření jejich vůle. Žádám Parlament a jeho předsedu Hanse-Gerta Pöttingera, aby pečlivě sledovali další vývoj kolem tohoto referenda v Rumunsku a aby chránili místní vlády, jimž vyhrožují úřady. Děkuji.

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). – (FR) Pane předsedo, dámy a pánové, dohoda o hospodářském partnerství mezi státy Carifora a Evropskou unií nevěští nic dobrého pro nejvzdálenější regiony Antil a Francouzskou Guyanu.

Co je ještě horší, tato dohoda, k níž se musím vyjádřit, nedodrжуje mandát zadaný Evropskou radou, ani strategii Evropské unie pro oblast Karibiku, ani její strategii pro nejvzdálenější regiony; všechny tři texty totiž výslovně hovoří o potřebě regionální integrace nejvzdálenějších regionů do Carifora a vytvoření takového meziregionálního trhu mezi těmito dvěma stranami, který by přispíval k celkovému rozvoji regionu.

Jsem znepokojena. Již 10 dní trvá na ostrově Guadeloupe hrozivá stávk, která zastavila vše včetně dodávek benzínu. Stávka trvá tak dlouho, protože obyvatelé Antil a Guayany trpí vysokými životními náklady, které jsou jedenapůlkrát vyšší než na území Evropy. Přestože se dosud jednalo o ryze francouzský problém, nyní již přerůstá v problém evropský a to, že Komise odmítla vyjednat pro nás specifickou dohodu mezi nejvzdálenějšími regiony a státy Carifora, je podle mého názoru ostudné.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Pane předsedo, nedávno jsme slyšeli a četli o bombardování civilistů a vyvražďování dětí a viděli jsme to i na vlastní oči. Nedávno jsme viděli jistého Turka, který veřejně přiznal, že během turecké invaze na Kypr v roce 1974 zavraždil 10 spoutaných kyperskořeckých vojáků. Co jsme však neviděli, pane předsedo, je vůle na straně Mezinárodního trestního soudu v Haagu, vůle, která přitom byla tak zjevná, když se jednalo o události v Jugoslávii; Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii pachatele stále stíhá. Myslím si proto, že je z naší strany zcela legitimní zeptat se Parlamentu, zda existuje nějaký seznam zemí spadajících do příslušnosti haagského soudu nebo zda je tento soud vůči některým zemím netečný a nemá o ně zájem. Domnívám se, že náš požadavek dozvědět se, které země a kteří občané budou žalováni před haagským soudem a kteří ne, je zcela legitimní.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Děkuji za udělení slova, pane předsedo. Požádal jsem o možnost vystoupit kvůli tragické nehodě, k níž došlo před třemi dny v Chorvatsku. Osmnáctiletý mladík stoupl na nášlapnou minu a stal se dalším v řadě obětí, mezi nimiž jsou i Italové, Nizozemci a další evropští spoluobčané. Chorvatsko se neúčastní rozsáhlého programu na odstraňování min, který Komise v období 2008–2013 financuje, přitom počet rozmístěných min není znám. Ačkoli Chorvatsko samo nikdy takové miny nevyrobilo, podél přibližně 1000 kilometrů jeho území leží životu nebezpečné nášlapné miny. Uctivě žádám Komisi i vás, pane předsedo, abyste zařídili, že Chorvatsko bude také moci využívat evropskou pomoc podobně jako Bosna, Ukrajina, Kosovo a Kypr, neboť tato operace je mimořádně nákladná a vysoce nebezpečná. Hovořil jsem nyní z titulu své funkce předsedy – za Evropskou unii – Smíšeného parlamentního výboru EU-Chorvatsko. Děkuji mnohokrát za udělení slova.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Pane předsedo, demonstrace zemědělců v Řecku vysílají spolu s dalšími demonstracemi v Evropě důležitý signál o změnách v současném vnímání zemědělství a potravinářské problematiky, neboť na nich zaznívá požadavek reformovat evropské a národní politiky. Když se na evropské úrovni hrouť hospodářství, finanční systém přišel o veškerou důvěru, malé a střední podniky postupně zanikají a zaměstnanost prudce klesá, nemůžeme zavírat oči před problémy hromadícími se na venkově, v zemědělství, v hospodářství venkovských oblastí a v regionální zaměstnanosti. Bylo by prospěšné, kdyby Komise a Parlament zahájily dialog a předložily návrhy snažící se o řešení těchto problémů, a to nejen tak, aby se zajistilo přežití malých a středních zemědělských podniků, ale aby se tyto podniky dostaly z krize i pro nadcházející roky, aby se aktivoval intervenční mechanismus a posílil mechanismus řízení krize (tak aby byl pokryt i případný ušlý příjem) a národní politiky, které by mohly být flexibilnější, aniž by to nutně znamenalo spolufinancování společné zemědělské politiky.

Eugenijus Gentvilas (ALDE). – (LT) Evropští vrcholní představitelé se v poslední době vyjadřovali v tom smyslu, že jsou zklamáni ukrajinskými a gruzínskými vůdci. Objevují se pochyby o tom, zda jsou schopni tyto státy demokratizovat a dovést je do NATO a do Evropské unie. Takové názory a vyjádření ale jen podpoří ruskou politiku a ruské speciální jednotky. Přímě před našima očima se odehrávají ruské provokace, jejichž cílem je oslabit prezidenta Juščenka, prezidenta Saakašviliho a jimi prováděnou politiku orientovanou na Západ. Existují ale i neviditelné provokace. Nejlepší cestou ke zjištění, jak jsou organizovány, by bylo prostudovat archivy KGB. Pouze naivní politici v současné Evropě mohou věřit, že Rusko už takové vydírání a provokace nepoužívá, přestože v jeho čele stojí důstojník KGB Putin. Poslední provokací je informace, že Gruzie unesla ruského vojáka. Evropa byla touto informací krmena celý týden. Později Rusko připustilo, že voják ve skutečnosti sám dezertoval, avšak očerňující propaganda již stihla napáchat škody. Člověk z toho má dojem, že Rusko brilantně ovládá hry s tanky, plynovody, informacemi a dezinformacemi. Ovšem Rusko může takové hry hrát především díky naivitě evropských politiků.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Pane předsedo, čínské úřady využily toho, že pozornost světového veřejného mínění je nyní obrácena k otázkám souvisejícím s hospodářskou krizí, a pomocí své rozsáhlé utiskovací mašinérie zvýšily nátlak na Tibeťany. Kampaň, která má trvat 40 dní, je zaměřena především na účastníky protestů z loňského roku.

Stále více lidí je předvoláváno na policejní služebny, zvyšuje se ale i počet nezvěstných osob, případů zastrasování a neobjasněných úmrtí. Nelze vyloučit možnost, že jedním z důsledků represí bude vyvolání nepokojů mezi Tibeťany, kteří budou dohnáni až ke krajním krokům. Čínské bezpečnostní složky a armáda zareagují brutálním potlačením těchto protestů a možná se ukáže, že se jedná o promyšlenou provokaci čínských orgánů, jež se budou spoléhat na to, že i demokratické vlády se v době společného boje s hospodářskou krizí omezí jen na opatrné protesty. Evropský parlament by se měl v této věci vyjádřit jasně a rozhodně, a proto bych si dovolila předložit návrh výzvy čínskému premiérovi. Vyšleme společně komunistickému režimu signál, že nesouhlasíme s porušováním základních práv tibetského národa.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Evropská komise vyhlásila rok 2009 Evropským rokem tvořivosti a inovace. Tvůrčí myšlení je klíčem k úspěchu v globálním hospodářství, což Evropská unie uznala již dávno. Inovace je skutečně nedílnou součástí jak balíčku Komise o klimatických změnách, tak plánu obnovy evropského hospodářství. Také Evropský parlament se musí začít aktivněji zapojovat do podpory tvořivosti, která je hnací silou inovace. V loňském roce byl přijat balíček opatření v oblasti energetiky a změny klimatu a schváleno písemné prohlášení o fibromyalgii, za což vám ještě jednou děkuji. Tyto dokumenty dládí cestu k inovaci a tvořivosti v tak zásadních oblastech, jako je zdravotnictví, kde zavádějí nové způsoby léčby fibromyalgie, a energetika, kde přispívají ke zvýšení účinnosti nových alternativních zdrojů energie.

Alexandra Dobolyi (PSE). – (HU) Pane předsedo, také Maďarsko vstoupilo dne 21. prosince 2007 do schengenského prostoru, a přesto přetrvávají na rakousko-maďarské hranici nevyřešené problémy. Úřady spolkové země Burgenland se s námi příliš nebaví. Proto mí maďarští spoluobčané zaslali v červnu 2008 Petičnímu výboru Evropského parlamentu petici, kterou jsme vzápětí předali komisaři Jacquesu Barrotovi. Pan Barrot nakonec po čtyřech měsících odpověděl a sdělil nám, že nemá k petici dostatečné informace a že se pokusí obrátit na osobu, která ji předložila. Za dva měsíce po této odpovědi jsem se sama spojila s osobou, která petici podala, abych zjistila, jak se věci mají. Dozvěděla jsem se, že se zatím nikdo z Komise neozval – to pak není divu, že nemá Komise dost informací. Když jsem se znovu obrátila na úředníky Komise, sdělili mi, že se záležitost budou zabývat „v co nejkratší lhůtě“. Ráda bych se Komise zeptala, co znamená výraz „v co nejkratší lhůtě“, a vyjádřila naději, že kampaň pro volby, které se budou konat za čtyři měsíce, nepovedou pánové Barroso a Jacques Barrot rovněž v takové „co nejkratší lhůtě“. Děkuji mnohokrát.

Viktória Mohácsi (ALDE). – (HU) Děkuji, pane předsedo. Dámy a pánové, dovoluji rychlou jednominutovou momentku stále nevymýceného evropského rasismu. V Maďarsku byl před několika dny policejní velitel, který pronesl rasistické prohlášení, zproštěn obvinění a dosazen zpět do funkce s odkazem na údajné interní šetření. Šetření ale nezkoumalo otázku, zda bylo rasistické prohlášení skutečně proneseno. V rumunské obci Târlungeni nedaleko Brašova byla postavena zeď oddělující romské a neromské rodiny. Bude-li se tamní dítě ptát, proč jsou takto odděleni, možná mu jeho otec odpoví: protože na jedné straně zdi žijí špatní lidé, zatímco na druhé straně zdi žijí ti dobří. Před deseti dny jsme hlasovali o zprávě delegace, která navštívila Itálii; před týdnem přitom Itálie nasadila proti Romům ozbrojené síly poté, co se neznámí pachatelé dopustili dvou trestných činů. Policejní složky nahánějí romské rodiny s použitím vrtulníků, psů a ozbrojených policistů. Děkuji mnohokrát.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Počet nezaměstnaných pracovníků v Portugalsku narůstá exponenciální měrou. Každý den podniky oznamují omezování výroby, propouštění pracovníků či dokonce úplné uzavření.

Mezi nejzávažnější případy se řadí hrozba visící nad přibližně 2 000 pracovníků firmy Qimonda ve Vila do Conde v důsledku vyhlášení bankrotu mateřské společnosti v Německu. Ve středu přijde sem do Parlamentu delegace pracovníků z obou zemí v očekávání solidarity a také naší podpory jejich boje za záchranu pracovních míst.

Nicméně roste i počet případů skandálních zpoždění ve vyplácení mezd a jiných odměn pracovníkům, k němuž dochází mimo jiné v podnicích vyrábějících korek, v některých textilkách a v odvětví keramiky a hutnictví. To vede k vážným sociálním problémům, ke zvyšování chudoby a v některých případech až k tragickým situacím, pracují-li členové jedné rodiny ve stejném podniku. Osobně jsem si to potvrdila před několika dny ve firmě Subercor, která sídlí v Santa Maria da Feira (a je součástí skupiny Suberus působící v obuvnictví), jejíž pracovníci se nacházejí ve složité situaci, jelikož nedostávají mzdy; jsou tam dokonce páry, které hladoví a už teď nemají jídlo pro své děti. Tyto strašlivé situace způsobila krize, která nás ničí a jejíž dopady můžeme vidět v lidských tvářích a na jejich životech. Vyzývám proto nejen k solidaritě, ale také k řešení těchto závažných problémů.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Pane předsedo, veřejné mínění v Maďarsku s velkým zájmem sleduje případ vodních děl v Maďarsku a rádo by si o této záležitosti učinilo co nejdříve jasný obrázek. Žádáme v této věci o pomoc Komise. Jde o to, že maďarská vláda v letech 2006, 2007 a 2008 opakovaně uváděla, že zakoupila nová vodní děla z prostředků Schengenského fondu a že právě tato děla byla použita k rozeznání davu v Budapešti dne 22. října 2007. Koncem roku 2008 ministr spravedlnosti a vymáhání práva prohlásil, že tento nákup nebyl hrazen ze Schengenského fondu, který je finančním zdrojem EU. Příslušný evropský komisař potvrdil, že děla nebyla zakoupena z prostředků Schengenského fondu. Den nato státní tajemník téhož ministerstva uvedl, že maďarská vláda hradila nákup vodních děl z tuzemských zdrojů Schengenského fondu, čímž poprel tvrzení Evropské komise. Má otázka zní: zkoumala Komise, zda byl v tomto případě Schengenský fond použit podle pravidel, a snažila se zjistit, jak tomu skutečně bylo s nákupem vodních děl?

Tyto události ohrožily důvěryhodnost a transparentnost činnosti nejen maďarské vlády, nýbrž i Evropské komise. Děkuji mnohokrát.

Glyn Ford (PSE). - Pane předsedo, minulé pondělí oznámila britská vláda zadání studií proveditelnosti pro pět projektů přílivové energie v ústí řeky Severn; mělo by se jednat o tři hráze a dvě přílivové laguny.

Evropská unie si právem stanovila ambiciózní cíle v oblasti obnovitelné energie, ovšem představa, že cesta k dosažení těchto cílů bude bezbolestná, je sebeklam. Přehrada na řece Severn by mohla pokrýt až 5 % energetických potřeb Spojeného království, ovšem její vybudování může být v rozporu s některými výklady směrnice o přírodních stanovištích.

Výsledek právních diskusí – či veřejné mínění – vedoucí k zablokování projektu by byl dokladem pravdivosti Nietzscheho výroku, že bláhosť jednotlivců je vzácná, ale pro skupiny, strany a národy je pravidlem. Evropská unie a britská vláda by měly popřemýšlet o filosofii Jeremyho Benthamy, podle které bychom se měli snažit o největší prospěch pro největší počet lidí.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Pane předsedo, trvalo dlouho, než se Balkán vymanil z bezvýsledného nacionalismu, který nemá nic společného s evropskými normami chování a hodnot. Zdá se však, že některým lidem je to třeba říkat stále znova. V říjnu 2008 vyplnila vláda bývalé jugoslávské republiky Makedonie žádost o financování ze strany Společenství pro koridor 10, který prochází přes její území. Jen o dva měsíce později přijala vláda skandální rozhodnutí, které bylo dokonce zveřejněno v úředním věstníku země, že se tato trasa pojmenuje „Alexandr Veliký Makedonský“, což je nehorázná urážka prozatímní dohody s Řeckem, která obsahuje výslovné ustanovení, podle něž je třeba zamezit vládní propagandě a používání symbolů, které podněcují k nepřátelství, nenávisti a násilí. Vyzývám Evropskou komisi, aby vyhovění žádosti o financování Společenství podmínila zrušením tohoto skandálního rozhodnutí, které nám připomnělo, že na Balkáně stále žijí nacionalisté. My budujeme Evropu, v níž nacionalismus nemá místo.

Evgeni Kirilov (PSE). – (BG) Minulou středu Evropská komise představila svůj návrh týkající se programu obnovy v oblasti energetické bezpečnosti.

Podle tohoto návrhu má Bulharsko obdržet pouze část z 20 milionů EUR vyčleněných na projekt propojující Bulharsko s Řeckem. Pouze podíl na 20 milionech EUR, přitom do projektů budou celkem investovány miliardy! V mé zemi se pro takové situace používá rčení „hora porodila myš“. To všechno po velké krizi s plynem!

Jak víte, Bulharsko bylo vůbec nejvíc postiženo a je jedinou zemí, která plně závisí na ruském plynu. Podle oficiálních informací se financují již připravené projekty, to však vzbuzuje podezření. Bulharskem navržený klíčový projekt rozšíření zásobníku zemního plynu v Čirenu může být dokončen během několika měsíců. Pokud nedostane jinou podporu, bude si Bulharsko tento projekt zajišťovat samo, ale kde pak zůstane evropská solidarita a spravedlnost?

Minulý týden opět jeden vlivný evropský deník napsal, že v důsledku krize vzroste podpora euroskeptiků v Bulharsku na 20 %. Doufám, že tato čísla nejsou přesná. Pokud se ovšem Komise bude i nadále k Bulharsku takto chovat, rozhodně k nárůstu těchto čísel přispěje.

Jim Higgins (PPE-DE). - Pane předsedo, před dvěma a půl lety jsem zjistil, že Evropská komise zahájila s Dánskem řízení u Evropského soudního dvora kvůli tomu, že Dánsko zavedlo pro obsah hydrogenovaných tuků v potravinách hranici 2 %. Komise učinila tento krok, přestože proti němu svědčily vědecké důkazy, podle nichž jsou hydrogenované kyseliny skutečně mimořádně nevhodné, například kvůli koronárnímu onemocnění atd. Před dvěma lety jsem se proto spolu s dvěma kolegy, Danem Jørgensenem a Lindou McAvanovou, rozhodl předložit písemné prohlášení. Získali jsme podporu 254 poslanců z 25 různých členských států, což byla výrazná podpora.

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin nedávno zveřejnil zprávu, která stanovila maximální hranici na 2 %, což je přesně totéž, co zavedlo Dánsko. Na základě lékařských a vědeckých důkazů proto nyní vyzývám Komisi, aby se plně ztotožnila s dvouprocentní hranicí, kterou zavedl dánský systém a která je doporučována v této zprávě Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Opět musím s politováním konstatovat, že zatímco postavení italských a maďarských menšin ve Slovinsku je příkladně upraveno a každá menšina má svého zástupce ve slovinském parlamentu, slovinským menšinám žijícím v jiných zemích se takové podpory nedostává.

Navzdory smlouvě podepsané v Budapešti není v Maďarsku politická vůle k tomu, aby měla slovinská menšina vlastního zástupce v parlamentu. Krom toho podle posledních zpráv má být jediné slovinské muzeum v Maďarsku uzavřeno kvůli škrtům v rozpočtu. Přitom toto muzeum je jediným centrem kulturního života slovinské menšiny v Maďarsku a obdrželo dotace ve výši pouhých 16 000 EUR.

Zatímco Slovinsko poskytuje své maďarské menšině každý rok dotace ve výši 14,5 milionů EUR, Maďarsko své slovinské menšině poskytuje pouze 400 000 EUR ročně. Z těchto důvodů právem očekáváme, že maďarská vláda zlepší svou finanční a politickou podporu slovinské menšiny. Finanční krizi nelze zneužívat jako záminku pro škrt v rozpočtech určených pro menšiny, ať už je to v Maďarsku, v Itálii nebo kdekoli jinde.

Atanas Paporizov (PSE). - Pane předsedo, přestože řecké úřady uzavřely se zemědělci dohodu, zemědělci nadále blokují dopravu na hranicích mezi Bulharskem a Řeckem na hraničním přechodu Kulata-Promachonas. Pokračující čtrnáctidenní blokáda hraničních přechodů mezi Bulharskou republikou a Helénskou republikou způsobila bulharským dopravcům značné finanční ztráty.

Spolu s dalšími 14 bulharskými poslanci Evropského parlamentu jsem zaslal Evropské komisi otázku k písemnému zodpovězení, která se týká opatření přijatých na základě nařízení (ES) č. 2679/98. Uznáváme základní práva a svobody evropských občanů. Jsme ovšem přesvědčeni, že by toto nařízení mělo být podstatně vylepšeno, abychom zamezili dalším případům dlouhotrvajících blokád dopravy mezi členskými státy, které jsou zásadním porušením takových základních principů vnitřního trhu, jakými jsou volný pohyb zboží a osob.

PŘEDSEDAJÍCÍ: Diana WALLIS

Místopředsedkyně

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Paní předsedající, před devíti dny byly regiony Akvitánsko, Midi-Pyrénées a Languedoc-Roussillon silně zasaženy bouří Klaus.

Došlo k rozsáhlým škodám a vyzývám k tomu, aby tyto regiony obdržely od Evropy nouzovou podporu. Mám na mysli především prostředky z Fondu solidarity Evropské unie, ale také ze strukturálních fondů a z Fondu pro rozvoj venkova, jakož i povolení státní podpory.

Ráda bych vás upozornila, dámy a pánové, že v květnu 2005 přijal Evropský parlament zprávu pana Berenda o reformě Fondu solidarity, podle níž by se měla rozšířit působnost tohoto fondu. Tato problematika je v současnosti zablokována v Radě ministrů. Je zcela nezbytné, aby se co nejrychleji dospělo ke zdárnému řešení.

Evropští občané očekávají, že je Evropská unie bude chránit a bude jim poskytovat praktickou pomoc. Poskytnutí nouzové pomoci těmto francouzským regionům i dokončení reformy Fondu solidarity budou Evropané vnímat jako spolehlivou záruku toho, že posláním Evropské unie je stát v obtížných situacích po jejich boku.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Paní předsedající, zemědělci, kteří vlastní malá a středně velká hospodářství, již dva týdny tráví na ulici v bojích, které otráslы celou zemí. Společná zemědělská politika, na jejíž tvorbě a provádění se podílejí i řecké vlády, jakož i dohody uzavřené ve Světové obchodní organizaci, vedly ke snížení zemědělské produkce, k drastickému propadu příjmů zemědělců z malých a středních podniků a k urychlení odchodu těchto zemědělců z oboru. Řecká obchodní bilance v zemědělském odvětví se z černých čísel dostala do červených a jenom v roce 2008 zaznamenala ztrátu ve výši přibližně 3 miliard EUR. Místo aby se zabývala základními požadavky malých a středních zemědělských podniků, snaží se vláda Nové demokracie oklamat nesmyslnými sděleními a zároveň mobilizuje zvláštní jednotky, které mají potlačit jejich boj. Komunistická strana Řecka a pracující lid podporují boj malých a středně velkých zemědělských hospodářství proti společné zemědělské politice a vůbec celé politice Evropské unie a buržoazních vlád, která je namířená proti obyčejným lidem. Podporují rovněž jejich požadavek na zaručení takových minimálních cen za zemědělské výrobky a produkty živočišného původu, které pokryjí výrobní náklady a zlepší příjmy malých a středně velkých hospodářství.

Jim Allister (NI). - Paní předsedající, s prohlubující se hospodářskou krizí se ve Spojeném království objevují závažné problémy vedoucí až k organizaci stávek; tyto problémy plynou z vynucování neomezeného volného pohybu pracovní síly uvnitř EU a z požadavků na zadávání velkých veřejných zakázek, přičemž veřejné zakázky získané zahraničními podniky s sebou nesou podstatný příliv zahraničních pracovníků, čímž se

místní pracovníci a místní nezaměstnaní dostávají do nevýhodného postavení a přicházejí o pracovní příležitosti.

Věřím, že v této souvislosti si mnozí uvědomí cenu, jakou Spojené království platí za členství v EU. Jsme nuceni podřizovat se právním předpisům v oblasti trhu práce, nadřazenosti evropského práva a rozsudkům Evropského soudního dvora. Politika veřejných zakázek, která zapovídá upřednostňování místních podniků a pracovníků, přilévá olej do ohně stále rostoucího odporu vůči EU a jejímu strnulému systému.

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). – (EL) Paní předsedající, před dvěma lety přijal Parlament téměř jednomyslně usnesení. V onom usnesení vyzval k tomu, aby se pátralo po osudu pohřešovaných osob na Kypru. Uplynuly dva roky a nedošlo k žádnému pokroku. Na tureckou armádu byl vznesen požadavek, aby příslušnému výboru předala veškeré informace, které má k dispozici, ale nic se v tomto směru nestalo. Naopak jsme se dnes dočkali veřejného doznání Turka, který tehdy sloužil jako voják a který kvůli svému svědomí, neboť už to nemůže déle unést, doznal, že zabil 10 kyperských Řeků. Turecká armáda o obou těchto zločinech i o dalších ví a bezpochyby dnes není žádný civilizovaný člověk, ať už turecké nebo jiné národnosti, který by tyto válečné zločiny neodsuzoval. Co však musíme udělat? Musíme zvýšit své úsilí a přesvědčit tureckou armádu, aby příslušnému výboru poskytla informace, tak aby skončilo utrpení příbuzných pohřešovaných osob.

Richard Corbett (PSE). – Paní předsedající, jak víte, v mé zemi propukly rozsáhlé protesty poté, co italská firma, jež získala zakázku v ropné rafinerii v mém volebním obvodu, zajistila pro realizaci zakázky výhradně italskou pracovní sílu.

Toto pobouření je pochopitelné, jestliže dotyčný podnik skutečně vyhradil právo na práci pouze pro své státní příslušníky a neumožnil britským občanům pracovat. Šlo by o porušení práva Evropské unie (diskriminace na základě státní příslušnosti) stejně tak jako v případech, kdy by podnik podkopával britské právní předpisy, které musí dodržovat ve smyslu směrnice o vysílání pracovníků.

Pokud by ovšem protestující říkali, že o takovou práci by měly mít právo ucházet se pouze britské podniky a že by mohly zaměstnávat jediné britskou pracovní sílu, pak by samozřejmě argumenty protestujících nebyly správné. Měli by mít na paměti, že více než dva miliony britských občanů pracuje v jiných zemích EU, zatímco v Británii pracuje pouze milion občanů EU nepocházejících z této země.

Slogan „britští pracovníci na britská pracovní místa“ musí znamenat, že britští pracovníci budou schopni konkurovat díky dobrému proškolení a aniž by trpěli diskriminací. Nesmí znamenat, že by se něco vyhrazovalo pouze pro státní příslušníky dané země, ať už v Británii či v jakémkoli jiném členském státě Evropské unie.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, za dva dny zde k mému potěšení přivítáme na slavnostním zasedání prezidenta Palestinské samosprávy. Při této příležitosti přijíždí prezident Palestinské samosprávy do sněmovny Evropy národních států, která evropskou vlast ničí, přičemž Středomoří je zase dobré jen jako hrobka pro chudé a pro ty, kteří jsou odsouzeni k hladovění a vyhlazení.

Zastupujeme zde – podívejte, je doba nacionalistických protestů a zapojit by se měli všichni ze všech stran – zkázu Evropy národních států, která evropskou vlast ničí, a jsme povinni toto sdělit Bruselu. Za dva dny tu vystoupí Palestinec. Skutečnost, že 80 % izraelských občanů je na rozdíl od jeruzalémské vlády nakloněno Evropě, jak uvedla Adenauerova nadace, rovněž ukazuje, že dokonce ani národy Palestiny, Libanonu, jižního Středomoří a Tuniska nemají právo obrátit se k revoluci...

(Předsedající řečníka přerušila)

Iosif Matula (PPE-DE). – (RO) Vzhledem k současnému stavu klimatu v Evropě se zajištění energetické bezpečnosti stává prioritou. Diverzifikaci energetických tranzitních cest lze zajistit vzájemným propojením sítí zemního plynu v Evropě, což je zároveň podporou solidarity mezi členskými státy, jednoho ze základních principů Evropské unie. Kromě finančních prostředků, které již Rumunsko a Maďarsko poskytly samy, navrhla minulý týden Evropská komise přidělit 30 milionů EUR na dokončení projektu plynovodu Arad-Szeged, jehož financování bylo více než pět let pozastaveno.

Tento projekt má mimořádný význam. Plynovod nejen že propojí Rumunsko a Maďarsko, nýbrž umožní i napojení na síť zemního plynu Evropské unie. Rumunsko bude po dokončení plynovodu moci vyvážet plyn na evropský trh i dovážet ho z něj, a to nejen za obvyklých okolností, ale i v situacích, kdy v Evropě nastane energetická krize. Vzhledem k výše uvedenému vás žádám o podporu, tak aby byl návrh Komise realizován co nejdříve.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Paní předsedající, skandál s masem v Irsku nadělal rozruch v celé Evropě včetně Rakouska, kde bylo bizarním důsledkem skandálu to, že se irské maso prodávalo jako tyrolský špek. Podle mého názoru je jediným řešením tohoto celoevropského problému zavedení povinného prohlášení k čerstvému masu a masným výrobkům, které by obsahovalo následující informace: místo původu; délka trvání přepravy zvířete na jatka a odtud do prodejny; pokud maso pochází ze zemí mimo EU, pak by měla být ještě konkretizována země původu. Navíc je už opravdu načase, aby v Evropské unii tyto záležitosti kontrolovali inspektoři. Aby se toto všechno mohlo opravdu uskutečnit, vyzývám Radu, Komisi a vás, dámy a pánové, abyste přijali kroky vedoucí k tomu, že evropští spotřebitelé již nebudou takto obelháváni.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Viděli a slyšeli jsme zprávy o tom, že dlouhotrvající občanská válka na Srí Lance spěje ke konci. Tamijské tygry však z jejich poslední důležité bašty nevytlačila politická dohoda nebo jiné trvalé řešení, nýbrž pouze vojenská převaha. Toto vojenské řešení s sebou nese potíže. Vidíme vítěze a poražené, přičemž poraženými jsou desítky tisíc místních civilistů, kteří se stahují nebo prchají ze strachu z vládních jednotek.

Zkušenost ze západního Balkánu nás naučila, že po vojenském vítězství a formálním ukončení vojenských konfliktů často následuje zabíjení poražených či jejich údajných sympatizantů vítězi. Vítězství může otevřít cestu individuálním a nekontrolovaným odvetným krokům, ovšem leckdy i organizovanému zabíjení, které se jeho pachatelé obvykle snaží utajit.

Nechci nikoho předem obviňovat. Pouze se snažím poukázat na to, že Evropská unie musí také podniknout okamžité kroky k zajištění přítomnosti a dohledu mezinárodního společenství v této nejkritičtější době po ukončení konfliktu – v době, kdy se vystrašené prchající civilní obyvatelstvo ocitá v největším ohrožení.

James Nicholson (PPE-DE). – Paní předsedající, mnozí jsou asi informováni o nedávných obavách z dioxinu v Irské republice. Tento problém se dotkl i chovatelů hovězího dobytka v Severním Irsku, neboť dováželi krmné směsi, které způsobovaly potíže jejich zvířatům. Vláda Severního Irska nyní nabídla zemědělcům kompenzace ve výši 25 %, což pro ně znamená krach. Vláda nedokáže najít dostatečné prostředky a nebude moci čerpat 37,5 %, které jsou k dispozici od Evropské unie. Vyrozuměl jsem, že vláda Irské republiky dala jasně najevo, že nehodlá převzít odpovědnost, přestože sama udělila licenci dotyčné výrobně krmných směsí a zajišťovala její kontrolu. V jednom závodě je také velké množství nakaženého vepřového masa. Je to velmi vážný a nebezpečný problém a je třeba jej co nejdříve vyřešit.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Evropská unie se pilně připravuje na vyjednávání režimu následujícího po Kjótském protokolu, tak aby se nadále omezovaly příčiny změny klimatu. Členské státy musí postupně snižovat emise oxidu uhličitého. Evropské podniky musí rychle investovat do modernizace svých výrobních zařízení v energeticky náročných odvětvích, aby byly schopny udržet stávající rozsah výroby, zachovat pracovní místa a chránit životní prostředí.

Ráda bych vás upozornila na to, že v současné hospodářské krizi se evropským podnikům nedaří získávat úvěry, které tolik potřebují na modernizaci. Nejde o to, že by evropské podniky měly vyrábět méně, ale musí prostě vyrábět uváženějším a k životnímu prostředí ohleduplnějším způsobem. Vyzývám Evropskou komisi, Evropskou investiční banku a členské státy, aby považovaly udržitelný hospodářský rozvoj v EU za svou prioritu a aby pomocí plánu evropské hospodářské obnovy zajistily podmínky potřebné pro to, aby evropské podniky mohly modernizovat a udržet svou konkurenceschopnost ve stále složitějším tržním prostředí.

Iuliu Winkler (PPE-DE). – (HU) Děkuji mnohokrát, paní předsedající. Evropská unie stojí před úkolem zajistit stabilitu a bezpečnost, zlepšit blahobyt svých občanů a budovat společnou evropskou budoucnost. Historické, národnostní a etnické menšiny mají pro rozmanitou Evropu trvalou hodnotu. Zatím se ještě nepodařilo uspokojivě zajistit dodržování práv těchto menšin. Existence takových dokumentů, jako je Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin a Evropská charta regionálních a menšinových jazyků, vzbuzuje důvěru. Je jasné, že dokud všechny členské státy Evropské unie neratifikují tyto dokumenty, nemůžeme ustát ve svém úsilí. Parlament by si měl vytyčit za cíl vytvoření závazné rámcové dohody, která bude zárukou ochrany národnostních menšin tím, že uzná, že různé podoby autonomie a sebeurčení, vycházející ze zásady subsidiarity, představují zklidňující řešení postavení menšinových skupin. Děkuji mnohokrát.

Véronique Mathieu (PPE-DE). – (FR) Paní předsedající, dovoluji, abych vyjádřila svou plnou podporu občanům a rodinám postiženým bouří Klaus, která před více než týdnem zasáhla jižní Evropu a zejména jihozápad Francie.

Následky této bouře jsou tragické. Způsobila ztrátu 11 lidských životů, ponechala více než jeden a půl milionu domácností bez elektřiny a poničila 300 000 hektarů lesních ploch, což představuje 40 % lesních ploch v regionu Landes. Popadalo přibližně 30 až 40 milionů m³ stromů.

V roce 2002 Evropská unie zřídila Fond solidarity, který umožňuje poskytnout nutnou finanční pomoc evropským regionům postiženým takovými živelnými pohromami. Rada ministrů musí – a zde musím zopakovat závěry paní Laperrouzové – uvolnit prostředky z tohoto Fondu solidarity a doufám, že Parlament zajistí, aby se tak stalo velmi rychle.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Paní předsedající, brzy oslavíme 20. výročí zahájení rozhovorů u kulatého stolu v Polsku. Tehdy zasedli představitelé vládnoucí moci k jednání s opozicí a společně zvažovali, jak řešit obtíže Polska, hospodářské i sociální, a také nejzávažnější problémy našeho politického systému.

Opozici zastupovalo především hnutí Solidarita založené v roce 1980, pod vedením Lecha Wałęsy a poradců tohoto hnutí. Za vládu jednaly orgány zastupující rozpadající se systém socialistického hospodářství, autoři stanného práva v Polsku.

Výsledkem rozhovorů u kulatého stolu a příslušných ujednání bylo uspořádání voleb v červnu 1989, po nichž vznikla první vláda vedená někým jiným než komunisty – Tadeuszem Mazowieckým. Právě tato vláda nám ukázala, že pro Polsko je správnou cestou nejen svoboda a demokracie, nýbrž i integrace do Evropské unie. Změny, které se odehrály v mé zemi, pak odstartovaly směřování mnoha zemí střední a východní Evropy ke svobodě, demokracii a integraci do EU.

Předsedající. – Tím je tento bod uzavřen.

14. Zhodnocení dopadu kompromisu uzavřeného v rámci jednání v Dohá na konci měsíce července 2008 na přístup na trh se zemědělskými produkty a službami (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je sdělení Komise týkající se zhodnocení dopadu kompromisu uzavřeného v rámci jednání v Dohá na konci měsíce července 2008 na přístup na trh se zemědělskými produkty a službami..

Catherine Ashton, členka Komise. – Paní předsedající, stojíme tváří v tvář největší ekonomické výzvě pro celou generaci a v rámci této výzvy jak rozvinuté, tak rozvojové země stojí před obtížnými a velmi důležitými rozhodnutími.

Abychom mohli reagovat na negativní účinky globalizace, potřebujeme od globalizace nějaký pozitivní účinek. Pevně věřím, že ať začneme hledat to, co je třeba udělat, kdekoliv, nakonec dojdeme k závěru, že dokončení multilaterálního kola obchodních jednání – kola z Dohá – má pro nás životně důležitý význam.

Pravděpodobně nemusím ctěným poslancům připomínat, co nás dějiny učí o protekcionismu, o významu zachování otevřenosti našich trhů a o možnosti pro naše podniky obchodovat po celém světě. Pravděpodobně nemusím všem ctěným poslancům říkat, že kdyby se, jednoduše v rámci pravidel Světové obchodní organizace, země posunuly od uplatňování svých celních sazeb způsobem, jakým to v současnosti dělají, k jejich uplatňování tak, jak jim to tato pravidla dovolují, pak by obchodní náklady činily řádově nějakých 260 miliard EUR. Jsem si jistá, že nemusím ctěným poslancům připomínat, že když rozvojové země uvažují o budoucnosti, dělají si vážné starosti o to, co se stane s některou pomocí, jež jim byla doposud poskytována.

Takže jak jsme na tom: známe hodnotu dohody, která je již z 80 % dokončena, a víme, že v červenci roku 2008 bylo hotovo 80 % toho, co bylo potřeba. Hodnota této dohody je následující: zisky v rozvojových zemích by činily řádově 12–14 miliard EUR ročně; existoval by nový přístup na vznikající trhy v rozvíjejících se zemích, jako je Čína; v Evropské unii bychom měli nové příležitosti pro export, nově diverzifikovaný – například v oblasti chemikálií a textilního zboží – a ve službách je obchodní potenciál 14 miliard EUR. Dalším faktem v současnosti je, že necelní bariéry – nedaňové bariéry – jen v Číně za rok 2007 stály evropské společnosti 20 miliard EUR. Toto je nesmírně důležité kolo.

Právě jsem se vrátila z Davosu, kde byla na jednáních mezi ministry obchodu znovu zdůrazněna nutnost vrátit se k jednacímu stolu, a odborné diskuse samozřejmě pokračují v Ženevě.

Všichni čekáme, až nová americká administrativa zreviduje svoji obchodní politiku, jak má v současnosti v plánu, a dojde ke stejnému závěru jako my. Těšíme se na vrcholné setkání skupiny G-20 2. dubna 2009 a na příležitost, již poskytne světovým vůdcům zaměřit k vyřešení finanční a hospodářské krize, a příležitost znovu prodiskutovat potřebu dokončit toto kolo. Pak tu máme indické volby v dubnu nebo v květnu, které samy o sobě budou pro stávající či novou vládu vhodným okamžikem, aby se k tomuto tématu vrátila.

Mezi významnými tématy, jež zůstala ležet na stole, je onen speciální podpůrný mechanismus, který byl konečně problémem, jenž zabránil pokračování rozhovorů mezi Indií a Spojenými státy. Momentálně se zvažují nové návrhy. Ještě musí být přijato rozhodnutí o bavlně, ale opět jsou návrhy na stole. Pro Spojené státy existují reálné otázky ohledně určitých sektorů.

Není pochyb, že je tu stále hodně co dělat, ale já pevně věřím, že s politickou vůlí mohou být všechny tyto otázky vyřešeny a že alternativa není volbou. Pro nás je problematika kolem služeb velice důležitá a bude následovat.

Závěrem chci říci, že momentálně se nacházíme ve zvláštním bodě, kdy je potřeba dokončit toto kolo velice zřejmá a velice jasná, a já se těším, za vás – stejně jako za Komisi – na svou další práci na tom, aby k jeho dokončení skutečně došlo.

Georgios Papastamkos, jménem skupiny PPE-DE. – (EL) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, obchod s průmyslovým zbožím a službami má pro evropské hospodářství skutečně strategický význam. Evropská unie je, jak všichni víme, největším vývozcem na světě a hlavním zdrojem přímých zahraničních investic. Evropská unie je jedním z nejotevřenějších trhů, zatímco naši přední partneři zachovávají vysoké obchodní bariéry. My požadujeme podstatné snížení uplatňovaných celních sazeb a řešení neoprávněných necelních bariér. Vedle průmyslově vyspělých třetích zemí tu jsou také vyvíjející se ekonomiky, které musí učinit ústupky úměrně ke svému stupni rozvoje a své sektorové konkurenceschopnosti. Nicméně, paní komisařko, problém se netýká pouze odstranění bariér: rozdíly v regulačních systémech vytvářejí další náklady na vývoz a stavějí evropské výrobky do konkurenční nevýhody oproti dovozu ze zemí s pružnějšími standardy a v mnoha případech vzbuzují otázku bezpečnosti a ochrany evropských spotřebitelů. Dlouhotrvající neúspěch v dosažení dohody zhoršuje atmosféru ekonomické nejistoty a poškozuje důvěryhodnost multilaterálního obchodního systému. Bilaterální a meziregionální dohody mohou být pouze doplňkové povahy. Navíc hospodářská krize může nastartovat budování jednostranných omezujících či deformujících obchodních bariér. Příklady toho již existují, v současnosti v omezeném měřítku, jak dokazuje příslušná zpráva generálního ředitele Světové obchodní organizace pana Lamyho. Ochranná doložka pro americké výrobky schválená Sněmovnou reprezentantů je krok stejným znepokojujícím směrem. Řekl bych, že obrátit se k jednostranným přístupům není řešením. Dnes více než kdy jindy se potřebujeme vypořádat s výzvami společně, pomocí pozitivnější integrace a prostřednictvím zřizování či upevňování mezinárodních regulačních systémů pomocí systémového sbližování. Potřebujeme novou mezinárodní hospodářskou architekturu. Potřebujeme transparentnější a vyváženou globální kontrolu obchodu a v tomto bodě, paní komisařko, očekáváme ucelený návrh pro „globalizaci s evropskou tváří“, který bude brát v úvahu již učiněné změny a spojení mezi obchodní a ekonomickou dimenzí pro transparentní, demokratickou a účinnou Evropu ve světě v této krizové době.

Glyn Ford, jménem skupiny PSE. – Paní předsedající, my ve Straně evropských sociálních demokratů jsme zavázáni úspěšnému výsledku Rozvojového kola z Dohy, avšak tikání politických hodin vytvořilo situaci, kdy se, jak bych tak řekl, jeho vývoj zarazil. Paní komisařka Ashtonová zmínila, že ve Spojených státech máme novou a podle mého názoru velice vítanou administrativu pod vedení prezidenta Obamy, ale čekáme na revizi obchodní politiky, která může nějaký čas trvat.

V dubnu nebo v květnu se budou v Indii konat volby. Jediné místo, které paní komisařka Ashtonová nezmínila, je samotná Evropská unie, kde budeme mít v červnu vlastní volby do Evropského parlamentu a následně novou nově nastupující Komisi, v níž, jak doufám, bude paní komisařka Ashtonová nadále působit jako komisařka pro obchod. To ovšem neznamená, že by v tomto mezidobí nebylo co dělat. Evropa musí nadále zdůrazňovat svůj závazek za rozvoji a za volný trh v kontextu skoncování s vykořisťováním a potřeby trvalého rozvoje.

Souhlasím s panem Papastamkosem: volný trh na tomto základě může být vítěznou situací pro všechny účastníky. Současná finanční a hospodářská krize je důvodem posunout se kupředu a ne couvnout.

Paní komisařka Ashtonová a Komise se mohou pokusit připravit půdu pro kompromis mezi Spojenými státy a Indií. Podle mého názoru na zmaření úspěšného závěru při posledním dotazování zapracovala tvrdohlavost na obou stranách. Věci mohou být z 80 % dohodnuty, ale my potřebujeme těch dalších 20 %.

Jednu novou administrativu už máme ve Spojených státech. Výsledek indických voleb nám může přinést druhou.

Mezitím nám nezbyvá než nadále usilovat o bilaterální dohody. Vítám pokrok dosažený minulý týden na jednání o dohodě o volném obchodu s Korejskou republikou, kde jsme, myslím, blízko dosažení dohody, která opět přinese prospěch oběma stranám.

Jsem zpravodajem o dohodě o volném obchodu se Sdružením národů jihovýchodní Asie a musím říci, že vyjednávací základna vytváří institucionální zátaras. Musíme vzít v úvahu možnost, že máme před sebou koalici těch ochotných a schopných zemí ASEANu, které mohou, chcete-li, dohodu formálně uzavřít. Jako v případě Indie zde podle mého názoru v současnosti není vládní vůle dosáhnout nějakého výsledku. Po volbách musí nově nastupující Dillíjská administrativa, ať už stará nebo nová, povolit, nebo se my, Evropská unie, musíme přesunout k těm, kdo nechtějí pouze mluvit, ale chtějí dospět k nějakému závěru.

Na konec tu vítám pana Pannellu, následujícího řečníka, který je novým mluvčím pro otázky obchodu za Alianci liberálů a demokratů pro Evropu. Možná by byla vhodná návštěva Výboru pro mezinárodní obchod. Uvítali bychom jej tu.

Marco Pannella, jménem skupiny ALDE. – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, domnívám se, že do jisté míry bychom mohli začít – vzhledem k tomu, že tyto termíny byly v posledních několika dnech dost obšírně probírány – to, co musíme udělat, paní komisařko, podivným srovnáním mezi člověkem dožským, či ex-dožským – jak jsme doufali – a člověkem davoským. Nemám pocit, že by to bylo adekvátní rozlišení, nepochybně, ale je zajímavé.

My jsme nyní, jak jste nám, paní komisařko, řekla, tak trochu závislí na událostech, které se nedějí v Evropě: událostech ve Spojených státech, událostech v Indii, a pan Ford nám právě také připomněl významné oblasti, jako je Sdružení národů jihovýchodní Asie nebo Jižní Korea. Skutečným problémem však je, do jaké míry jsme dnes my, Komise a Evropská unie, schopni odolávat tomu výbuchu nacionalismu, jenž byl před chvílí zmíněn, a autarkních idejí a nových protekcionistických iluzí, který může vaši práci, paní komisařko, a rovněž práci naší Evropské unie velice ztížit.

Věřím, že v této volební kampani bude nesmírně důležité pochopit, jak dalece Socialistická skupina v Evropském parlamentu, Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů a Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu jsou schopni, spolu s dalšími účastníky, najít způsob, jak rozvinout náš návrh, návrh, pro který jste, paní komisařko, byla určena mluvčí, a do jaké míry jsme skutečně schopni učinit jej evropským návrhem, a ne jen návrhem, nebo lépe řečeno návrhem našeho bruselského centra proti řadě hlavních měst, které si už nyní každé dělá, co chce, jak tomu bohužel za poslední století mnohokrát bylo.

Jacky Hénin, jménem skupiny GUE/NGL. – (FR) Paní předsedající, nemá cenu to popírat: během červencových jednání byly Bushova administrativa a Evropská unie chyceny Indií a Čínou do vlastní pasti. Co víc, v rozporu s pokryteckými tvrzeními liberálních ekonomů, podle nichž měl být neúspěch jednání v Dohá katastrofou pro chudé země, ničím takovým nebyl.

Naopak, pro ty země v těžké situaci to znamenalo historickou příležitost v kontextu podstatných výkyvů cen surovin. Dokonce i odborníci připouštějí, že zisky, v něž mohly nejchudší země doufat, byly značně pod daňovými ztrátami způsobenými zánikem celních poplatků v týchž zemích, poplatků, které by bývaly dosáhly částky 60 miliard amerických dolarů.

Během těchto jednání Komise, zašmodrchaná jako vždy do svých liberálních dogmat, ukázala neprostý nedostatek odpovědnosti vůči občanům Evropy a zašla tak daleko, že navrhla škodlivou, ba dokonce obětí výrobu automobilů na území Evropské unie, jen aby uspěla v dosažení dohody.

Co se týká Světové obchodní organizace a Komise, existují pouze spotřebitelé a nikdy tvůrci bohatství. Právě toto ujetí se záležitostí leží u kořene současné krize, neboť tím, že z konkurenceschopnosti dělá ten nejzazší smysl všeho, nás postrkuje směrem k ještě větší platové deflaci a potažmo k absolutnímu ožebračení pracujících a metodické destrukci sociální ochrany.

Kdyby mělo být kolo z Dohá dokončeno, byla by to katastrofa pro všechny národy. Navíc je v současném kontextu obzvláště bolestná skutečnost, že navzdory té značné už napáchané škodě tu dál existuje touha pokračovat za každou cenu tímto špatným směrem. Ve Světové obchodní organizaci je naléhavě nutné způsobit převrat, aby tam mohla být zavedena demokracie.

Corien Wortmann-Kool (PPE-DE). – (NL) Jednání v Dohá trvají už značnou dobu a potlesk si zaslouží, že Evropa učinila skutečný pokrok směrem ke sblížení našich stanovisek. Evropa předložila dalekosáhlý návrh týkající se zemědělství, naše úsilí však bohužel nebylo opětováno jinými zeměmi. To je další důvod, proč je tak důležité dívat se na tento balíček jako na celek, což znamená včetně přístupu na nezemědělské trhy a služeb.

Můžete si být jisti mou upřímnou podporou vaší snahy dosáhnout rychlé dohody. Jako Evropané se musíme chránit proti protekcionistickým praktikám, jež se stávají stále větším problémem, hlavně v důsledku špatné situace ve světovém hospodářství, ale také pod záštitou ochrany bezpečnosti potravin. Jako Evropané musíme znovu zdůraznit naši neochvějnou oddanost konceptu reciprocity. Jestliže jsme otevření my, pak musí být otevření také oni.

Co bychom v tomto směru měli očekávat od nového amerického prezidenta a balíčku opatření, který právě ohlásil? Co můžeme očekávat od Číny? Vlastně hlavně kvůli tomu spoléháme na vás, že budete jednat, neboť v těchto časech hospodářské a finanční krize s masivním nadbytkem pracovních sil a smršťujícími se ekonomikami má právě otevření tohoto trhu potenciál podpořit naše zájmy.

Paní předsedající, naše otázky byly zformulovány s cílem vyzdvihnout výhody, jež naši občané mohou od takového balíčku opatření očekávat, a to, co jsme schopni v takovém balíčku nabídnout. Plně chápu, že tyto otázky nemůžete zodpovědět v krátkém čase, který tu máme k dispozici, ale chci vás vyzvat k transparentnosti při komunikaci s občany o zde projednávaných tématech a o tom, co pro ně znamenají, v nadcházejících týdnech a měsících. Je to obzvláště důležité, neboť se blíží evropské volby a já doufám, že s vámi můžeme počítat, že tuto záležitost udržíte na předních místech agendy.

Francisco Assis (PSE). – (PT) V kontextu této velice vážné finanční a hospodářské krize je naprosto zásadní, aby se pokračilo s dokončením jednání z Dohá.

V době krize existuje vždy tendence podléhat pokušení protekcionismu. Protekcionismus je vlastně jakási neuróza, která má tendenci postihovat společnosti a státy v dobách, kdy stojí tvář v tvář vážným krizím, jako je ta, kterou právě zažíváme. Musíme proto zřetelně bojovat proti možnému vynoření se tohoto protekcionistického pokušení, jelikož z historie víme, kam nás vede. Vede k všeobecnému zbídačení světového společenství a nikterak nepřispívá k vyřešení těch závažných problémů, s nimiž jsme konfrontováni. Ovšem jedna věc je protekcionismus, který musí být naprosto odsouzen a kterému se musí vzdorovat, a jiná, zcela odlišná věc je potřeba zaručit ochranu legitimních zájmů v různých oblastech světa, do nichž jsme rozděleni. Také zde má Evropská unie povinnost podporovat zájmy Evropanů, a nejen zájmy Evropanů jako spotřebitelů, ale také zájmy Evropanů jako výrobců.

Proto je důležité v multilaterálních jednáních z Dohá pokračovat. Zatímco víme, že protekcionismus je ve skutečnosti chybou, víme také, že nekontrolovaná liberalizace mezinárodního obchodu nevyhnutelně vede k velice vážným katastrofám z ekonomického a sociálního hlediska. Jediný způsob, jak se takové nekontrolované liberalizaci vyhnout, je možné utvoření dohody na příslušném fóru, to jest ve Světové obchodní organizaci, multilaterální dohody stanovující pravidla pro zabezpečení legitimních zájmů všech zainteresovaných stran. Úkolem Evropské komise a Evropské unie je také v tomto případě správně obnovit důvěru Evropanů.

Dnes v Evropě existuje krize důvěry, rovněž co se týká schopnosti obrany a politického řízení těch, kdo ji reprezentují, ať už členských států, Evropské komise nebo Evropské unie jako celku. Proto výzvou, před kterou stojíme, je právě pomoci skoncovat s touto krizí reprezentace a důvěry zajištěním toho, že budeme pokračovat tou správnou cestou. Správná cesta v tomto případě znamená zaručit multilaterální dohodu zabezpečující všechny naše legitimní zájmy.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Paní předsedající, strategickou volbou Evropské unie a buržoazních vlád uprostřed hluboké kapitalistické krize – krize akumulace kapitálu a nadprodukce, která zaplavuje rovněž členské státy Evropské unie – je použít Světovou obchodní organizaci jako důležitou rekvizitu s aktivní rolí v zavádění plné liberalizace obchodu a obchodních styků, privatizací a přebírání firem a pronikání evropských monopolů na nové trhy. Cílem rozhovorů kola z Dohá je koordinovat rozhodnou zteč kapitálem, aby mnohonárodní společnosti mohly plnit suroviny třetích zemí a zvýšit vykořisťování pracujících v celém kapitalistickém světě. Běžná shora organizovaná zemědělská politika je pokynem k prosazování cílů Evropské unie liberalizovat trhy s nezemědělským zbožím a služby, aby se zajistila pracovní místa v imperialistické pyramidě. Samozřejmě máme zájem o mezinárodní obchod a jeho rozvoj na základě oboustranného prospěchu. Ovšem v kapitalistických podmínkách je nemožné, aby byl světový obchod rovnoprávný a založený na oboustranném prospěchu. Proto se boj pracujících protiimperialistickým a protimonopolním

směrem naléhavě musí vystupňovat, aby tak bylo dosaženo radikální změny jak na mezinárodní úrovni, tak v každé jednotlivé zemi.

Nils Lundgren, jménem skupiny IND/DEM. – (SV) Paní předsedající, kolo z Dohá se minulý rok zhroutilo. To je nesmírně závažná situace. Pokrok směrem k světovému volnému obchodu za posledních pár desetiletí pozvedl neuvěřitelné množství lidí z chudoby v měřítku, jež skutečně změnilo svět. Nyní se však světové hospodářství nachází ve velmi hluboké krizi. To není výsledek volného obchodu a této formy globalizace, ale výsledek světové finanční krize. Tímto způsobem je nynější situace podobná situaci, kterou jsme zažili na konci 20. let minulého století.

Tento druh finančních krizí mívá za následek světovou depresi. Ta naposledy přivedla k moci Hitlera. Vedla k hrůzám druhé světové války a k 50 letům komunistického otroctví v celé polovině Evropy a polovině Asie. Témata, o kterých tu hovoříme, jsou důležitá. Nejvýznamnější příčinou světové deprese tehdy bylo oživení protekcionismu. Stát za státem zaváděly celní poplatky, množstevní omezení, nařízení nakupovat domácí zboží a konkurenční devalvace.

Existuje skutečně vysoké riziko, že se tato situace bude tentokrát znovu opakovat. Existuje mnoho varovných signálů. Prezident Obama vlastně vyhrál volby z protekcionistačské platformy. Můžeme vidět první signály. Nyní je na stole obsáhlý balíček, který ve skutečnosti obsahuje klauzuli „kupuj americké“ vztahující se na ocel pro stavební průmysl. To může být začátek.

Jestliže byla dveře otevřena, další země si uvědomí, že mohou udělat něco podobného, vzhledem k tomu, jak špatně věci vypadají. Země, jež jsou v celém světě a v Evropské unii v současné době těžce postiženy, budou v pokušení slíbit svým pracujícím a svým podnikům ochranu proti cizí konkurenci. Tyto trendy jsou jasně vidět. Jestliže se tento proces odstartuje, nebude jej možné zastavit. To bude opravdu katastrofální.

Evropská unie je největší obchodní blok na světě, a proto má značnou odpovědnost. V oblasti obchodní politiky Evropská unie hovoří jedním hlasem a pro jednu je to dobře, ovšem co ten hlas nyní vlastně řekne? Existují důvody k pesimismu.

Klíč k úspěchu je v zemědělském sektoru. Nicméně kampaň Francie a Německa za to, aby Evropská unie skupovala sušené mléko a máslo a začala dotovat vývoz mléčných výrobků, není dobrým znamením. Toto není státnictví, ale uzavřená politika vlastních zájmů.

Proto by Rada a Parlament měly okamžitě vydat jasná prohlášení, že Evropská unie bude bránit volný trh na celém světě a otevře cestu pokroku v obchodu se zemědělskými výrobky. Nic nemůže být důležitější než toto. Děkuji vám za příležitost promluvit.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Na začátek bych chtěl vyslovit souhlas s předchozím řečníkem, že kolo z Dohá je nesmírně důležité, ale rád bych dodal, že asi ještě nikdy nebylo důležitější, než je zrovna nyní. Domnívám se, že právě uprostřed finanční krize máme více než kdy dříve potřebu ukázat, že světový obchodní systém skutečně funguje.

Hodit kolo z Dohá za hlavu a říci, že nemůžeme dosáhnout globálních dohod o obchodu, by podle mého názoru bylo katastrofou, která by podkopala celý světový obchodní systém. Nezdá se, že kolo z Dohá by asi nikdy nebyl tak drahý jako právě teď.

Skutečnost, že kolo z Dohá je nyní důležitější než kdy dříve, je dána právě finanční krizí. Jak já to vidím, největším rizikem, před kterým v souvislosti s touto finanční krizí stojíme, není nedostatek kapitálu pro trh půjček; největším jejím rizikem je, že spouští protekcionistačské trendy. Vidíme to v celé historii. Došlo k tomu během 30. let minulého století a mělo to za následek doslova katastrofu pro světové hospodářství, a došlo k tomu také v 70. letech.

Domnívám se, že už nyní pozorujeme signály toho, že svět si myslí, že může tyto zásadní problémy vyřešit prostřednictvím většího protekcionismu, navzdory existujícímu riziku, že se tento protekcionismus rozšíří a vytvoří ještě větší krizi ve světovém hospodářství. Dochází k tomu především v oblasti služeb, finančních služeb a obchodu se službami. V sektoru finančních služeb vidíme protekcionismus narůstat velice rychle.

Abych se vrátil ke kolu z Dohá v jeho současné podobě, během celé doby, co jsme na kole z Dohá jednali, jsem měl asi největší výtky proti tomu, že začalo být o zemědělství, zemědělství a zase zemědělství. Já myslím, že je to nesmírně úzký program, a vlastně si myslím, že světový obchod si zaslouží mnohem širší přístup, zejména ve světle skutečnosti, že zemědělství je poměrně malou částí světového obchodu, jestliže je srovnáme, například, s průmyslovým zbožím spolu se službami. Rovněž se domnívám, že představuje poměrně malou

část růstového potenciálu, především asi zde v Evropě. Nové příležitosti pro přístup na trhy a otevírání nových trhů globálně, zejména pro obchod se službami, ale také pro průmyslové zboží, jsou podle mě nanejvýš důležité pro rozpořádání a oživení globálního růstu.

Proto bych rád Komisi položil jednu otázku. Co hodlá Komise udělat a jaké kroky podniká, aby umožnila rozšíření kola z Dohy, abychom se dostali z této únavné situace, v níž všichni jen tak sedíme a všem předhazujeme obchod se zemědělskými produkty, jej a pouze jej, když víme, že to, co světové hospodářství potřebuje, je mnohem širší obchodní agenda, zahrnující také obchod se službami a obchod s průmyslovými výrobky? Velice vám děkuji.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Paní předsedající, chtěla bych přivítat paní komisařku. Její předchůdce pan Mandelson byl v Irsku dobře znám z důvodů, se kterými je, jsem si jistá, dobře obeznámena.

O problematice kola z Dohy se mezi občany Evropy nehovoří. Diskutuje se o ní na místech, jako je toto, ale když se setkám s lidmi, kteří například přišli o práci, neřeknou „Realizujme Dohu“. Takže si myslím, že neexistuje spojení mezi kolem z Dohy a hospodářským vývojem, navzdory veškerým teoriím, které tu jsou předouvány.

Ohledně globalizace finančních trhů bych mohla podotknout, že to je případ, kde nám globalizace selhala – i když by snad bylo čestnější říci, že nám selhala regulace finančních trhů či její nedostatek. Zajímají mě nedávné poznámky pana komisaře McCreevyho ve smyslu, že některé problémy v této oblasti byly zapříčiněny regulátory členských států budujícími říše. To je možná na jinou diskusi, ale názorně to dokládá, jak, i když mluvíme o globalizaci jako o něčem skvělém, ve finančním sektoru to neplatí.

Ohledně zemědělství – k němuž se vyslovoval druhý řečník hovořící přede mnou – vyvodila jsem si, že zemědělství nebylo na jednání v Dohy tím problematickým bodem. Ale je to velice závažná problematika a problematika, o níž si dělám obrovské starosti. Možná je to tím, že jsem starší než poslední řečník – který je v mojí politické skupině –, že považuji zemědělství za dost důležité, protože produkuje jídlo, a proto je na stupnici výš, než kam je on umístil. Myslím, že bychom na to měli pamatovat. V této sněmovně jsme hlasovali o zprávě, kterou jsem vypracovala ohledně globální bezpečnosti potravin. Děláme si o ni starosti a také bychom si je dělat měli. Měla by být tématem diskutovaným na úrovni jednání z Dohy.

Další otázkou je, jak mohou být evropští výrobci – farmáři – konkurenceschopní, když v Evropské unii máme jiné, vyšší standardy péče o zvířata ve vztahu k prostředí, jimiž se Světová obchodní organizace nezabývá. Naši občané s vámi půjdou, jen když se tato problematika začne ve Světové obchodní organizaci řešit. Zcela upřímně, ještě nikdy nebyla doba, kdy bychom potřebovali přímou diskusi o těchto věcech zde v Parlamentu a v Ženevě více než nyní.

Chtěla bych vás požádat, jestli byste se ve svých závěrečných poznámkách mohla vyjádřit k některým z těchto velmi reálných problémů, aby si lidé uvědomili, že se o nich jedná. Nemám pocit, že by se kolo z Dohy vyvíjelo rychlostí, již naznačujete. Možná se mylím.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, v kontextu kola z Dohy by mě zajímalo, jak generální ředitelství pro obchod hodlá zajistit celní kvótu, na níž leží konkurenceschopnost evropského kvasného průmyslu. Tato celní kvóta plní velmi důležitou funkci, protože kvasný průmysl musí zůstat mezinárodně konkurenceschopný.

Zadruhé, jak budete reagovat na onu klauzuli o oceli, kterou právě schválil americký Kongres, jež má zakázat používání evropské oceli ve Spojených státech?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Paní předsedající, cílem kola z Dohy bylo pomoci nejchudším zemím s jejich rozvojem, pozvednout je z chudoby. Na jedné straně tudíž musíme udělat vše pro to, abychom pomohli, ale na straně druhé nesmíme zapomínat na naše vlastní podniky a zemědělce.

Proto bych rád položil jednu otázku: jak můžeme chránit naše malé a střední podniky před bankrotem a jak můžeme chránit naše malé farmy před konkurencí z Číny, Indie či Brazílie? Řekněme hlasitě a zřetelně, že pro dovoz jakéhokoliv druhu výrobků do Evropské unie, ať už se jedná o boty nebo hovězí, musí být splněny specifické standardy. Pak budeme moci hovořit o rovné soutěži.

Dokončit tato jednání v následujících měsících bude nesmírně obtížné, protože je nedostatek politické vůle na straně vůdců, kteří na těchto jednáních skutečně něco znamenají. Existuje nebezpečí, že protekcionismus bude kvůli současné světové hospodářské krizi vzrůstat.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Rád bych řekl, že když jsem poslouchal poslední rozpravu na kole z Dohá v Kataru, měl jsem pocit, že rozvojové země se cítí námi rozvinutými zeměmi ukřivděny. Snad je to jakási ozvěna bývalého kolonialismu nebo je to tím, že jsou zvyklí dostávat přímou pomoc, a tedy jakési milodary. Zdá se mi, že bohaté země mohou pomoci prostřednictvím dobrého obchodu, dobrých standardů a zaškolení. Nic není nezbytnější, než aby se místní podniky staly samostatnými a aby se vybudovaly horizontální vztahy mezi zeměmi Afriky, Asie a také Latinské Ameriky. Rovněž si myslím, že právě poskytování služeb učí řízení, spolupráci a dobrým standardům. V souvislosti s tím je pro obě strany velice důležitý důraz na otevření trhu službám.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Paní předsedající, děkuji vám ze přidělení další minuty, protože toto je důležité pro mé poznámky o zemědělství. Vzniká dojem, že evropští zemědělci jsou jediní, kdo mají obavy. Pravdou ovšem je, že na jednání z Dohá mají indiští vyjednávači starost o své malé zemědělce a strašlivé důsledky, jež by posun k volnému obchodu měl nejen pro jednotlivé zemědělce, ale také pro sociální stabilitu v jejich zemi. Takže problematika zemědělství zajímá všechny jednající partnery a nám by v této otázce prospěla trocha upřímnosti. Paní komisařko, snad i k tomu byste se mohla vyjádřit ve svých závěrečných poznámkách.

Catherine Ashton, členka Komise. – Paní předsedající, pokusím se stručně vyslovit k obavám, které zde poslanci vyslovili.

Pane Papastamkosi, souhlasím s vámi, co se týká právních a regulačních břemen. Je velice důležité, abychom se jimi náležitě zabývali. Je důležité je vyřešit a rovněž souhlasím s důležitostí bezpečnosti v tomto kontextu.

Několik poslanců, jmenovitě pan Lundgren a pan Rübig, stejně jako pan Papastamkos, hovořilo o oné klauzuli „Kupuj americké“, která právě prochází Kongresem. Členové Parlamentu asi vědí, že to je založeno na zákonu o obchodu z roku 1979. My už tu klauzuli máme, ale prostřednictvím Dohody o vládních zakázkách máme reciproční opatření, jejichž pomocí státy, které se k ní smluvně zavážou, mohou takové projekty nabízet. V co doufáme – a my o tom s Američany hovoříme –, je, že skončíme tam, kde jsme dřív byli. Já jsem ten návrh zákona četla. Mě také dělá starosti.

Na konci února jedu do Ameriky, abych se sešla s novým americkým obchodním zastupitelem, který, jak doufáme, bude tou dobou již schválen, a poslanci mohou být klidní, že tyto velice významné otázky budou vyzdvihnuty.

Pan Ford nadnesl některé otázky týkající se bilaterálních vztahů. Korea dělá pokroky, a co se týká Sdružení národů jihovýchodní Asie, očekávám onu flexibilitu, o níž jsme pan Ford a já předtím hovořili, abychom se mohli pokusit pohnout s věcmi kupředu, ale také souhlasím, že cenově a významově jsou tato multilaterální opatření nenahraditelná.

Ohledně toho, co bylo řečeno o Indii, premiér Singh dal jasně najevo svou velkou odhodlanost. Souhlasím s paní McGuinnessovou, že otázka zemědělství, k níž se také ještě vrátím, je pro Indii velice důležitá. Minulý týden jsem byla s Kamalem Nathem v Londýně, hovořili jsme o kole z Dohá a on jako indický ministr obchodu nadnesl přesně to samé jako paní McGuinnessová, ohledně neuvěřitelného významu malých samozásobitelských zemědělců. Plně souhlasím s jejím komentářem a samozřejmě s tím, co říkal pan ministr.

Pane Pannello, nemyslím si, že bychom byli zcela vydáni na milost událostem. Myslím, že my jako Evropa musíme tlačit kupředu, použít našeho vlivu a naprosto jasně ukázat, že souhlasíme s tím, co jste řekl o kritickém významu boje proti protekcionismu. Je to velká výzva a jednou z výzev v ní obsažených je komunikace, zajištění, že lidé budou rozumět.

Pan Hénin bohužel nezůstal na moji odpověď, ale není to otázka obětování průmyslu za spotřebitele. Je to otázka průmyslového růstu a rozvoje. Je to otázka ochrany pracovních míst, protože víme, jaký význam pro ni má právě obchod a vývoz. Co se týká institucionální změny ve Světové obchodní organizaci, mohli bychom u ní strávit všechnen náš čas, ale já chci svůj čas strávit hledáním praktické cesty tímto obtížným hospodářským obdobím.

Paní Wortmannová-Koolová hovořila o službách. Souhlasím, že to je velice důležitá problematika. Důležité je také, aby byla transparentní. Naprosto s tím souhlasím.

Pane Assisi, ochrana našich zájmů, nikoliv protekcionismus, je naprosto správná. Musíme si ujasnit, že mezi tím existuje podstatný rozdíl, a v celé této situaci musíme zajistit ochranu pracovní síly.

Co se týká zemědělství, jak jsem řekla, je zásadně důležité, abychom se postarali o to, že budeme schopni rozvíjet naše průmyslová odvětví. Je to otázka výroby potravin a na kole z Dohá je velice důležitá. Moje kolegyně Mariann Fischerová-Boelová tvrdě pracuje na tom, aby zajistila, že evropský postoj v otázce zemědělství bude zaručen. Stěžejní základem veškeré práce, již odvádím při našich bilaterálních, regionálních a multilaterálních rozhovorech, je zajištění, že budou do budoucna poskytnuty ty nejlepší příležitosti pro ochranu našeho zemědělství.

Co se týká kvasného průmyslu, pane Rübigu, je mi známo, že tyto otázky jsou v současné době projednávány, ale nesmírně ráda se k vám vrátím s konkrétními informacemi.

A konečně co se týká malých a středních podniků, pane Siekierski, je velice důležité, abychom naše malé podniky chránili. Úzce spolupracuji s Günterem Verheugenem na tom, aby podnikatelský a obchodní sektor efektivně spolupracovaly, abychom malým podnikům poskytli příležitosti nám říci, kde potřebují otevřít trhy, abychom je podpořili a pomohli jim se otevřít a abychom je podpořili v obchodu.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

15. Výroba a zaměstnanost v textilním a oděvním odvětví v různých členských státech EU (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je rozprava o ústní otázce Komisi ohledně výroby a zaměstnanosti v textilním a oděvním odvětví v různých členských státech Evropské unie.

Corien Wortmann-Kool, zástupce autora. – Paní předsedající, jménem Výboru pro mezinárodní obchod bych chtěla nastínit, co je tu v sázce.

Je to otázka výroby a zaměstnanosti v textilním a oděvním odvětví v různých členských státech Evropské unie. Evropská unie a Čína se dohodly na systému společného dozoru týkajícího se vývozu určitých kategorií textilních a oděvních výrobků z Číny do členských států Evropské unie, ale platnost tohoto systému vypršela 31. prosince 2008.

Během posledních dvou let bylo ztraceno 350 000 pracovních míst a počet podniků se za stejné období snížil o 5 %. Ve světle rostoucího počtu podniků, jež ukončují činnost nebo přesunují výrobu, vedoucího k nárůstu nezaměstnanosti v různých regionech, bych ráda jménem Výboru pro mezinárodní obchod položila následující otázky:

Navrhly či požadovaly Komise nebo jakýkoliv členský stát prodloužení tohoto duálního mechanismu dozoru po 31. prosinci 2008 nebo nějaká jiná opatření v tomto směru?

Jaká opatření Komise hodlá přijmout na ochranu produkce a zaměstnanosti v textilním a oděvním sektoru?

Bude Komise nadále monitorovat vývoj trhu v reálném čase, vypracovávat statistiky a monitorovat celní poplatky a průběžně informovat tento sektor o nejnovějším vývoji?

Jaká je současná situace, co se týká navrženého nařízení o označování „made in“?

Jaká opatření Komise přijala, co se týká návrhů schválených Parlamentem v jeho usnesení ze dne 13. prosince 2007?

Catherine Ashton, členka Komise. – Paní předsedající, v této atmosféře je pochopitelné, že existují obavy o úspěch výroby tváří v tvář konkurenci, a textilní zboží je samozřejmě velice důležité. Zaměstnanost dále klesá a produkce se znovu snížila – a to po několika letech relativní stability. Tento sektor se samozřejmě nachází na ostří globalizace. Malé a střední podniky v tom hrají obrovskou roli.

Po skončení Memoranda o porozumění z roku 2005 jsme opravdu měli systém společného dozoru – k němuž paní Wortmannová-Koolová obrátila naši pozornost – a ten nám dával čerstvé informace o obchodních tocích. Proto jsme schopni lépe reagovat v případě, že bychom byli postaveni před náhlé vzrůstání v našem průmyslu. Je to rovněž další krok v přechodu k otevřeným trhům navrženém a vyvinutém – jak jistě poslanci vědí – za účasti zainteresovaných ekonomických hráčů a na základě jednání s členskými státy a s Parlamentem. Prosazováním procesu postupné změny jsme tomuto sektoru pomohli se přizpůsobit. To bylo podporováno sociálními partnery. Nepožadovali jsme prodloužení dobrovolných úrovní růstu stanovených Memorandem o porozumění (MOU), když roku 2008 končilo, ani jsme nepožadovali pokračování zmíněného systému dozoru v roce 2009 – ačkoliv uznávám, že některé členské státy by byly radši, kdybychom to byli udělali.

Dovoz z Číny celkově vzrostl, ale v rámci rozumných mezí. Výrazné nárůsty u některých kategorií – jako jsou například šaty, kalhoty a svetry – byly vyváženy poklesem dovozu textilního zboží od dodavatelů z jiných zemích. Takže v roce 2008 celkově došlo jen k mírnému celkovému nárůstu a trhy to vstřebaly přiměřeně dobře.

Správnou politickou odpovědí není zavřít naše trhy nebo monitorovat dovoz. Potřebujeme se postarat o to, aby se v současných podmínkách všechny podniky dokázaly měnit, přizpůsobit, inovovat a aby mohly obchodovat. Právě na pomoc takovým podnikům byl schválen plán hospodářské obnovy. Ten samozřejmě představuje obrovské navýšení HDP Evropské unie o 1,5 %, které by mělo pomoci textilnímu a oděvnímu sektoru. Výzvy pro tento sektor časově předcházejí současnému hospodářskému zpomalení. Osm z patnácti žádostí o dotaci z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci bylo na podporu textilních dělníků.

Komise je připravena podporovat iniciativy vytvářet partnerské spolupráce v textilním a oděvním sektoru určené k předvídání restrukturalizace s cílem chránit zaměstnanost a celkově prospěch, který tento sektor má ze skutečnosti, že tu existuje dlouhodobý rámec pro společenský dialog. Víme parlamentní usnesení o budoucnosti textilního odvětví. Posouváme se kupředu v otázce přístupu na trh, otázce fondů z Iniciativy rozhodujících trhů pro Evropu a v otázce každé dohody o volném obchodu, jakožto záležitostí věnovaných environmentálním a sociálním normám. Devalvace měny samozřejmě zůstává na našem pořadu jednání.

Georgios Papastamkos, jménem skupiny PPE-DE. – (EL) Paní předsedající, textilní výroba a oděvnictví jsou globalizovaným hospodářským sektorem *par excellence*, sektorem, který je charakterizován neustálými změnami z hlediska místa výroby a neustálými restrukturalizacemi a adaptacemi na nové situace, jako je liberalizace mezinárodního obchodu. Pro mnohé členské státy Evropské unie, včetně Řecka, je tento sektor důležitým zdrojem vývozu a zaměstnanosti. Nicméně značný počet přesunů výrobních jednotek a neustálé snižování zaměstnanosti nabývají znepokojujících rozměrů. Vedle strukturálních problémů tu zápornou roli hraje též ostrý rozpor mezi dovozními cly Evropské unie na jedné straně a dovozními cly jejích nejvýznamnějších konkurentů na straně druhé. Paní komisařko, hovoříme o sektoru, který představuje nesmírně vysoké procento z celku zabavených pirátských výrobků na hranicích Evropské unie, procento, které neustále roste. Za této situace považuji návrh na zřízení evropské observatoře pirátských výrobků za dobrý nápad, abychom dosáhli lepší koordinace mezi příslušnými orgány, členskými státy a Komisí a také podmínek efektivní spolupráce se soukromým sektorem. Myslím, že potřebujeme schválit nařízení o zmíněném označení „made in“, které pomůže zajistit podmínky poctivé soutěže a ochrany spotřebitele. Ustanovení efektivnějších pravidel původu je důležité z hlediska uplatňování celních kvót v rámci všeobecných celních preferencí a regionálních dohod. Jsme vyzýváni, abychom zformovali nový rámec vztahů spolupráce mezi prováděcími agenturami, jež realizují průmyslovou a regionální politiku a závazky, a abychom efektivně podporovali evropské podnikání, zejména malé a střední podniky, aby mohly udržet a dále zdokonalovat své konkurenceschopné obory. Mám na mysli produkci výrobků s vysokou přidanou hodnotou z hlediska kvality a designu, inovace a užití nových technologií.

Rovana Plumb, jménem skupiny PSE. – (RO) Chtěli bychom vám poděkovat za vaše odpovědi na vznesené ústní otázky. Chtěla bych zdůraznit, že, jak je dobře známo, textilní sektor obzvláště významně přispívá do HDP všech členských států, včetně Rumunska. Jsme si dobře vědomi toho, že tento sektor vytváří nová pracovní místa, zejména pro ženskou pracovní sílu. Souhlasím s vámi navrhovanými opatřeními a podporuji je, protože když víme, jak je obchod v současné hospodářské krizi důležitý, musíme si uvědomit, jak důležitá jsou opatření, jež musíme učinit na ochranu pracovních míst.

Když pomyslím na to, že na konci minulého roku skončil systém společného dozoru nad dovozem textilního zboží z Číny, který, jak chápu, byl důležitým nástrojem pro monitorování trhu, chtěla bych Komisi navrhnout, aby větší pozornost věnovala nejen textilnímu sektoru, ale také dalším zranitelným průmyslovým sektorům, jako je ocelářství, chemický průmysl a strojírenství. Rovněž bych chtěla navrhnout, aby Evropská komise pravidelně předkládala studie posouzení dopadů, statistické údaje či jiné prvky a relevantní nástroje pro tyto sektory. Chtěla bych vám ještě jednou poblahopřát k opatřením, která jste navrhla ohledně přístupu na trh, volného trhu, fondů a životního prostředí.

PŘEDSEDAJÍCÍ: paní ROURE

Místopředsedkyně

Gianluca Susta, jménem skupiny ALDE. – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, není žádných pochyb, že stojíme tváří v tvář nesmírně vážné průmyslové krizi, a evropský textilní průmysl nemůže této krizi, která je také produktem finanční krize, uniknout.

Je jasné, že zbrzdění utrácení spotřebitelů postihuje evropské špičkové výrobky, včetně těch z mé země, Itálie, v sektoru, jenž zaznamenal, jak předsedkyně Výboru pro mezinárodní obchod upozornila, ztrátu 350 000 pracovních míst a 5 % podniků.

V tomto bodě se však domnívám, že více než finanční podporu tento sektor potřebuje, tak jako jiné průmyslové sektory, pravidla a vyžaduje, jak již bylo upozorněno, skutečnou reciprocitu. Zatímco můžeme pochopit, že existují sklony ke skutečnému otevření trhů nově se rozvíjejících zemí na podporu jejich vývoje a nových trhů, mnohem méně pochopitelný je nedostatek reciprocity z hlediska legislativních a celních bariér, pokud se týče nejrozvinutějších zemí: Spojených států, Kanady, Austrálie a Japonska.

Právě z tohoto důvodu některé zásadní problémy – pro jejichž vyřešení se podle mě více horovalo na papíře než v praxi –, jako je otázka označování původu, se musí znovu stát středem pozornosti v Komisi a v Radě. Evropa potřebuje nová pravidla, ale potřebuje také reciprocitu a zvýšené úsilí v boji proti padělání a pirátství, podniknout skutečné kroky v antidumpingových opatřeních a zvláště schválit nařízení o označování původu.

Víte, paní komisařko, jestliže se zúčastníme boxerského zápasu s jednou rukou uvázanou za zády, nemůžeme vyhrát. Rád bych také znovu zdůraznil, že to je problém, který máme také se Spojenými státy, nikoli pouze s Čínou či Indií. Oni mají pravidla výsledovatelnosti, která ukládají také našim výrobkům, my však taková pravidla nemáme. To pak je zásadní problém, s ohledem na něj, jak se domnívám, musí být iniciativa Komise mnohem větší než v minulosti, protože jsme viděli, že když chce, dokáže dokonce přesvědčit i ty, kteří by se chtěli hádat, jak tomu bylo v případě otázky životního prostředí.

Abych to uzavřel, mám pocit, že existují některá opatření, která jsou drahá, a jiná, která jsou méně drahá, ale ta drahá jsou součástí balíčku na řešení krize, který má být brzy zahájen. Zahrnují Fond pro přizpůsobení se globalizaci, možnost většího úvěru na podporu investic a posílení kapitalizace malých a středních podniků, více financí pro výzkum pro textilní technologickou platformu a větší podporu vývozu pro malé a střední podniky. Těmi méně drahými opatřeními jsou specificky nařízení o označování původu, ochrana duševního vlastnictví, antidumpingová opatření a boj proti padělání. Jestliže se nám podaří navrhnout všechna tato drahá i levná opatření, věřím, že evropskému hospodářství pomůžeme bez měnění pravidel soutěže a aniž bychom upadli do neoprotekcionismu.

Pedro Guerreiro, jménem skupiny GUE/NGL. – (PT) Bezprostředně po jiných iniciativách jsme Výboru pro mezinárodní obchod Evropského parlamentu navrhli, že by měla být vznesena ústní otázka s rozpravou v plénu ohledně výroby a zaměstnanosti v textilním a oděvním odvětví v různých členských státech Evropské unie, protože to považujeme za naléhavé a nezbytné.

Rovněž jsme navrhli, aby se této rozpravě účastnila Rada a byla ukončena usnesením tohoto Parlamentu; avšak tyto návrhy nenašly podporu jiných parlamentních skupin.

Uplynulo více než rok od rozpravy konané v tomto Parlamentu 12. prosince 2007. Tehdy jsme spustili poplach, že pokud nebudou přijata opatření na ochranu výroby a zaměstnanosti v textilním a oděvním odvětví, budeme dál stát tváří v tvář pomalé agónii a destrukci velké části tohoto strategického sektoru. Od té doby, a jak se dělo už předtím, bylo ztraceno tisíce pracovních míst a bylo zavřeno nespočet podniků, takže jen za poslední dva roky zmizelo 350 000 pracovních míst a 5 % podniků.

Ptáme se, zda je tohle to, s čím Evropská komise podle svého tvrzení bojuje prostřednictvím restrukturalizace. Od té doby, a jak tomu bylo už předtím, stojí pracující stále tváří v tvář nezaměstnanosti – až příliš často bez vyplacení odstupného či dlužných mezd – v situaci zostřeného vykořisťování, větší nejistoty, pozdních výplat mzdy a neregulované pracovní doby.

Určité věci a určití lidé jsou odpovědní za tuto situaci, jako ti, kdo podporují liberalizaci obchodu s textilním a oděvním zbožím a přesouvání výroby se zřetelem na maximální zisky, a tak staví velkou část tohoto sektoru do zápasu proti konkurenci založené na od počátku definovaných dvojích standardech.

Tváří v tvář této situaci Evropská unie buď dělala, že neslyší, nebo přijímala zmírněná opatření, která zdaleka neřeší problémy a potřeby tohoto sektoru. Evropská komise nepovažuje textilní a oděvní průmysl za specifický, jak tvrdí, odlišný od ostatních sektorů. Spolu s neodkladnými opatřeními, jež musí být přijata každým členským státem, má Evropská unie také povinnost přijít s řešením problémů, s nimiž se tento sektor potýká.

Paní komisařko, kdy začnou platit závazná pravidla označování původu výrobků a bude schváleno například zmíněné nařízení o označení „made in“? Kdy začnou pro dovážené výrobky platit stejné požadavky na bezpečnost a ochranu spotřebitele, jaké jsou vyžadovány od výrobků vyrobených v Evropské unii? Jak bude

dál Evropská unie monitorovat v reálném čase dovozové trendy a celní inspekce a kontroly a udržovat tak sektor plně informovaný a dovolávající se ochranných doložek, kdykoliv to bude potřeba? Jak využije finanční rámec na léta 2007–2013, včetně takzvaného Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci, aby pomohla výrobě a zaměstnanosti v textilním a oděvním odvětví, zejména pak malým a středním podnikům postiženým liberalizací? Kdy budeme mít peněžní a zahraniční politiku, která nebude penalizovat vývoz některých členských států? Kdy bude vytvořen program Společenství navržený tímto Parlamentem a kdy budou odblokovány finanční zdroje na modernizaci a podporu tohoto sektoru a diverzifikaci průmyslové činnosti, zejména ty zaměřené na nejvíce znevýhodněné regiony, jež jsou na tom závislé?

Tokia Saïfi (PPE-DE). – (FR) Paní předsedající, evropské textilní a oděvní odvětví je sektorem, který byl v posledních několika letech tvrdě zasažen ničivými účinky globalizace.

Dnes, navzdory některým dosud bolestivým ranám v určitých evropských regionech, je tento sektor schopen změnit směr, v neposlední řadě vývojem technických a inovativních textilií.

Avšak nepodkopávejme schopnost tohoto průmyslu zotavit se tím, že budeme nevšimaví a lhostejní. Evropská unie si opravdu musí udržet politickou vůli vytvářet pevný konkurenceschopný rámec pro své podniky tím, že zůstane bdělá a učiní praktické a účinné kroky, když se to ukáže být potřebné.

Aby toho byla Unie schopna, paní komisařko, musíte nadále monitorovat celní statistiky dovozu z Číny a musíte udržet tento sektor informovaný o nejnovějším vývoji. Musíme mít oči otevřené a musíme umět reagovat. Evropská unie k tomu má prostředky: nástroje pro ochranu obchodu jsou dokonalým příkladem takových prostředků. Proto budu dál znovu a znovu tvrdit, že Evropa, která chrání, není protekcionistická Evropa.

Nicméně mé dnešní obavy, paní komisařko, vycházejí z nebývalého vzrůstu množství zabavených padělaných textilních a kožařských výrobků, výrobků, jež jsou napuštěny azobarvivy či niklem, jež vystavují bezpečnost a zdraví evropských spotřebitelů stále většímu riziku. Je to fenomén, který jak si dovedete dobře představit, neodejde spolu s hospodářskou krizí, kterou nyní procházíme.

Proto vás vyzývám ke spolupráci s členskými státy na co nejrychlejší realizaci čtyřletého akčního plánu boje proti padělání a pirátství, včetně vytvoření Evropské observatoře proti padělání a posílení evropského celního systému.

Zavedení povinnosti uvádění původu zboží pocházejícího z třetích zemí, harmonizace postupů celní kontroly a trestání porušování práv duševního vlastnictví trestním stíháním jsou bitvy, jež musíme vybojovat jménem našich podniků, našich pracovních míst a občanů Evropy.

Francisco Assis (PSE). – (PT) Paní předsedající, paní komisařko, toto je velice konkrétní případ, v němž se velice dobře uplatňuje rozlišení, jež jsme před malou chvílí, v předchozí rozpravě, učinili mezi ochranou a protekcionismem.

Musíme říci „ne“ protekcionismu, jenž ožebračuje, ale ochrana zajišťující základní práva Evropanů je naprosto nezbytná. Toto je velmi důležitý sektor v různých evropských regionech a zemích, jako je tomu v případě mého regionu, severního Portugalska. Má klíčový význam pro regionální hospodářství. Je to sektor, který je obzvláště vystaven globalizačnímu procesu. V závažné finanční krizi, jakou právě procházíme, tento sektor zažívá naprosto tragické časy.

Evropská unie a členské státy by měly textilnímu průmyslu věnovat větší pozornost a rozhodnout se pro obranná a útočná opatření. Obranná opatření znamenají užití všech mechanismů a nástrojů obchodní obrany, jež máme k dispozici. Zahrnují rovněž udržení politického dialogu s našimi hlavními partnery, abychom zabránili situacím skutečného peněžního protekcionismu a situacím ohrožujícím legitimní zájmy evropských výrobců. Bránit evropské výrobce, zaměstnavatele a pracující je bránit evropské občany a také bránit evropské spotřebitele. To si musíme konečně a pro vždy uvědomit.

Zároveň musíme tato obranná opatření používat v souladu s tak jednoduchými principy, jako jsou ty, které tu již byly stanoveny: princip reciprocity a princip neustálého boje proti nepoctivé soutěži. Nežádáme žádnou speciální léčbu pro Evropskou unii či pro nejpostiženější regiony Evropské unie. Jednoduše požadujeme, aby existovala pravidla a aby ta pravidla byla založena na základních principech reciprocity. Ovšem zatímco Evropská unie a členské státy nesmějí zaváhat v boji za nástroje obchodní obrany, jejichž uplatnění je vždy to nejvhodnější, musíme také vybudovat ofenzivní politiku a opatření. To se vlastně již děje, pokud se týká modernizace sektoru a rovněž v oblasti rozvoje lidských zdrojů, investic do profesionálního výcviku, technologické modernizace a rozvoje regionů.

Existují regiony, a já dobře znám jeden z nich, kterým je, jak jsem právě řekl, region severního Portugalska, které stojí tvář v tvář skutečně tragickým situacím a je zapotřebí se jim postavit čelem.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) V litevském textilním a oděvním odvětví bude v tomto roce možná ztraceno 50 % pracovních míst. Téměř 20 000 pracujících možná přijde o práci. Nebyl by to pouze důsledek hospodářské a finanční krize. Textilní průmysl musí odolávat nerovným konkurenčním podmínkám a uplatňovat vyšší výrobní, pracovní, hygienické a ekologické standardy. Je velice těžké konkurovat dotované čínské produkci kvůli nevyváženému směnnému kurzu, bankovní úvěrové politice, absenci amortizačních odpočtů a daňové politice. Navíc Čína a další země neustále zvyšují bariéry přístupu na trh postihující evropské výrobky. Co si Komise myslí o situaci, kde cena čínského výrobku je nižší než cena surovin použitých pro jeho výrobu? Jaké kroky Komise plánuje učinit, aby znovu nastolila podmínky rovné soutěže, tu takzvanou „stejnou startovní čáru“? Mimoto bych chtěla požádat, aby byla předložena konkrétní fakta ukazující, jak oddělení, zřízené Komisí na pomoc malým a středním podnikům, pomáhá textilnímu průmyslu zahajovat vyšetřování uplatňování opatření na ochranu trhu v jasných případech nepoctivé soutěže? Pro vaši informaci, výrobci lněného textilu se už dva roky pokoušejí zahájit antidumpingové řízení proti lněným tkaninám čínského původu, ale dosud toho nebyli schopni, neboť Komise jim v tom neposkytuje žádnou podporu. Co Komise navrhuje, že mají textilní výrobci dělat?

Ivo Belet (PPE-DE). – (NL) Paní komisařko, před chvílí jste řekla, že situace s dovozem textilu z Číny v roce 2008 dopadla celkově lépe, než se očekávalo. Cítím se povinen vašemu tvrzení důrazně odporovat, neboť čísla vykreslují docela jiný obrázek.

Ve skutečnosti dovoz textilu z Číny loni neuvěřitelně vzrostl. Není pochyb, že když se podíváme na trička, kalhoty, šaty a svetry, jinými slovy na ohrožené kategorie výrobků, došlo téměř ke zdvojnásobení dovozu v rozmezí jediného roku a to je jasným důvodem k velkým obavám. Znamená to, že systém dozoru, který jsme tady celou tu dobu měli, nefunguje. Jak všichni víme, tento systém dvojí kontroly již není v provozu. Tato situace, paní Ashtonová, je neudržitelná, protože neexistují skutečné sankce, jež bychom mohli uplatňovat; nemáme žádné páky.

Jak uvedl předchozí řečník, čísla rovněž ukazují, že je něco zásadně špatné s cenami těchto masivně dovážených čínských textilních výrobků. Ceny klesly téměř o třetinu a tento pokles nelze přičítat pouze rozdílu směnného kurzu. Navíc, paní komisařko, výrobní náklady v Číně za poslední rok opět ostře vzrostly, z čehož lze vyvodit, že tyto ceny jsou prakticky dumpingovými cenami. Společně na vás, že nedovolíte, aby to prošlo jen tak bez odezvy. Jak před chvílí uvedla paní Wortmannová-Koolová, za poslední dva roky bylo ztraceno 350 000 pracovních míst. Do značné míry je to výsledek nepoctivé soutěže a my potřebujeme na tuto situaci zformulovat odpověď.

To není jediná znepokojující věc, paní komisařko. Jak víte, v současné atmosféře je mnohem obtížnější získat úvěrové pojištění a to má přímý, zhoubný dopad na vývoz. Francouzská vláda již vyvinula systém dodatečného úvěrového pojištění pro oděvní a textilní sektor. Stálo by za zvážení, zda bychom tento systém nemohli doporučit a rozšířit jej dále na evropské úrovni. Nenavrhují harmonizaci, ale abychom se na evropské úrovni pokusili uskutečnit iniciativy na podporu, do určité míry, tohoto francouzského systému. Můžete nám dát příslib, že s využitím pravomocí, jež máte, zahájíte iniciativy v tomto smyslu? Tyto iniciativy nemusí nic stát. Je to jednoduše otázka politické vůle a koordinace.

Martí Grau i Segú (PSE). – (ES) Paní předsedající, paní komisařko, jak jsme byli v poslední době svědky, textilní sektor zažívá vážnou krizi, která vede k mnoha uzavírkám podniků, přesunům výroby a propouštění, zejména v regionech specializovaných na tento průmysl.

Vzhledem k současné hospodářské krizi by Evropská komise ve spojení s členskými státy měla co nejrychleji učinit kroky ke zmírnění socioekonomických dopadů této restrukturalizace. Tyto změny jsou obzvláště dramatické pro postižené regiony a rodiny.

Myslím, že by pracujícím v textilním a oděvním průmyslu měla být poskytnuta pomoc a že by měla být navržena sociální opatření ve formě plánů na pomoc podnikům, jež procházejí restrukturalizací a v současné době se nacházejí ve velmi obtížné situaci. Bylo by žádoucí vyčlenit podstatnou část Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci na restrukturalizaci a rekvalifikaci v textilním sektoru, zejména pro malé a střední podniky, jež tvoří většinu tohoto sektoru v Evropské unii. Malé a střední podniky značně doplácí na účinky liberalizace trhu.

Mimoto by měl být znovu zaveden systém kontroly dovozu, zejména co se týká dovozu čínského zboží kvůli jeho objemu. To vůbec není otázka prosazování obchodních bariér. Je to více otázka kompenzace

negativních účinků této významné změny. Neměli bychom zapomínat, že Evropská unie je druhým největším vývozcem textilních výrobků a oděvů na světě, kvůli čemuž je zapotřebí zajistit optimální přístup na trhy třetích zemí. Je to zásadní pro budoucnost textilního a oděvního průmyslu v Evropské unii a zejména pro malé a střední podniky.

To vše musí být samozřejmě realizováno zároveň se zajištěním poctivé soutěže na základě prosazování sociálních a environmentálních norem v těchto zemích. V tomto směru by bylo poskytování přesných informací spotřebitelům, například nařízení ukládající označování původu, které, jak víme, nebylo zavedeno, velice užitečné, neboť by znamenalo, že by dovážené výrobky podléhaly stejným požadavkům na bezpečnost a ochranu spotřebitele jako výrobky vyrobené v Evropské unii.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Paní předsedající, paní komisařko, pokusím se otázky položit velmi stručně. Mým prvním bodem je otázka speciálního monitorovacího mechanismu Evropské unie pro textilní výrobky, který, jak bylo uvedeno, skončil 31. prosince 2008. Co tu chybí, paní komisařko, je přesné a pravidelné zveřejňování statistických dat ohledně dovozu, vývozu a cen, jaké existuje ve Spojených státech. Bez těchto údajů Evropská unie nemůže reagovat na jakékoliv nepoctivé praktiky a sama Komise není schopna definovat svoji strategii. Chtěla bych vás požádat, abyste se touto problematikou zabývala, jak již činí jiní poslanci.

Zadruhé výroba v Evropské unii stále více vyžaduje dodržování bezpečnostních nařízení, sociálních nařízení a environmentálních norem. Například registrace, hodnocení a schvalování chemických látek (REACH) je nedávnou iniciativou, jež pro nás vytváří ještě více požadavků.

Je důležité, aby Komise měla jasnou, viditelnou a monitorovatelnou strategii, co se týká podrobení dovážených výrobků stejným požadavkům. Jakým způsobem jsou v současných dohodách o volném obchodu tyto aspekty náležitě zabezpečeny? Co se týká označení „made in“, mohou opravdu pomoci tento problém vyřešit?

Zatřetí Evropská unie zahájila plán hospodářské obnovy pro boj se současnou krizí. Jakou roli v tomto kontextu bude hrát obchodní politika? Co se Komise chystá udělat v tuto chvíli, kdy řada jiných zemí, jako je Čína, začíná uplatňovat stále více necelních bariér, aby se evropské zboží nemohlo dostat na čínské trhy? Jaké návrhy má, co se týká aktualizace či adaptace Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci a pomoci nabízející se v rámci strukturálních fondů pro zlepšení bezprostřední situace v evropském textilním průmyslu?

A konečně, mohla by si vzhledem ke krizi, kterou procházíme, Komise konečně uvědomit ničivý dopad nadhodnoceného eura na evropské hospodářství? Jak může paní komisařka – a tím bych skončila – mezi svými kolegy komisaři a jednotkami zabývajícími se evropskou peněžní politikou zvýšit povědomí, co se týká opětovného vyrovnaní ...

(Předsedající řečníka přerušila)

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, co byste udělala, paní komisařko, abyste urychlila otevření čínského a indického trhu? Hlavní samozřejmě je, abychom mohli do těchto zemí vyvázet naše výrobky. Velmi mnoho evropských podniků v Číně investuje a buduje a kupuje tam továrny. Proto je otevřenější trh skutečně prvořadou prioritou. Jaký rozsah působnosti tu máte – v případě potřeby ve spolupráci s panem komisařem Kováčsem –, co se týká poskytování daňových pobídek textilnímu průmyslu, jako jsou kratší amortizační doby, se zřetelem na zvýšení úvěruschopnosti podniků? To by přirozeně také pomohlo zajistit pracovní místa. Až bude v budoucnu realizována Basilejská dohoda II, bude zapotřebí mít k dispozici vhodné struktury pro zvyšování úvěruschopnosti firem.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Paní komisařko, já chci samozřejmě vyjádřit silnou podporu názorů našich kolegů poslanců, kteří říkají, že by naše malé podniky měly být chráněny před prodejem zboží nízké kvality a padělaného a pirátského zboží. Vzpomínám si, že nás zástupci Toskánské asociace výrobců během své návštěvy žádali o uznání faktu, že nepotřebují ochranu, ale jasné potvrzení, že označení „made in Italy“ bude k vidění pouze na jejich italských výrobcích.

Nyní chci něco dodat a informovat paní komisařku, že má vskutku dost obtížný úkol vyřešit určité dilema. Na jedné straně spotřebitelé samozřejmě chtějí nakupovat levnější výrobky, jinými slovy za nízkou cenu, nehlédě na to, zda ty výrobky pocházejí z Číny nebo z nějaké jiné země, a na straně druhé musí vědět, že to může být za cenu, že jejich vlastní spoluobčané přijdou o práci. Možná by vám, jako někomu, kdo podporuje hledání řešení tohoto dilematu, pomohla kampaň na informování veřejnosti o této problematice prostřednictvím pokládání otázek a návrhů, jež by našly podporu společnosti. Protože tohle se týká spotřebitele, a nikoliv pouze Komise.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (CS) Děkuji paní předsedající, já mám jenom jednu krátkou poznámku k celému tomu komplexu textilního průmyslu a dopadů globalizace na něj. Myslím si, že je asi špatné, abychom dělali čistě jenom ochranná opatření. Podstatné je zdvihnout technické vybavení a kvalitu produkce v Evropě a posunovat evropský textilní průmysl změnou jeho struktury do oblasti specialit a do té kvalitativní úrovně, na kterou asijská konkurence nedosáhne. Je to možné a některé podniky v Evropě jdou touto cestou a vytvářejí si nové segmenty trhů, kde se cítí vcelku komfortně. Myslím si, že tomuto úsilí je třeba dát celoevropský charakter a promyšlenou koncepci.

Předsedající. – Paní komisařko, ze všeho nejdříve chci říci, že je mi potěšením vidět vás znovu tady ve sněmovně.

Catherine Ashton, členka Komise. – Paní předsedající, dovoluji mi reagovat na několik poznámek, které zde byl učiněny. Řada ctěných poslanců – pan Papastamkos, pan Susta, paní Ferreirová, pan Grau i Segú a pan Zaleski – hovořili o nařízení ohledně označování „made in“. Myslím, že návrh, jenž Komise předložila, je rozumný a měl by být schválen a že je to v zájmu obchodu. Ovšem jak ctění poslanci vědí, ještě nemám v Radě většinu a jakoukoliv podporu, kterou mi mohou ctění poslanci při získávání této většiny poskytnout, nanejdříve uvítám.

Řada poslanců – zejména pan Susta, paní Saïfiová a pan Assis – a paní Budreikaitėová hovořili o nástrojích ochrany obchodu a o tom, jak je důležité zajistit, abychom mechanismy, jež máme, mohli efektivně používat. Ve svém slyšení jsem se zavázala, že se o to postarám, a nadále na tom pracuji.

Co se týká duševního vlastnictví, je důležité, abychom měli akční plán, a já se tím hodlám zabývat. Rovněž se chci vyslovit ke zvláštnímu bodu týkajícímu se zmíněného pomocného oddělení a malých podniků. Toto oddělení je speciálně navrženo pro pomoc malým podnikům v otázkách obrany. Jsem za ně velice vděčná. Pokud si ctění poslanci přejí více informací nebo mají nějaké obavy, mohou se na mě beze všeho obrátit.

Velkým tématem této diskuse je „ochrana, nikoliv protekcionismus“. Já bych jen chtěla říci – možná zejména paní Plumbové a panu Ransdorfovi – že toto jsou důležité rozlišení. Je velice důležité bojovat proti protekcionismu; je důležité se ujistit, že podporujeme naše průmyslová odvětví, aby byla v budoucnu schopná obstát v konkurenci a obchodovat.

Byla zde přednesena řada zajímavých myšlenek, jako hodnocení dopadu na průmysl, a já je postoupím svému kolegovi panu Günteru Verheugenovi. On dobře chápe význam sběru dat a statistik, ale já se postarám o to, že se k němu donesou obavy, které jste vyslovili. Jak bylo řečeno, musíme se podívat na všechny iniciativy ležící na stole a na to, jak budeme řešit otázku přístupu na trhy. Panu Guerreirovi bych chtěla říci, že naprosto uznávám strategický význam textilního zboží a oděvů a jeho váhu v diskusi, kterou jsme vedli o akceleračních trzích.

Má poslední poznámka je adresována panu Rübigovi: nedokážu vám za vteřinu říci, jak moc potřebujeme urychlit otevření trhů v Indii a Číně, ale moc ráda si o tom s vámi, jak se vám to bude nejlépe hodit, popovídám.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Písemné prohlášení (článek 142)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), písemně. – (PL) Dovoz levných textilních výrobků z Číny do Evropy je problém, který v poslední době narůstá v důsledku pozvolné liberalizace světového obchodu. Čínský textilní průmysl, který má k dispozici mnohamilionovou levnou pracovní sílu, má očividnou výhodu oproti evropským výrobcům, kteří se specializují zejména na značkové výrobky. Pokud se týče vzestupného nahrazování domácí produkce cenově lépe konkurujícím dovozem z Číny, pozorujeme negativní sociální účinky, které nejvíce starostí dělají regionům, jež se po staletí specializovaly na výrobu oděvů. Jelikož v současné době zápasíme s jednou z nejvážnějších hospodářských krizí v historii, hrozba zbídačení rozsáhlých oblastí Unie je ještě větší.

Nekontrolovaný příliv levných oděvů z Asie rovněž znamená problém padělání značkových výrobků, které dále oslabuje pozici evropských výrobců a vystavuje spotřebitele vážným rizikům spojeným s nízkou kvalitou dovoзовých výrobků.

Nemůže být žádných pochyb, že v důsledku vypršení platnosti dohody o bilaterální kontrole na konci roku 2008 je zapotřebí učinit okamžité kroky k prodloužení tohoto systému. Rovněž je žádoucí zřídit v rámci Evropské unie skupinu na nejvyšší úrovni, jejíž funkcí by bylo monitorovat příliv čínských textilních výrobků a dohlížet na jejich kvalitu. Když pomyslím na to, že tváří v tvář hospodářské recesi by ochrana pracovních

míst měla být ze strany vlád členských států a Komise věnována zvláštní pozornost, vyzývám, aby byl problematice ochrany evropského textilního trhu udělen prioritní status.

16. Dopady současné krize na plynárenství – Druhý strategický přezkum energetické politiky – Zlepšování energetické účinnosti pomocí informačních a komunikačních technologií (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem na pořadu jednání je společná rozprava o:

- prohlášení Komise k dopadům současné krize na plynárenství;
- zpráva (A6-0013/2009) o druhém strategickém přezkumu energetické politiky, kterou vypracovala paní Laperrouzeová jménem Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (2008/2239(INI));
- otázka k ústnímu zodpovězení (B6-0003/2009), kterou pokládá pan Remek Komisi jménem Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, o řešení problému energetické účinnosti pomocí informačních a komunikačních technologií (O-0115/2008).

Andris Piebalgs, člen Komise. – Vážená paní předsedající, rád bych nejprve poblahopřál Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a zpravodajce paní Laperrouzeové. S přípravou této zprávy o bezpečnosti dodávek již na toto únorové plénum si dali obrovskou práci. Když paní zpravodajka začala, nikdo nemohl očekávat, že budeme mít úplné dodávky plynu z Ruska přes Ukrajinu, a to nás jistě upozorňuje na problematiku bezpečnosti dodávek.

Co se týče plynové krize, jaký je současný stav hry? Všechna nasmlouvaná množství přicházejí do míst určení, což znamená, že většina spotřebitelů má úplné dodávky plynu. V Polsku ještě jeden tok chybí, ale pracujeme na něm. Je výjimečný v tom, že byl původně dodáván společností RosUkrEnergo, která již v nové dohodě nemá místo, ale pracujeme i na úplném obnovení dodávek plynu do všech částí Evropské unie, které byly krizí zasaženy.

Dohoda o dodávkách byla uzavřena na deset let, a tak můžeme očekávat, že poskytne solidní základnu pro to, aby se podobná situace v budoucnu neopakovala. Rád bych ovšem také zdůraznil, že všichni pozorovatelé EU jsou stále na místě a sledují toky plynu a očekáváme, že v budoucnu je nebudeme potřebovat. Písemně jsem se otázel kolegů v Rusku a na Ukrajině, jak bychom měli při monitoringu postupovat do budoucna, protože podle mého názoru nejsou nyní žádní pozorovatelé zapotřebí, pokud budeme důvěřovat dohodě a pokud bude dohoda stabilní, nicméně pozorovatelé jsou v současné době na místě.

Věřím, že bychom v tomto problému tranzitu plynu neměli zůstat nečinní. Měli bychom i nadále pracovat s oběma stranami – se stranou nabídky, Ruskem, a s Ukrajinou jako tranzitní zemí – a měli bychom skutečně zajistit oddělení dodávek plynu na Ukrajinu od tranzitních toků směřujících do Evropské unie, jakož i finanční přínos těchto tranzitních toků pro Ukrajinu, aby do této země přitekly zisky a velmi potřebné hospodářské přínosy. Na této otázce budeme pracovat i nadále, ale v zásadě lze říci, že krize je za námi.

Jaké bychom si měli vzít ponaučení? Již jsem řekl minule, že ponaučením je, že Evropa je silnější, než jsme čekali. V této obtížné situaci pracovaly země EU prostřednictvím předsednictví a podpory Komise skutečně jednotně. Viděli jsme řadu důkazů solidarity, kdy některé členské země pomáhaly jiným. Rovněž jsme si jasně uvědomili, že vnitřní trh fungoval tam, kde mohl. Byl jsem rovněž velmi potěšen silnou a koordinovanou odpovědí evropského plynárenského průmyslu, který především demonstroval společný postoj vůči Gazpromu, ale také přišel se společným návrhem, který by mohl být užitečný v případě neuzavření stále dohody mezi Ruskem a Ukrajinou.

Jaké slabé stránky jsme odhalili? Za prvé, jedná se o nedostatek infrastruktury. Ten byl zcela zřejmý a částečně v důsledku tohoto nedostatku také nemohl fungovat trh. Nedošlo k výraznému zvýšení ceny plynu a promptního trhu, ale to spíše kvůli tomu, že do některých částí Evropské unie, které dodávky plynu potřebovaly nejvíce, nebylo další plyn možné dodat.

Solidarita mohla být v některých případech větší. Rovněž jsme viděli jiné případy, kde nebyla dostatečná průhlednost, a na řešení krize rozhodně potřebujeme silnější koordinační mechanismy.

Strategický přezkum energetické politiky, který navrhla Komise v listopadu, se věnoval pěti oblastem, které paní Laperrouzeová a Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku podrobněji studují a modernizují. Jedná se o energetickou účinnost; využití místních zdrojů (a rád bych uvedl, že v roce 2008 připadalo 43 % instalované

kapacity na větrnou energii; jedná se o největší instalovanou kapacitu a vítr je místním zdrojem); vnější vztahy, tj. fakt, že spolupracujeme s našimi kolegy; krizové mechanismy; a infrastrukturu.

Věřím, že Komise, jak k tomu vyzývá této zpráva, vyvine podstatně větší úsilí v jednom konkrétním bodě, a to při konsolidaci činností v různých oblastech, neboť jsme skutečně vyvinuli celou řadu činností při provádění balíčku pro energetiku a boj proti změnám klimatu, v oblasti technologií, ve vnějších vztazích a na vnitřním trhu. Je ale velmi důležité, abychom věděli, jak tyto činnosti konsolidovat, a jaké další kroky bychom případně měli přijmout.

Na závěr uvedu jeden konkrétní návrh vypracovaný Komisí, který se velmi úzce týká této problematiky, ale také všeobecné hospodářské krize, se kterou se potýkáme. Jedná se o část balíčku hospodářské obnovy věnovanou energetice.

Toto financování navrhujeme využít ve třech oblastech. 3,5 miliardy EUR je na infrastrukturu – cílem není podpořit každý jeden projekt, ale prohloubit diverzifikaci toků plynu z jihu, západu a východu a získat vyvážený a udržitelný mix dodávek plynu.

Pokud jde o elektřinu, tak neslabší místa představuje izolace pobaltských států a Pyrenejského poloostrova.

Pak se jedná o dvě otázky, které jsou občas považovány za luxus, ale podle mého názoru jsou vysoce důležité: příbřežní větrné elektrárny – je důležité získat podporu veřejnosti na probíhající projekty – a zachycování a ukládání uhlíku. Tato opatření jsou absolutně nezbytná k dosažení našich globálních cílů v boji proti změnám klimatu, ale také jimi dáme evropskému průmyslu velmi potřebný impuls k rozvoji technologie, která by mohla být využívána v budoucnu.

Díváme se tedy na kombinaci zabezpečení dodávek, technologických cílů a také cílů při obnově evropské ekonomiky. Věřím, že se jedná o správný návrh. Objem prostředků není nikterak obrovský a věřím, že směřují na správná místa a že do posilování zabezpečení dodávek v Evropské unii by měla být zapojena veřejnost.

Anne Laperrouze, zpravodajka. – (FR) Vážená paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, naše diskuse o tomto druhém strategickém přezkumu energetické politiky byla přirozeně poznamenána novou krizí dodávek plynu mezi Ruskem a Ukrajinou. Tato krize nasvítla nedostatky, křehkost vzájemného propojení a těžkopádnost Evropské unie při formulování reakce a nalézání společného hlasu.

Za třetí, krize odhalila potřebu společné energetické politiky. Musím však říci – a náš pan komisař to právě sám zdůraznil –, že nyní vidíme pokrok a vzestup spolupráce a solidarity mezi členskými státy, a tedy i tužby k nalezení léku na zvládání těchto krizí.

Ráda bych poděkovala poslancům a poslankyním, kteří velkým dílem obohatili tuto narychlo sestavenou zprávu, neboť o sdělení Komise jsme se dozvěděli v listopadu. Nebudu dopodrobna vysvětlovat vše, co jsme do tohoto usnesení napsali, a namísto toho spíše zdůrazním, jaká poselství chtěl Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku jejím prostřednictvím předat.

Kontext je následující: manévrovací prostor daný změnami klimatu se bude zužovat, zabezpečení dodávek energie do Evropské unie ohrožují čím dál závažnější a častější krize a může dojít k narušení konkurenceschopnosti. To vede k nutnosti nově promyslet spotřebu a využívání energie v Evropské unii, nově promyslet naše energetické zdroje a najít schopnost zužitkovat tento značný zdroj pracovních míst, který v energetice máme, pracovních míst, která jsou v kontextu současné hospodářské krize tolik klíčová.

Co navrhujeme? V krátkodobém horizontu podporu vize balíčku pro energetiku a boj proti změnám klimatu nazvaného „třikrát 20 do roku 2020“, který by se stal evropskou energetickou politikou. Jedná se o spojení opatření na několika úrovních – globální, evropské, vnitrostátní a místní – což znamená, že mezi hlavní priority, které jsme označili, patří samozřejmě energetické úspory, energetická účinnost a rozvoj obnovitelných zdrojů energie, neboť v této oblasti chová Evropská unie obrovský potenciál. Zejména cíl dvacetiprocentního zvýšení energetické účinnosti bude nutno učinit závazným.

Za druhé, bude zapotřebí zvýšit zabezpečení dodávek do Evropské unie prostřednictvím investic do sítí, a zejména do jejich vzájemného propojení. Solidarita mezi členskými státy znamená, že sítě musí zásobovat regiony, které jsou izolované a vysoce závislé na jediném dodavateli. To rovněž znamená, že budeme muset přezkoumat směrnici o zajištění dodávek plynu, abychom z ní učinili evropský nástroj krizového řízení. Posílení zabezpečení dodávek rovněž vyžaduje prohloubení a strukturování dialogu s tranzitními zeměmi

a producenty zeměmi. Musí být rozvíjeny tyto vztahy vzájemné závislosti v energetice, a to zejména s Ruskem a ve Středomoří.

Za třetí, klíčovým faktorem zabezpečení dodávek je existence vnitřního trhu. Jak však může jeden členský stát získávat dodávky z jiného členského státu, když propojení mezi nimi neexistuje nebo má malou kapacitu?

Za čtvrté, musíme označit nejlepší postupy na mezinárodní úrovni. V této souvislosti posílme výměnu informací s Japonskem a Spojenými státy, a zejména s Kalifornií, ale na druhou stranu nezavírejme oči před tím, že naše vztahy s těmito odběratelskými zeměmi jsou založeny nejen na spolupráci, ale i na vzájemné konkurenci, zejména v oblasti energetických technologií.

Pak máme dlouhodobý horizont, který je velmi důležitý. Úkolem je předvídat budoucnost dodávek energie do Evropské unie. Přibližně v letech 2010–2020 bychom měli být schopni sestavit plány dodávek do Evropské unie v podobě scénářů s horizontem do roku 2050. K tomu si musíme vytyčit odvážné cíle při boji proti změně klimatu. Náš výbor navrhuje do roku 2050 snížení emisí CO₂ o 60–80 %, ale do budoucna asi nejméně o 80 %, zvýšení energetické účinnosti o 35 % a zvýšení podílu obnovitelných zdrojů na 60 %.

Náš Parlament volá po tom, aby plán předpovídal vývoj podílu různých zdrojů energie, aby mohly být naplánovány investice do výroby, propojení, výzkumu a vývoje.

V energetickém mixu na rok 2050 potvrdil Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku podíl jaderné energie i ostatních zdrojů, jako například obnovitelných zdrojů, a také záměr rozvíjet prostředky skladování energie a využití sluneční energie, která je zdrojem zcela nevyčerpatelným.

Vladimír Remek, autor. – (CS) Vážená paní předsedkyně, vážení přítomní, dámy a pánové, text otázky na Komisi, která se týká řešení problémů energetické účinnosti pomocí informačních a komunikačních technologií (IKT), máte k dispozici, a tak mi dovoluji pár poznámek. Chci poděkovat za zodpovědnou práci všem stínovým zpravodajům i dalším poslancům, kteří přispěli řadou podnětů k finální verzi rezoluce, která uvozuje otázku na Komisi. Nakonec se podařilo najít kompromisní řešení pro téměř 90 pozměňovacích návrhů a dokument byl výborem ITRE přijat jednomyslně.

Jsme ve snaze o zvyšování energetické účinnosti pomocí IKT teprve na začátku. Možná se nám na podzim minulého roku zdálo, že připravujeme především výhled a strategii pro budoucnost. Události uplynulých týdnů nás postavily před jinou realitu. Jak finanční krize, tak už zmiňované přerušení dodávek plynu do některých členských zemí EU nastoluje potřebu nasadit všechny dostupné možnosti k řešení energetických výzev v co nejkratší době. Tak je to i s nutností výrazného zvýšení energetické účinnosti – tedy efektivního využívání energií – při co nejširším uplatnění IKT. Je více než jasné, že bez jejich rozumného – rád bych zdůraznil – promyšleného a co nejrozmantějšího nasazení se nám nepodaří snížit spotřebu energií ani omezovat nepříznivé klimatické změny.

S pomocí specializovaných pracovišť, výzkumných ústavů, ale také představitelů významných průmyslových odvětví i orgánů státní správy členských zemí Unie jsme se pokusili zmapovat situaci ve využívání IKT pro lepší zhodnocení energií. Neměli bychom připustit, aby snaha o snižování energetické náročnosti byla v protikladu s ambicemi EU zachovat si konkurenceschopnost a také udržitelnost rozvoje ekonomiky. Nemůžeme rozhodně jít extrémní cestou „ušetříme, ať to stojí, co to stojí“.

Je faktem, že snižování energetické náročnosti je jedním z neefektivnějších prostředků pro omezování emisí skleníkových plynů. Pohybujeme se ale také v pojmech jako inteligentní sítě, inteligentní budovy, účinnější měření spotřeby energií. Hovoříme o uplatňování IKT v dopravě, ve stavebnictví, téma je také o omezení pohybu zboží, jde o účinnější osvětlovací systémy a taková řešení, jakými jsou nanotechnologie apod. Zkrátka možná bychom těžko hledali obor, kde nelze energetickou účinnost s pomocí rozvoje IKT zlepšit. Při přípravě dokumentu jsme si jen potvrdili, že jsou všechny naše snahy při řešení energetických výzev v EU těsně provázané a jedna souvisí s druhou. Tak třeba podpora projektu Galileo, kterou jsme jako EP tomuto systému dali, se projeví v efektivitě dopravy, pohybu zboží i osob atd.

Rád zde konstatuji, že máme už v EU ne jeden příklad úspěšného uplatňování IKT při efektivnějším využívání energií. A je dobře, že se o nutnosti popularizace těchto příkladů v zájmu pozitivní motivace mezi veřejností hovoří. V podstatě víme, co musíme udělat. Jde jen o to přejít od výzev konečně ke konkrétním činům. Jinak nám občané v členských zemích přestanou důvěřovat. Bohužel pro mnohé jsme už teď víc debatní a byrokratickým klubem než institucí, která jim může pomáhat překonávat překážky a vylepšovat život.

A tato slova beze zbytku platí také o celkové energetické politice, které se věnuje zpráva paní kolegyně Laperrouzeové. K dokumentu o druhém strategickém přezkumu této politiky jsem byl stínovým zpravodajem

a chtěl bych paní kolegyni poděkovat za její vynikající práci při hledání konečné kompromisní podoby zprávy. Výsledek je konkrétnější a údernější, než byl původní text. Jak se dalo čekat, s blížícími se volbami do EP se stupňuje určitý populismus, směřovaný k voličům. Projevují se velké ambice, na které lidé rádi slyší. Splnění je ale mnohdy za hranicemi reality. Ano, všichni bychom byli rádi, kdyby šlo řešit energetickou spotřebu výhradně pomocí obnovitelných zdrojů. To by bylo ideální. Osobně ale vyzývám k realismu. Podobně je to se snahou protlačit do dokumentu ohromující 80 % snížení emisí do roku 2050 místo reálnějších 50 až 80 %.

Znovu se také opakují pokusy odpůrců jaderné energie vytěsnit tento pro Evropu životně důležitý zdroj bez emisí z celkového energetického mixu. Každému, kdo se nechce jen připojit k módní vlně a využívat politiku vyvolávání strachu z jádra, přece musí být jasné – bez jádra se prostě neobejdeme. A budeme muset investovat i do nové generace jaderných elektráren, do bezpečného ukládání a znovuvyužívání paliva i do jaderné fúze. Považuji za rozumné, že zpráva nakonec v podstatě podporuje místo jádra v mixu. Důležitá je podle mne konečně i snaha lépe propojit energetické sítě, např. s pobaltskými státy. Ty jsme nechávali léta „na holičkách“ a jen jim slibovali. A oceňuji také, že je tu znovu myšlenka lepší koordinace využívání přenosových sítí, možná i pomocí jakéhosi dispečinku, chceme-li.

Viviane Reding, členka Komise. – Vážená paní předsedající, ráda bych nejprve poděkovala panu Remkovi a výboru ITRE za obrovskou práci, kterou si dali s tímto tématem nejvyšší důležitosti, neboť skutečně prostřednictvím IKT můžeme významně přispět k boji proti změnám klimatu a dosáhnout dvacetiprocentního snížení jak spotřeby, tak i emisí uhlíku.

Víme, že se jedná se o výzvu nesmírně velkou, ale nikoli nezdolatelnou. Vyrovnat se s ní můžeme jediné tehdy, naučíme-li se používat IKT. Proto Komise nehovoří, nýbrž jedná, a to následujícím způsobem.

Za prvé, pracujeme na sdělení o komplexní strategii pro řešení energetických a klimatických problémů prostřednictvím IKT. Tuto strategii doprovází doporučení, ve kterém stanovíme úkoly, cíle a časový rozvrh opatření v odvětví IKT, včetně úloh pro zainteresované aktéry a členské státy. Tyto úlohy budou směřovat k urychlení přijetí IKT jako prostředku umožňujícího nám zvládnout poptávku po energii v našich domácnostech, podnicích a společnostech jako celku.

A teď na jaké úrovni? Za prvé, samozřejmě, na úrovni produktů IKT samotných. Jejich uhlíková stopa má klíčový význam a vím, že toto odvětví na tom pracuje. Doufáme, že se to podaří investicemi do výzkumu.

Druhou úroveň představují IKT jako nástroj usnadnění hospodářské činnosti napříč všemi odvětvími. Zde potřebujeme pobídky ke změně chování – jak řekl pan zpravodaj, ke změně myšlení – ale ta u vlád, řídicích orgánů, podniků a občanů nastane jediné, pochopí-li, jaký potenciál úspor se zde nachází. To znamená, že musíme měřit, co máme teď a co děláme lépe. Nebudeme-li měřit, nebudeme mít výsledky, a proto potřebujeme základnu, se kterou budeme poměřovat dosažená zlepšení.

Výzva měření a kvantifikace bude v jádru našeho návrhu.

V jádru tohoto návrhu je rovněž cesta od výsledků výzkumu k inovacím a úspěchům v praxi. Začali jsme samozřejmě výzkumem. Také programy Komise na financování výzkumu a technického vývoje směřují k využití tohoto potenciálu v systémech a infrastrukturách pro služby.

Nejvýznamnější výsledky jsou očekávány například v oblastech distribuce elektrické energie, budov, dopravní logistiky a osvětlení. Zpravodaj má pravdu, když říká, že je v těchto projektech zapotřebí mezioborová účast. Proto jsme také založili projekty mezioborového výzkumu a velmi úzce spolupracujeme s průmyslem na zkrácení doby mezi výzkumem a vývojem a inovacemi. To je rovněž důvodem, proč jsme v našich inovačních programech podpořili demonstrace a ověřování nových řešení a technologií v reálném světě, aby se maximalizovalo jejich zavádění.

Součástí tohoto výzkumu je i zmenšování stopy produktů IKT. Co se týče financování, dosud jsme do této iniciativy investovali přes 4 000 milionů EUR. Partnerství soukromého a veřejného sektoru ve výzkumu a vývoji má v agendě Komise navrženého plánu hospodářské obnovy velký význam, neboť jednou z námi navrhovaných iniciativ jsou energeticky účinné budovy, oblast, kde IKT samozřejmě sehraje čelnou úlohu.

Jedním z nyní rozbíhaných pilotních projektů je inteligentní dopravní systém. Hodně jsme již investovali do inteligentních systémů v automobilech a nyní se přesouváme k dalšímu kroku, kterým je vztah mezi automobilem na silnici a dopravními značkami. Souhlasím v tomto bodě se zpravodajem, že pro zvýšení účinnosti v tomto ohledu bude velmi důležité, abychom měli vlastní satelitní program.

Giorgos Dimitrakopoulos, *navrhovatel stanoviska Výboru pro zahraniční věci*. – (EL) Vážená paní předsedající, rád bych poblahopřál paní Laperrouzeové a poděkoval jí za spolupráci, které jsme se po celé toto období těšili. Jménem Výboru pro zahraniční věci Vám v základních obrysech přiblížím některé základní návrhy, které paní Laperrouzeové předkládáme.

Za prvé, měla by existovat společná evropská zahraniční politika v oblasti energetiky s důrazem na zabezpečení energetických zdrojů a zásobovacích cest. Všichni chápeme význam tohoto návrhu v době, kdy se o energetické zdroje svádějí bitvy.

Za druhé, musíme prohloubit naše vztahy s jinými zeměmi, v první řadě se zeměmi produkujícími energii, ale také se zeměmi, přes které vedou zásobovací cesty, jinými slovy zeměmi tranzitními.

Za třetí, potřebujeme novou generaci závazných pravidel vzájemné energetické závislosti. Tato pravidla jsou nesmírně důležitá, zejména v jednáních, která vedeme s jinými zeměmi, a především například – a to je aktuální otázka – v jednáních, která vedeme s Ruskem ohledně nové dohody, která má nahradit tu z roku 1997.

Dotkli jsme se boje o energetické zdroje, důležité otázky, která nás vedla k rozlišování mezi energetickými zdroji a cestami, po kterých k nám energie proudí. V současnosti existuje řada důležitých projektů. Rád bych zmínil plynovod South Stream, plynovod TGI z Turecka přes Řecko do Itálie, plynovod Nabucco a musím samozřejmě zmínit kaspický region, jemuž se věnujeme v mnoha diskusích. Mám zde mapu Kaspického moře a věřím, že když se na Kaspické moře díváme, musíme se dívat na všechny jeho strany, včetně strany ázerbájdžánské a turkmenské; o této otázce budeme vést v Evropském parlamentu rozpravu zítra nebo pozítří, ale rád bych vám připomněl význam Turkmenistánu a konečně samozřejmě také Íránu.

Romana Jordan Cizelj, *jménem skupiny PPE-DE*. – (SL) Energie je jednou ze základních životních potřeb. Lidstvu však před určitou dobou přestalo stačit pouhé uspokojování základních životních potřeb; usilujeme také o takový společenský rozvoj, který nám usnadní životy. Proto v kterékoli společnosti platí, že energie souvisí s ekonomickými trendy.

Teprve nedávno jsme začali pohlížet na blahobyt jednotlivce z celistvějšího hlediska, a již jej neměříme pouze jeho kupní silou. Proto potřebujeme, pokud jde o energii, nalézt rovnováhu mezi zabezpečením a spolehlivostí dodávek, ochranou životního prostředí a opatřeními proti změnám klimatu a konkurenceschopností. Naše politická skupina podporuje všechny tři tyto cíle jako úhelný kámen společné evropské energetické politiky a v tomto smyslu také vítá zprávu paní Laperrouzeové.

Změny klimatu a problémy s dopravou ruského plynu do Evropy, které jsme zažili v lednu, svědčí o významu rozmanitosti ve společné energetické politice. Evropská unie musí co nejdříve přijít s projekty na posílení naší energetické infrastruktury, aby se usnadnil dovoz dodávek různými zásobovacími cestami. V této souvislosti musíme zajistit naši schopnost dovážet plyn jak přes různé tranzitní země, tak i z různých zemí vývozních. V tomto směru má obzvlášť vysokou důležitost realizace projektu Nabucco.

Navíc musíme obohatit náš energetický mix. Nanejdůležitější je zvýšit podíl energetických zdrojů, které nezpůsobují emise skleníkových plynů, tedy jak obnovitelných zdrojů, tak i jaderné energie. Nemůžeme se úplně obracet zády ani k uhlí, ale musíme zajistit používání nejlepších možných technologií, například na zachytávání a skladování uhlíku.

Ráda bych zdůraznila, že naším prioritním úkolem je účinné využívání energie. Řada studií však prokázala, že potřebujeme investovat finanční, intelektuální a tvůrčí prostředky do kapacit na výrobu a distribuci. Ani se všemi opatřeními, která jsem zmínila, nebudeme ještě nějakou dobu schopni snížit naši závislost na dovozech na nulu. K minimalizaci problémů při dovozu energie musíme formulovat účinnou zahraniční politiku v oblasti energetiky. Z toho důvodu bych byla ráda, aby byla schválena Lisabonská smlouva, umožňující odstranit veškeré institucionální překážky tvorby zahraničních politik.

Na tomto místě se dotýkám Irska. Očekáváme, že Irové tento problém vyřeší. Naše očekávání od společné zahraniční energetické politiky však budou realističtější, přijmeme-li konkrétní kroky v oblastech, které jsme již zahrnuli do naší společné energetické politiky. Podle mého názoru bychom měli přijmout třetí balíček pro liberalizaci plynu a elektřiny již v tomto volebním období, a to spolu s jednotnými pravidly trhu pro celou Unii.

Závěrem bych ráda představila svůj názor na předložené pozměňovací návrhy. Zpráva paní Laperrouzeové je podle mého názoru dostatečně kvalitní, a tak nejsou potřeba žádné podstatné změny. Dlouhodobé cíle, které splníme prostřednictvím balíčku 20-20-20, podpořené Evropskou radou i Evropským parlamentem,

by se neměly měnit. Naše politická skupina nepodpoří žádné pozměňovací návrhy ke snížení rozmanitosti energetických zdrojů. Podpoříme však takové návrhy, které budou směřovat ke zvýšení počtu zásobovacích cest a zlepšení energetické bezpečnosti v Unii.

Na závěr bych chtěla poblahopřát zpravodajce k výjimečně zdařilé zprávě a poděkovat za její spolupráci..

Mechtild Rothe, *jménem skupiny PSE*. – (DE) Vážená paní předsedající, milí komisaři, dámy a pánové, ráda bych vyjádřila poděkování zpravodajce Anne Laperrouzeové za skutečně kooperativní způsob, kterým byla vedena vyjednávání. Dále bych ráda poděkovala zaměstnancům sekretariátů za jejich neocenitelný příspěvek.

Na pozadí poslední plynové krize se druhý strategický přezkum energetické politiky ukazuje nanejvýš skvěle načasovaný. V jádru evropské energetické politiky musí spočívat zabezpečení dodávek a solidarita mezi členskými státy. Jsem pevně přesvědčena, že by došlo k podstatnému zlepšení, kdyby výzva této zprávy k větší diverzifikaci plynových koridorů našla svou odezvu. Navíc musí Komise do konce letošního roku předložit také návrh na změnu směrnice o plynu z roku 2004, která by do ní zahrnula požadavek na závazné a účinné nouzové plány členských států a EU.

Jako poslanci skupiny socialistů v Evropském parlamentu však přikládáme zásadní význam povinnosti členských států EU věnovat obzvláštní pozornost, a to i v běžných dobách, nejzranitelnějším spotřebitelům ve společnosti, tedy obětem finanční nedostupnosti paliv. Máme nedostatek národních strategií na řešení tohoto problému. Proto moje skupina předložila další pozměňovací návrh, který členské státy vyzývá k vyvinutí skutečného úsilí na řešení tohoto problému.

Zpráva zdůrazňuje obzvláštní význam úspor energie a energetické činnosti. Zvýšení energetické bezpečnosti a energetické úspory jednoznačně představují nejúčinnější a nejvíce nákladově efektivní způsoby zlepšení zabezpečení dodávek. Zároveň musíme mít odvážné a realistické cíle pro budoucí dodávky energie do Evropy. Těší mě, když vidím naše pokroky v tomto směru, například když voláme po cíli 60 % podílu obnovitelných zdrojů v našem energetickém mixu do roku 2050. Zpráva dále zdůrazňuje obzvláštní význam místních iniciativ v boji za úspěšnější klimatickou a energetickou politiku. V tomto ohledu sehrává klíčovou úlohu Pakt primátorů, je však třeba podporovat i jiné podobné přístupy, například myšlenku Paktu ostrovů. Pointou nicméně je, že našich cílů budeme jen obtížně dosahovat bez investic do infrastruktury energetických sítí a další liberalizace vnitřního trhu. Potřebujeme fungující jednotný energetický trh se spravedlivou soutěží a zaručeným volným přístupem k sítím a rovným rozdělením práv mezi všechny výrobce. V tomto ohledu budou klíčové nadcházející týdny. Potřebujeme vytvořit a rozvíjet chytrou elektrickou síť, složenou z kombinovaných elektráren postavených na IKT a decentralizované výroby energie. Toto je jediný způsob účinného přenosu zdrojů energie do oblastí, kde jsou skutečně zapotřebí. Potřebujeme evropskou „supersíť“, propojující obrovské potenciály regionů Severního moře, Baltu a Středomoří.

Neudržitelné je nicméně volání zprávy po tom, aby Komise sestavila konkrétní plán pro investice do jaderné energetiky. Z toho důvodu předložila moje skupina pozměňovací návrh, který jasně zdůrazňuje náš společný zájem na jaderné bezpečnosti a zároveň skutečnost, že případné investice do jaderné energetiky musí zůstat suverénním rozhodnutím členských států. Podle mého osobního názoru jadernou energii nepotřebujeme.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: PAN SIWIEC

Místopředseda

Graham Watson, *jménem skupiny ALDE*. – Vážený pane předsedající, loňský přezkum energetické politiky přinesl nové informace v aktuální době a rád bych poblahopřál Anne Laperrouzeové k důkladné zprávě o něm.

Řešené otázky jsou dosti složité, ale můžeme je zredukovat do následujícího tvrzení: Evropa potřebuje energetickou politiku, která nám poskytne udržitelné, cenově dostupné a bezpečné zdroje energie. Udržitelné zlomením naší životní závislosti na fosilních palivech, která dusí planetu; cenově dostupné zajištěním stabilních a realistických nákladů pro spotřebitele; a bezpečné vyvážáním evropských občanů ze závislosti na nespolehlivých nebo monopolních dodavatelích.

V pátek se skupina komisařů setká s premiérem Putinem a jeho týmem ministrů. Na pořadu jednání je energetika a naše strana by měla jasně uvést, že nemůžeme tolerovat, aby se spor mezi Ruskem a Gruzii uprostřed zimy vyvinul do evropské plynové krize. Měli bychom usilovat o záruky, ale měli bychom také poskytnout varování. Tato situace nastala v minulosti a nesmí nastat znovu.

Nastal čas zásadním způsobem přehodnotit dodávky energie do Evropy. Tento názor sdílejí poslanci všech skupin v této sněmovně, a aby mohly nastat potřebné změny, měli by nás tito poslanci vést společnými silami. Proto tento týden malá skupina našich členů, včetně pana Hammersteina, který promluví později, vydá nadstranické prohlášení nazvané *Uskutečnit zelenou přeměnu energetiky v čase krize*.

Jsem vděčný všem poslancům a poslankyním, kteří přispěli svými nápady, a těší mě míra konsensu, která mezi námi zavládla. V této sněmovně existuje vůle pracovat rychle, pracovat společně na hledání trvalého řešení evropské energetické krize – a tuto vůli musíme čerpat.

Ze všech potenciálních plánů na zahájení nové éry v energetické jeden vyčnívá: takzvaná supersít neboli DESERTEC. Francouzské předsednictví se o ní zmínilo jako o možném operačním projektu pro novou Evropskou unii pro Středomoří. Řada poslanců, včetně paní Harmsové, v nedávné době navštívila jižní Španělsko, aby si tuto technologii prohlédla v provozu: solární termální energie ze severní Afriky a slunečných oblastí jižní Evropy využívající energie ze slunce a vyrábějící ekvivalent 1,5 milionu barelů ropy na čtvereční kilometr ročně. Při existenci energeticky účinného přímého vysokonapětového vedení by tato energie mohla být dodávána do evropské supersítě, a to ze zdrojů obnovitelné energie napříč EU – přílivové energie z pobřežních regionů, větrné energie a energie mořských vln z větrné severozápadní Evropy a biomasy a geotermální energie ze všech míst, na kterých se vyskytují jejich přebytky.

Na počátku jsou náklady. Německé aerokosmické centrum odhaduje, že vybudování by stálo 45 miliard EUR, ale také říká, že během příštích 35 let by to ušetřilo spotřebitelům mnohonásobek této částky na levnějších účtech za energii a investice by vytvořila tisíce pracovních míst.

Jedná se o masivní projekt pro energetickou budoucnost, která je udržitelná, cenově dostupná a bezpečná. Právě o takovou energetickou budoucnost musí Evropa bojovat.

Antonio Mussa, jménem skupiny UEN. – (IT) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, rád bych srdečně poděkoval paní Laperrouzeové za její práci, se kterou do značné míry souhlasím. Jsem však zmaten v některých aspektech, nejspíše kvůli přílišné provázanosti s hodnoceními Komise.

Za prvé cítím, že předpověď vývoje poptávky po plynu je podhodnocená. Pokud tomu tak je, obávám se, že se to nepříznivě promítne do zdrojů na financování projektů. Co se týče infrastruktury, nacházejí se příslušné projekty v různých fázích vývoje. Neměli bychom nově abstraktně definovat pořadí priorit a současně závažným způsobem přehlížet oblast Středomoří. Namísto toho by bylo vhodné přehodnotit projekty z hlediska doby na vývoj, finanční struktury, dostupnosti dodávek a vazby mezi veřejnou podporou a soukromými závazky.

Paní Laperrouzeová dále doporučila diverzifikovat zdroje a zásobovací cesty. Jedním z příkladů je Jižní koridor. U těchto otázek cítím nutnost programového přístupu rozděleného do etap. V případě Kaspického moře bude v první etapě k dispozici pouze plyn z Ázerbájdžánu. Přístup k dalším zemím bude vytvořen ve druhé etapě, což zkomplikuje trh z politického, regulačního a infrastrukturního hlediska. Návrh Komise na rozvojovou spolupráci se zeměmi kaspické oblasti může tyto problémy překonat, pokud bude jeho úlohou mimo jiné usnadnění rozvoje chybějící infrastruktury.

Předposledním aspektem je skutečnost, že mechanismy solidarity jsou bezpochyby životně důležité jak pro energetické politiky Unie, tak i ve vztahu k Lisabonské smlouvě. Pro zvýšení proveditelnosti těchto opatření by však bylo vhodné vyvarovat se nejen potenciálních výpadků, ale i příliš zdoluhavých postupů.

Na závěr bych se chtěl zmínit o vnějších vztazích. Vedle úlohy Energetické charty je důležitým cílem také rozšíření působnosti Výboru pro energetiku, zejména o tranzitní země a o oblast obnovitelných energií.

Rebecca Harms, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, přes dobrou atmosféru, jež vládla během naší práce na Druhém strategickém přezkumu energetické politiky, musím bohužel říci, že jsme nedospěli k takovým opravám návrhu Komise, které jsem považovala za nutné.

Název „Strategický přezkum energetické politiky“ vyvolává v mojí mysli silný obraz utváření budoucnosti. Ovšem pokud se na tento přezkum podíváme, musíme dospět k závěru, že je celý velmi silně zakotvený v minulosti. V ohnisku tohoto strategického plánu energetické politiky – a zpráva paní Laperrouzeové to bohužel nenapravuje – spočívá starý energetický mix uhlí a jaderné energie – a důraz na jaderný pilíř je opravdu opět velmi silný.

Zajímalo by mne, pane komisaři Piebalgsi, co se stalo s návrhy, které jste nám představil na začátku tohoto volebního období, když jste nám řekl, že obrovská rizika spojená s jadernou energií musí být spoutána, že

problém jaderného odpadu, financování vyřazování jaderných zařízení z provozu a všechny tyto otázky musí být vyřešeny předtím, než Komise přijme nějaké pozitivní kroky k rozvoji jaderné energetiky. Ani jeden z těchto problémů nebyl vyřešen, a přesto nám teď Komise zahajuje tuto projadernou ofenzívu. Skutečnost, že ve Finsku právě probíhá jeden z největších debaklů západoevropské jaderné energetiky, že mezi Finskou energetickou společností a Arevou se nyní vede spor o 2,4 miliardy EUR, protože v komplexu Olkiluoto vznikl tak velký objem dalších nákladů – vás zřejmě ani v nejmenším neznepokojuje. Zajímalo by mě, jaký je smysl tohoto nového přílivu investic do odvětví, které navzdory desítkám let veřejných investic, s velkým odstupem převyšujících objem vložený do všech ostatních odvětví, nám opět působí tento obrovský nepořádek. Velmi ráda bych věděla, zda skutečně toto vše myslíte vážně, nebo zda tady za nitky tahají jiní hráči.

Podle mého názoru je tento mix uhlí a jádra přesně tou strategií, která energetickou politiku Evropské unie zavedla do slepé uličky. O jaderné energii jsem řekla dost, ale nešetrné využívání fosilních paliv – další věc, kterou se přezkum vůbec nezabývá – se také podílí na nynější klimatické katastrofě, a přesto se tento přezkum nepokouší o podstatnou změnu této zastaralé, včerejší strategie.

Moje skupina si při vyjednáváních o zprávě paní Laperrouzeové stanovila jasné priority. Nemusím zdůrazňovat, že jaderná energie byla jednou z nich, ale podstatné změny jsme se pokusili vnést i do jiných oblastí. Chtěli jsme, aby byl cíl dvacetiprocentního snížení spotřeby primární energie konečně učiněn závazným. To se nestalo. Očekáváme realistický návrh na rozvoj „supersítě“, jinými slovy síť, která musí umožňovat zapojení velmi rozsáhlých kapacit do výroby energie z obnovitelných zdrojů při březích Severního moře, v jiných pobřežních oblastech nebo v jižních pouštních oblastech. Žádná z těchto věcí se ve zprávě ani v návrhu Komise reálně neodrazila.

Rovněž věříme, že bylo velkou chybou vypustit z tohoto strategického plánování energetické politiky celou oblast dopravy, neboť my, stejně jako vy, se chceme zbavit závislosti na ropě. Rozhodli jste, že otázky dopravy by měly být projednávány zvlášť, ale podle našeho názoru by tato problematika měla být jedním z klíčových ohnisek strategického plánování energetické politiky.

Zvyšování rozmanitosti dodávek plynu je dobré po všech stránkách a je to určitě něco, co bychom udělali i my, ale zároveň je třeba vyvinout veškeré úsilí k účinnému využití tohoto plynu, jinak nám totiž diverzifikace nakonec v ničem nepomůže.

Minulý týden mě zděsila zpráva, že plán hospodářské obnovy Evropské komise všechna tato strategická pokřivení znovu uplatňuje a staví na tom samém, do minulosti zahleděném přístupu jako tento Strategický přezkum energetické politiky. Jménem méj skupiny musím oznámit, že nepodpoříme ani zprávu paní Laperrouzeové, ani Strategický přezkum energetické politiky, a že v rámci plánu hospodářské obnovy budeme volat po udržitelnosti a zdravém rozumu.

Esko Seppänen, jménem skupiny GUE/NGL. – (FI) Vážený pane předsedající, vážení komisaři, solidarita je překrásné slovo. Obvykle patří ke slovníku levice. Solidarita by neměla být vzývána jen ve jménu politiky proti Gazpromu a proti Rusku, ale také abychom zabránili všeobecné energetické chudobě. Energie je potřebná i ve formě elektřiny a vytápění pro chudé.

Hlavním problémem evropské energetické strategie je fakt, že nebyla postavena od základů, nýbrž má kořeny v geografii, historii a energetické ekonomice jednotlivých zemí. Pokud budeme mít společnou strategii a budeme harmonizovat její struktury, bude to znamenat vítěze a poražené. Některé země jsou ve jménu solidarity nuceny vzdát se ozkoušených struktur. Takhle solidarita nemůže vypadat.

Harmonizace elektrických sítí rovněž znamená harmonizaci cen elektřiny. K té v praxi dojde nikoli na základě nejnižších cen, nýbrž na základě nějakého cenového průměru. I tento krok tak bude mít své poražené, a sice země s levnou elektřinou. Stejným způsobem se budou dívat na prostředky vynaložené z rozpočtu EU na stavbu plynovodů ty země, které je nevyužívají.

Paní Laperrouzeová má pravdu, když říká, že investice do sítí musí podniknout členské státy nebo firmy v nich, nikoli EU. EU nemůže být provozovatelem sítě pro dodávky ropy, plynu nebo elektřiny a značné částky z rozpočtových fondů EU by neměly být vynakládány na investice do sítí.

Na závěr by naše skupina chtěla všechny upozornit – stejně jako paní Harmsová – na známé problémy spojené s využitím jaderné energie. Na jedné straně se sice snižují emise oxidu uhličitého, ale na straně druhé roste objem plutonia.

Bastiaan Belder, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Zpráva paní Laperrouzeové se věnuje důležitým otázkám týkajícím se dodávek energie, se kterými se Evropská unie v současné době potýká. Nedávný konflikt o plyn mezi Ruskem a Ukrajinou v žádném případě neponechal Evropskou unii bez újmy. Zpráva podrobně rozebírá řadu politických linií pro evropský energetický trh, jejichž prostřednictvím by mohla být snížena zranitelnost Evropské unie v případě dalšího konfliktu. Podporuji snahu o zvýšení rozmanitosti zdrojů energie a partnerských zemí, ze kterých EU dováží energii, jinými slovy diverzifikaci dodávek energie. Konflikt o plyn mezi Ruskem a Ukrajinou znovu zdůraznil naléhavost této otázky a já upřímně doufám, že projekt Nabucco – abych uvedl jeden příklad – bude v blízké budoucnosti doveden ke zdárnému konci.

Konkrétně toto úsilí znamená, že Evropská unie a členské státy musí věnovat větší pozornost regionální integraci. V současné době jsou sítě řady členských států příliš navzájem izolované a v důsledku toho nadměrně závislé na dovozech ze třetích zemí. Tvorba nových propojení mezi energetickými sítěmi členských států rovněž umožní účinnější fungování vnitřního trhu.

K dalšímu zlepšení provozu vnitřního trhu je rovněž zapotřebí úplné vlastnické oddělení výrobních společností od společností síťových. To je nejlepší způsob jak zabránit asymetrickému otevření trhu.

Mezitím uvažuje řada členských států o opětovném spuštění jaderných elektráren, uzavřených na základě dohod s Evropskou unií. To se nám nejeví jako nejlepší způsob postupu vpřed. Závislost na jedné nebo více třetích zemích by účinněji snížily investice do většího počtu přeshraničních propojení.

Další důležité politické linie obsažené ve zprávě, se kterými plně souhlasím, představuje zvyšování energetické účinnosti a zvyšování podílu udržitelné energie. Ovšem členské státy mají rozdílné názory na otázku, zda má při snižování emisí CO₂ hrát úlohu jaderná energetika. Toto je věc, o které by měly rozhodovat především samy členské státy, a nikoli EU. Ve zprávě bychom proto uvítali jasnější vyjádření k tomuto bodu. Doufáme, že toto bude napraveno pozměňovacími návrhy.

Desislav Chukolov (NI). – (BG) Dámy a pánové, povšiml jsem si, jak se v této sněmovně zatím velmi abstraktně rozebírá, co je údajně pro Evropu nejlepší, ale mě sem vyslali bulharští voliči, a proto mě více zajímá, co je nejlepší pro moji vlast, Bulharsko.

Pro nás, vlastence ze strany Ataka, je prioritou číslo jedna energetická nezávislost Bulharska. Během „rozhovorů“, které my nazýváme „diktáty EU“, jsme byli donuceni uzavřít reaktory č. 1, 2, 3 a 4 jaderné elektrárny Kozloduj.

Rád bych vám připomněl – a pokud to nevíte, můžete si to nyní zapamatovat –, že tyto bloky prošly veškerými kontrolami a byly prohlášeny za zcela bezpečné. Na začátku roku 2007 zaslal můj kolega Dimitar Stoyanov otázku Evropské komisi, zda bylo takovýmto požadavkem na uzavření všech těchto jednotek podmíněno přijetí Bulharska do EU. Vyšlo najevo, že takovýto požadavek ze strany Evropské komise neexistoval. Pan Günter Verheugen však lhal bulharskému parlamentu, že takovýto požadavek existuje.

Před pár dny se Bulharsko potýkalo s krajně závažnou energetickou krizí. Podle článku 36 naší Smlouvy o přistoupení máme právo zahájit opětovné uvedení do provozu této jaderné elektrárny. Je to naše právo, a proto moji kolegové v bulharském parlamentu navrhli zákon o reaktivaci bloků 1 a 4 jaderné elektrárny Kozloduj, které jsou momentálně uzavřeny.

S mými kolegy v Evropském parlamentu Dimitarem Stojanovem a Slavim Binevem jsme předložili písemné prohlášení 0005/2009 požadující opětovné uvedení do provozu těchto reaktorů s cílem zajistit energetickou nezávislost Bulharska.

Závěrem vám chci říci, že Evropa bude silná, pokud bude každý členský stát silný sám o sobě a bude mít svou vlastní energetickou nezávislost. To je jediný možný způsob, jak můžeme pracovat pro naše voliče a pro naše občany.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Vážený pane předsedo, když projednáváme Strategický přezkum energetické politiky, je podle mého názoru důležité zdůraznit některá rizika, která podstupujeme – nejen riziko nejistých dodávek energie se všemi problémy, které s sebou tato nejistota nese, ale také skutečnost, že jsme vystaveni politickému tlaku ze strany režimů, které své energetické dodávky zneužívají jako páky k ovlivňování jiných vlád. V důsledku toho rovněž riskujeme rozdělení Evropské unie, rozdělení jejích členských států podél linií jejich rozdílných zájmů, a tedy podkopání společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Myslím, že je dobré si uvědomit, že politiky potřebné ke zvládnutí klimatických změn se do značné míry shodují s politikami, které potřebujeme k posílení naší energetické bezpečnosti. Snižování spotřeby fosilních

paliv znamená menší závislost na nespolehlivých dodavatelích. Zvýšení dodávek z jiných energetických zdrojů znamená snížení poptávky po fosilních palivech, snížení cen pro evropské spotřebitele a v neposlední řadě přískrcení toku výdělků do ropných režimů po celém světě.

Toto má obrovské bezpečnostní důsledky, které musíme při diskusi o budoucí energetické strategii Evropské unie brát v úvahu. Myslím, že některé díly do této mozaiky snadno zapadnou, pokud zaujmeme tuto perspektivu. V Evropské unii potřebujeme více vnitřního trhu, protože to je ve skutečnosti jedinou zárukou solidarity mezi členskými státy. To znamená, že potřebujeme dělat více pro přeshraniční propojení a lepší síť, spojovat členské státy dohromady a tímto způsobem upevňovat trh.

Potřebujeme vyvinout více biopaliv. Nesouhlasím s těmi, kteří říkají, že je zde riziko; naopak je možné, abychom – nejen Evropa, ale i jiné části světa – rozšířili prostor, který využíváme. I malý příspěvek biopaliv vede ke snížení závislosti na fosilních palivech a ke změně cen.

Musím rovněž zdůraznit otázku jaderné energie. Občas mám pocit, že pro stromy nevidíme les, neboť tento zdroj je dnes i do budoucna jedním z nejpevnějších pilířů schopnosti Evropské unie snížit emise oxidu uhličitého. Tímto bych rád přešel k závěru. Pokusíme-li se spojit všechny tyto prvky dohromady, získáme příležitost posílit nejen energetickou politiku, ale také politiku bezpečnostní.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Energetická politika je vysokou prioritou EU a bude jí i nadále. Plynová krize letos v zimě, kdy byly zaznamenány extrémně nízké teploty, znovu zvýraznila závislost Evropské unie a jejích členských států na tradičních dodavatelích plynu. Mottem Evropské unie je „spojení v rozmanitosti“. Doufám, že nás tato plynová krize svede dohromady, abychom vytvořili společnou energetickou politiku.

Rozvoj projektu Nabucco a stavba terminálu LPG v Konstanci, významném přístavu u Černého moře, spolu s propojením národních elektrických infrastruktur, to vše jsou opatření, jež pomohou zvýšit zabezpečení dodávek energie a schopnost EU solidárně pomáhat členským státům postiženým energetickou krizí.

Vyzývám Komisi a členské státy k investicím do modernizace evropské energetické sítě, zvyšování energetické účinnosti a výrobě energie z obnovitelných zdrojů. Rovněž naléhavě žádám Komisi a členské státy, aby poskytly financování opatřením na snížení emisí z uhelných zařízení. Nynější krizová situace vede členské státy k pozornějšímu stanovování priorit a strategických směrů rozvoje.

Energetická účinnost dává EU možnost dosáhnout rychle a za dostupnou cenu výsledků v boji proti změnám klimatu. Zvyšování energetické účinnosti existujících budov a podpora pasivních domů, jakož i využívání informačních a komunikačních technologií na snižování spotřeby energie a zvyšování energetické účinnosti rozsáhlým použitím inteligentních měřících zařízení a automatických systémů, to jsou strategické směry rozvoje, do kterých musí Evropa investovat.

Dále naléhavě vyzývám Komisi a členské státy, aby poskytly financování opatřením ke snížení znečištění pocházejícího z uhelných zařízení. Nynější ekonomická krize vede členské státy k pozornějšímu stanovování priorit a strategických směrů rozvoje. Do roku 2020 musí EU zvýšit svoji energetickou účinnost o 35 % a snížit svoji spotřebu primární energie o 20 %. Žádám Komisi a členské státy, aby podporovaly a financovaly výzkumné projekty zaměřené na zvýšení energetické účinnosti.

Paní komisařko, naléhavě vyzývám Evropskou komisi, Evropskou investiční banku a členské státy k založení evropského fondu pro energetickou účinnost a obnovitelné zdroje, který by zajistil akumulaci dostatečného veřejného a soukromého kapitálu na realizaci projektů energetické účinnosti, na nichž se v současnosti pracuje po celé Unii. V neposlední řadě bych ráda zmínila odvětví dopravy, které je největším konzumentem ropy. Myslím, že nyní potřebujeme na evropské úrovni přijmout určité velmi odvážné střednědobé i dlouhodobé cíle do roku 2020 týkající se energetické účinnosti vozidel. Rovněž vyzývám členské státy, aby zformulovaly inteligentní dopravní politiky pro zboží a pohyb osob, zejména v městských oblastech. Inteligentní doprava je v neposlední řadě jedním ze strategických směrů rozvoje dopravy.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Vážený pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, všichni víme, že evropský energetický trh má problémy. V současné době dovážíme takřka 50 %, a pokud nic neuděláme, za deset let to bude 70 %. Energie, kterou vyrábíme, často vzniká způsobem poškozujícím naše životní prostředí a přispívajícím ke skleníkovému efektu, což poškodí naše zdraví, hospodářství a stabilitu, a to nejen v naší části světa, ale i v mnoha dalších částech světa.

Energie, kterou v Evropě máme, musí být distribuována prostřednictvím distribuční sítě, která je zastaralá a není renovována ani dobře udržována. Rovněž máme blízké sousedy a spory o energetické otázky, které jsou krajně znepokojivé. V této sněmovně jsme v posledním roce již několikrát hovořili o našich vztazích

s Ruskem a je absolutně nepřijatelné, aby se energetická krize stala novoroční tradicí a aby se obyčejní lidé ocitli v situaci, kdy nám staří lidé budou umírat na podchlazení, nemocnice budou zavírány a celá odvětví budou vyřazována z činnosti. To je absolutně nepřijatelné.

Absolutně nepřijatelné je rovněž to, o co se Rusko a Gazprom pokoušejí v případě plynovodu Nord Stream – hrubou silou překonat švédské předpisy na ochranu životního prostředí a evropské předpisy pro bezpečnost Baltského moře, přestože toto vnitrozemské moře již dnes má nesmírně rozsáhlé oblasti mrtvého dna. To je absolutně nepřijatelné.

Na řešení všech těchto problémů budeme potřebovat všechny zdroje energie, všechny nové technologie, všechny inovace, všechny výzkum a všechny výkon počítačů. Návrhy předpisů předložené Komisí, včetně balíčku pro financování, jsou velmi dobré, ale naši občané stále čekají, až se vlády rozhoupou k energetické solidaritě a rozbití velkých státních monopolů. Tyto monopoly se zabývají nejen výrobou energie, ale také její distribucí, a občané a podniky, malé podniky stejně jako rozsáhlá odvětví, jsou proto uzavřeni v nepřijatelném postavení.

Myslím, že paní zpravodajka Laperrouzeová sestavila výjimečně dobrou zprávu. Rovněž myslím, že návrh Komise v těchto oblastech je velmi dobrý, a doufám, že v této věci budeme schopni dospět k rozhodnutí co nejdříve. Děkuji vám.

Eugenijus Maldeikis (UEN). – (LT) Hlavním ponaučením z plynové krize je vědomí značné zranitelnosti evropské energetické soustavy a vysoké riskantnosti dodávek. Toto riziko přetrvává, neboť dohoda mezi Ukrajinou a Ruskem má jednorázový charakter a tato situace se bude bezpochyby opakovat. Dvostranné energetické otázky zůstávají v podstatě nevyřešeny, a to nejen mezi Ruskem a Ukrajinou, ale i mezi Ukrajinou a Evropskou unií a mezi Evropskou unií a Ruskem, a to tím spíše, že nemáme žádnou společnou operační soustavu EU – Ukrajina – Rusko. Dosud neexistují žádné záruky – ty se musí teprve vytvořit. Rád bych zdůraznil, že závislost na dodávkách plynu a spotřebě plynu dramaticky roste a po uzavření elektráren v Litvě, Bulharsku a na Slovensku poroste ještě výrazněji. To znamená, že riziko přetrvává a snad i roste.

Máme velmi jasnou dlouhodobou energetickou strategii pro celou Evropskou unií. Svedli jsme o ni velmi vášnivě debaty. Hovoří se o dlouhodobých opatřeních. Podle mého názoru je nejslabším místem naše krátkodobá až střednědobá energetická politika. Ta totiž neobstála ve zkoušce reality, jak prokázala plynová krize. Vyzývám Komisi, aby prozkoumala následující scénář, který bohužel z různých právních a politických důvodů nebyl prozkoumán. Jaké by byly náklady, výnosy a dopady dočasného prodloužení provozu jaderných zařízení v Bulharsku, na Slovensku a v Litvě, které by za této situace podstatně posílilo energetickou bezpečnost jak těchto zemí, tak i celé Evropy? Vzhledem k podmínkám dlouhodobé a nevyzpytatelné ekonomické krize by to navíc umožnilo účinnější využití zdrojů a značně snížilo dopady krize na naše občany a podnikovou sféru.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (DE) Vážený pane předsedající, o strategii energetické bezpečnosti a o zprávě kolegyně Laperrouzeové se domnívám, že návrh Komise a zpráva paní Laperrouzeové mají jedno společné – neurčují žádné priority. Je to sbírka všeho, co na různých místech přednesli buď Komisi, nebo Parlamentu lobbisté. Nestanovíme-li však žádné priority, nebudeme smysluplně využívat finanční prostředky.

Priorita je skutečně jednoznačná. Začneme s účinností: budovy, auta, ledničky atd. Nic není levnější a nic nevytvoří více pracovních míst. Za druhé: obnovitelné energie. Říkáme-li 60 % obnovitelných zdrojů v celkovém energetickém mixu do roku 2050, znamená to, že budeme mít nejméně 90 % elektřiny z obnovitelných zdrojů. Těchto 90 % obnovitelných zdrojů budeme mít v elektřině daleko dříve než v roce 2050, protože jsme již přijali směrnici, podle níž to má být 35 % do roku 2020. Podaří-li se nám z dnešních 15 % zelené elektřiny poskočit do roku 2020 na 35 %, tak do roku 2030 budeme již mít 60 % a více.

Za třetí: plyn jako přechodné řešení. Jak to má tedy fungovat? Dnes investujeme miliardy do plynovodů a pak má spotřeba plynu v Evropě klesnout. To píšete, pane Piebalgsi, ve vašem dokumentu a to je i mezi řádky zprávy paní Laperrouzeové.

To znamená, že máme účinnost, obnovitelné energie a plyn a potom vložíte investice ve výši 1,3 miliardy do zachycování a ukládání uhlíku (CCS). Kde pak ještě vůbec zbývá místo pro pokračování věrnosti atomu?

Milý pane komisaři, vy si ta čísla ani jednou nesečtete dohromady. Když nasadíme účinnost a obnovitelné zdroje a zároveň budeme dělat napůl slušnou plynovou politiku, a když už to musí být, ještě trochu investujeme do CCS, tak nepotřebujeme žádnou jadernou energii, toto riziko nemusíme podstupovat. Podívejte se přeci na fakta!

Musím říci, že i já se na Komisi hodně zlobím kvůli plánu hospodářské obnovy. Nula eur na energetickou účinnost! Nula eur na partnerství mezi městy! Pane komisaři, zástupci tří stovek obcí z celé Evropy přijedou 10. února na vaše pozvání do Bruselu. Co jim asi řekneme? Že Barrosův kabinet mezi pondělkem a středou minulého týdne škrtnul 500 milionů na partnerství mezi městy. To považuji za velmi protimluvné a velmi špatné. Protože města potřebujeme jako partnery pro novou energetickou politiku. Nula eur na solární energii, nula eur na biomasu. To znamená, že děláme plán hospodářské obnovy, ve kterém dáváme 3,5 miliardy energetickým oligopolům a ani jedno euro partnerům, které potřebujeme pro zelenou změnu.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (CS) Děkuji, já budu mluvit krátce. Chtěl bych se podívat na dva momenty, které, myslím si, zatím diskutovány nebyly, a sice to, že potřebujeme integrovaný energetický systém v Evropě, který bude propojovat jednotlivé druhy energií, který bude propojovat jednotlivé sítě tak, aby bylo možné nahradit případné výpadky. Nedávná plynová krize nám ukázala, že to je úkol, který je nanejvýš nutný. A druhá věc je to, že potřebujeme, aby byly tyto energetické sítě navázány na obdobné sítě v jiných oblastech, tzn. sítě dopravní a sítě komunikační, aby mezi nimi existovala určitá symetrie. Tomu zatím tak není a myslím si, že bližší pohled ukáže, že tady souvislosti jsou. Chtěl bych říci, že právě úloha sítí je do budoucna při konstruování Evropy velmi významná, že tyto sítě jsou pro soudržnost Evropy daleko důležitější než byrokracie, která nám tak utěšeně roste jak v Bruselu, tak i v národních státech. Myslím si, že do budoucna bude Evropská unie jako jakýsi náhrdelník, který bude navlečen na nitě těchto sítí.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Nynější finanční krize se promítá do krize hospodářské. Navíc vzhledem k nedostatku dostupných úvěrů hrozí krize energetická a potravinová. Pro zachování alespoň dnešní úrovně výroby energií bude třeba do roku 2030 celosvětově investovat do rekonstrukce a otevírání nových ložisek ropy a plynu, jakož i do výroby a distribuce energií všeho druhu cca 26 miliard amerických dolarů.

Zároveň bude třeba integrovat toky ropy, plynu a elektrické energie tak, aby se vytvořil účinný a výrazně diverzifikovaný systém. Ten musí napomoci k překlenutí důsledků lokálních politických střetů, ale i důsledků případných živelných událostí, a umožnit funkční zásobování energiemi v celoevropském kontextu. Slovenská republika měla možnost v uplynulých týdnech na vlastní kůži zakusit složitost situace, kdy v důsledku konfliktu mezi Ukrajinou a Ruskem řadu dní nepřišel na Slovensko ani kubík plynu. Zkušenost Slovenska, ale i dalších evropských zemí, ukázala, že je třeba razantně podpořit priority Evropské unie zaměřené na propojování a integraci izolovaných energetických trhů v Evropě.

Nemohu si však odpustit poznámku, že v současné situaci se jako chybné a neprozíravé ukazuje vynucené a předčasné odstavení dvou bloků jaderné elektrárny Jaslovské Bohunice. Tyto bloky splňovaly veškerá kritéria bezpečného provozu. Jejich odstavení si v přístupové smlouvě vynutila Evropská komise jako daň za vstup Slovenska do Evropské unie. Uvedené rozhodnutí nepochybně oslabilo energetickou soběstačnost nejen Slovenska, ale i Evropské unie.

Nikolaos Vakalis (PPE-DE). – (EL) Vážený pane předsedající, boj proti změně klimatu a potřeba energetické bezpečnosti a posílení konkurenceschopnosti našeho hospodářství nás vede na cestu třetí průmyslové revoluce, do éry odpoutání od nerostných paliv.

Tato opravdová revoluce přinese obrovské strukturální změny ve vzorcích produkce a spotřeby a v důsledku toho i v našem životním stylu. Věřím, že jako Evropská unie si v této revoluci podržíme celosvětovou vůdčí roli. Aby tomu tak bylo, budeme muset vyvinout veškeré možné úsilí na využití potenciálu informačních a komunikačních technologií (IKT). K využití technologií potřebujeme značné pobídky, abychom v rámci cíle 20-20-20 zvýšili energetickou účinnost Evropské unie o 20 % do roku 2020.

Návrh, který máme za několik dní schvalovat a který se týká posílení energetické účinnosti prostřednictvím IKT, klade obzvláštní důraz na výzkum a vývoj průkopnických technologií, jako jsou nanotechnologie a fotonové technologie, a na tvorbu politik k posílení zavádění těchto technologií do praxe.

Podobně dává návrh prostřednictvím řady opatření a činností značný impuls zelenějším inovacím a podnikání. Zejména bych se zmínil o zeleném zadávání veřejných zakázek, které umožní agenturám veřejného sektoru sehrát vůdčí úlohu při úsporách energie využitím nových technologických aplikací IKT.

Návrh obsahuje konečně také pobídky pro chytrější a integrované soustavy energetického řízení v našich městech a chytré soustavy řízení dopravy s racionálnějšími chováními na silnici a racionálnějšími dopravními systémy.

Z mých slov je zřejmé, že přes svou nelegislativní povahu je návrh, o kterém budeme za pár dnů hlasovat, vysoce důležitý, neboť v podstatě proměňuje IKT v jeden z hlavních ukazatelů udržitelného rozvoje v Evropské unii. Proto vás vyzývám, abyste jej v hlasování za několik dnů podpořili.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Pane předsedající, doufám, že seznam priorit je nám jasný: energetická účinnost, úspory energie a obnovitelné zdroje. Nemůžeme se však vyhnout tomu, že nám zásobování plynem bude přidělovat starosti ještě po mnoho let. Jaká ponaučení si nyní odneseme ze sporu mezi Ukrajinou a Ruskem a z krize, která z tohoto sporu vzešla? Z mého pohledu, pane komisaři, nerad to říkám, ale vycházím z toho, že na příště jsme připraveni stejně nedostatečně nebo jen o málo lépe. Nelze přeci říci, že krize je za námi. Neslyšel jsem moc o tom, že by z tohoto sporu mezi Ukrajinou a Ruskem byla vyvinuta strategie a vyvozen závěr.

Pokud někteří v této sněmovně myslí, že bychom měli uzavřít dvoustranné dohody s Ukrajinou, musím poukázat na to, že i Ukrajina má na situaci, kterou jsme přednedávnm měli, alespoň malý podíl viny, a také bych nechtěl být závislý na sporech mezi panem Juščenkem a paní Tymošenkovou nebo panem Janukovičem nebo kýmkoliv dalším. Je přeci zřejmé, že Ukrajině by bylo samozřejmě milejší – podobně jako Turecku v případě Nabucca, k tomu se ještě vrátím – kdyby plyn kupovala od Ruska a nám jej prodávala s přírůžkou. Pokud tedy chceme, aby byl plyn stejně nejistý, ale dražší, pak bychom měli uzavřít bilaterální dohodu. Pokud ovšem chceme skutečné řešení, pak musíme dospět k dohodě trojstranné, ve které vezmeme na palubu Rusko jako dodavatele, Ukrajinu jako tranzitní zemi a nás samy a ujednáme obzvlášť otázky tranzitu a infrastruktury. O tom ale od Komise není nic slyšet, jaké alternativní návrhy Komise má.

Nyní k výstavbě infrastruktury. Vezmu-li východní dimenzi, diskutuje se především o třech potrubích: North Stream, South Stream a Nabucco. North Stream je zásobovací potrubí pro sever. Řeší problém tranzitu, ale nesnižuje závislost na Rusku. South Stream řeší snad také problém tranzitu, ale závislost na Rusku rovněž nezmenšuje. Kromě toho podíváme-li se na náklady, je South Stream o něco dražší než Nabucco, přinejmenším podle řady studií. Z toho vyplývá, že musíme masivně investovat do Nabucca. Podíváme-li se – již jsem to, pane komisaři, několikrát zmínil – jak rychle Američané prosadili ropovod PTCP a jak dlouho my potřebujeme na plynovod Nabucco, je pro Evropu škoda, že jsme dosáhli tak málo. Je to známka naší slabosti.

Musíme jednat rychle, nejen s ohledem na Ázerbájdžán nebo Turkmenistán – o tom budeme diskutovat za chvíli –, ale i s ohledem na Irák. Je skutečně chybou, že je tam plyn jednoduše vypouštěn do vzduchu, bez zvážení způsobu jak jej přepravit k plynovodu Nabucco. Prosím vás, pane komisaři, abyste s Tureckem jednal rychle a důrazně, abychom také od Turecka získali souhlas. K tomu bude ovšem také nutné přimět Kypr, aby přestal blokovat kapitolu o energetice. To také není od Kypru solidární, aby říkal, že se o teď této kapitole vůbec nesmí jednat, protože pak samozřejmě narážíme na potíže s Tureckem – přikyvujete, pane komisaři, na to vám dávám plné právo, máte zde úplně stejný názor jako já.

Za poslední, co se týče jaderné energie, vyskytují se v této sněmovně jednoznačně rozdílné názory. Bohužel nemohu například já se zprávou paní Laperrouzeové souhlasit, protože je v této otázce příliš jednostranná.

Na celé této debatě mi vadí následující: máme teď nový vývoj ve Francii – méně jaderného odpadu. Když se ale podíváme zblízka, je tento jaderný odpad více radioaktivní. Takovým způsobem se tento problém, a zejména problém odpadu, vyřešit nedá. Abychom problém odpadu a nakládání s ním vyřešili, musíme mu věnovat ještě mnoho energie a duševního úsilí.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Vážený pane předsedající, energetická krize odhalila slabost Evropské unie. Stále nám činí potíže správně rozumět politickým výzvám, které z této situace vyplývají. Výrazným příkladem této chyby je návrh Angely Merkelové, která nám po třetí energetické krizi dnes navrhuje ještě posílit vazby na ruské energetické zdroje stavbou severních a jižních plynovodů. Pravdou je ovšem pravý opak. Krize dokazuje, že bychom měli vsadit vše na stavbu nezávislé infrastruktury, která nás přivede k nezávislým zdrojům surovin pro výrobu energie z Ázerbájdžánu a Turkmenistánu. Krize dokazuje, že bychom měli škrtnout severní plynovod ze seznamu priorit Evropské komise, abychom zabránili monopolu Ruska v Evropě. Řešení energetického problému bude klíčovým momentem v celém procesu integrace. EU má šanci ukázat svoji účinnost a získat novou sílu. Může ale také ukázat pasivitu a zavírat před rizikem oči.

David Hammerstein (Verts/ALE). – (ES) Pane předsedající, rád bych pohovořil o potřebě propojení revoluce v informačních technologiích informační společnosti s revolucí energetickou, která se stala předmětem skvělého usnesení Parlamentu.

Potřebujeme chytré elektrické sítě – ty současné jsou nešetrné a zastaralé. Potřebujeme řídit spotřebu v souladu s produkcí.

Musíme postavit chytré sítě a chytré budovy. Tuto chytrou spotřebu může umožnit jediné internet a spojení všech elektrických sítí s informacemi pocházejícími z domů, továren, budov apod.

Tímto způsobem bychom mohli být mnohem více nezávislí a Evropa by se mohla zhostit vůdčí úlohy v této životně důležité globální otázce, aby nemusely existovat desítky nepotřebných elektráren tak jako dnes. Většina zemí vyrábí třikrát více energie, než spotřebuje, neboť výroba se řídí spotřebou ve špičce. To by se s chytrými sítěmi nestávalo. Chytré sítě by nám umožnily přizpůsobovat spotřebu udržitelné produkci a existující úrovni produkce.

Tímto způsobem bychom rovněž mohli spolupracovat se sousedními zeměmi ve Středomoří. Potřebujeme protáhnout rozsáhlou, čistou, chytrou síť k našim sousedům na jihu, kteří mají potenciál pro výrobu solární energie prostřednictvím technologicky vyspělých a velkokapacitních elektráren. To by byla skvělá příležitost ke spolupráci na průhlednosti technologií. Mohli bychom budovat čistou budoucnost pro nás pro všechny.

Jerzy Buzek (PPE-DE). - Vážený pane předsedající, rád bych poděkoval zpravodajce za její práci.

Chci uvést několik poznámek ke strategickému přezkumu energetické politiky a poslední energetické krizi, jež s ním úzce souvisí.

První poznámka: v naší zprávě, která vyzývá členské státy, aby v energetické politice mluvily společným evropským hlasem, jsme výslovně uvedli, že všichni Evropané v minulých týdnech zažili na vlastní kůži, jak poškození dodávek energie do členských států zasahuje Evropskou unii jako celek. To je velmi důležité. Jedná se o základ evropské solidarity a základ pro rozvoj opatření na řešení naléhavých situací.

Za druhé bych rád řekl, že zpráva spojuje technologii CCS s potenciálem naplňování našich cílů při ochraně životního prostředí při současném využívání zdroje energie – uhlí –, který máme ve velkém množství k dispozici v Evropě. Rozvojem CCS se může Evropa stát světovým průkopníkem pokročilých technologií, což přispěje k naší konkurenceschopnosti v celosvětovém měřítku a posílí naše hospodářství. To samé platí pro technologii zplyňování uhlí, která je velmi důležitým doplňkovým zdrojem plynu – přispívá k diverzifikaci dodávek plynu.

Moje třetí poznámka se týká faktu, že strategický dokument výslovně zdůrazňuje potřebu investovat do infrastruktury pro distribuci energie. Projekty infrastruktury, které získají podporu na úrovni EU, by měly v první řadě přispívat ke skutečné diverzifikaci zdrojů a zásobovacích cest do členských států a EU jako celku.

Zdá se, že obzvláštní význam pro nás nesou investice na Ukrajině. Spolu s našimi ukrajinskými partnery bychom v budoucnu mohli převzít společnou odpovědnost za dodávky na rusko-ukrajinskou hranici. Důvod pro takovýto krok z naší strany je velmi prostý. V energetických vztazích se Ukrajina ztotožňuje s mezinárodními normami. Ratifikovala Energetickou chartu, a proto hraje podle průhledných pravidel.

Za čtvrté, náš strategický dokument skvělým způsobem doplňuje naše úsilí o realizaci třetího energetického balíčku. Co to znamená? Znamená to fungující vnitřní trh s energií v Evropské unii, znamená to solidaritu a podporu na mnoha stranách. Dokončíme tento legislativní proces v příštích třech měsících. Je pro nás velmi důležitý.

Reino Paasilinna (PSE). – (FI) Vážený pane předsedající, setkáváme se zde s pozůstatky minulosti. Naše energetické sítě byly postaveny na míru potřebám studené války a tehdejších politických poměrů. V současnosti jsme je vylepšili a tu tam vyspravili, ale to nám způsobilo problém, ke kterému se budeme znovu a znovu vracet.

Jak s prudkým rozvojem naší ekonomiky dramaticky narůstala potřeba energie, měnily se i ceny, nabídka a problémy životního prostředí. Ty se pro nás staly největší výzvou. Tyto problémy jsou celosvětové, a proto potřebujeme globální řešení. Je proto třeba, abychom do společného procesu energetické politiky zapojili USA a rozvojové země. My ukážeme cestu, ale Spojené státy musí následovat příkladu Evropy a musí pracovat po našem boku.

Vzhledem k celosvětové povaze řešení potřebujeme evropskou energetickou diplomacii a jsem si vědom toho, že komisař pro energetiku udělal v tomto ohledu a ve vztahu k poslední energetické krizi hodně práce. Potřebujeme energetickou diplomacii z toho prostého důvodu, že se jedná o tak velké problémy, že se o ně sváděly a budou svádět války. Jedná se o velmi vážný problém.

Je zcela zřejmé, že potřebujeme energetický mix složený z různých zdrojů energie na co nejširším základě, protože to povede ke stabilizaci energetické situace, a tím bude naplno využít potenciál rozmanitosti každé země a Evropy jako celku.

Důležitým řešením problému jsou samozřejmě i úspory energie, neboť se jedná o nejlevnější a neúčinnější postup. Pro tento účel potřebujeme něco, co dnes považují za nejdůležitější jednotlivý úkol, před kterým stojíme: dát energii inteligenci. Nedosáhneme-li výrazného zvýšení použití inteligentních technologií, nenaplníme naše cíle. Chytré technologie se našťastí vyvinuly právě v tu samou dobu. Bez chytrých technologií lidé a firmy nevědí o energii, kterou spotřebovávají. Informační a komunikační technologie (IKT) jsou proto řešením, které nám pomůže plnit cíle a udržet pořádek. Jsou připomínkou naší výstřednosti. Jsou proto jako dobrý učitel, ale také dobrý pracovník, protože inteligence je zapotřebí nejen pro síť, ale i pro vybavení domů a automobilů. Inteligenci potřebujeme na kontrolu spotřeby energie ve všech oblastech lidské činnosti. V této souvislosti bych zejména zdůraznil význam sektoru malých a středních podniků a inovací, které z něj vycházejí, neboť tyto podniky umějí být skutečně vynalézavé. Potom zde je sociální rozměr: s tím, co bylo právě zmíněno, je spojena finanční nedostupnost energie a zároveň zaměstnanost.

Považujeme za zvláštní, že je tranzitní zemí Ukrajina. Jak řekl pan Swoboda, plynovod by měl být přirozeně spravován alternativním způsobem, například trojstranným řídicím orgánem zahrnujícím EU, a tím by byl problém vyřešen.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ MORGANTINI

Místopředsedkyně

Fiona Hall (ALDE). - Vážená paní předsedající, v celé debatě o energetické krizi je přítomen jeden aspekt, o kterém se kolegyně Anne Laperrouzeová nezmínila a kterému se obecně dostává nedostatečné pozornosti. Hovoříme o energetické účinnosti v souvislosti se změnami klimatu nebo finanční nedostupností paliv, ale energetická účinnost má rovněž obrovský strategický význam. Regulace poptávky snímá tlak ze strany nabídky a je klíčovou cestou k dosažení energetické nezávislosti v Evropě. Ráda bych uvedla dvě poznámky v souvislosti s otázkou k ústnímu zodpovězení o použití informačních a komunikačních technologií.

Za první, znepokojuje mě, že rozvoj chytrých měřičů nepokračuje tak intenzivně, jak to vyžaduje směrnice o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a zpráva kolegyně Morganové. V některých zemích umožňují digitální displeje spotřebitelům zjistit, kolik energie spotřebovávají – což je příznivé – ale opravdový chytrý měřič umí mnohem více. Umožňuje oboustrannou komunikaci, podrobnou analýzu poptávky spotřebitele a přesné měření a placení elektřiny dodané z malých obnovitelných zdrojů. Chytré měřiče potřebujeme bezodkladně. Jsou klíčové pro transformaci budov ze „spotřebičů“ energie na čisté výrobce energie.

Za druhé, pokud jde o osvětlení, věřím, že přistoupíme ke stažení nejméně účinného osvětlení z trhu a že bude ta samá potřeba naplněna i u kancelářského a pouličního osvětlení. Měli bychom však již vzhlízet k příštím technologickým krokům, například k širšímu použití chytrých systémů osvětlení využívajících senzory pohybu a intenzity denního světla, aby se omezila spotřeba energie na svícení – popřípadě aby se osvětlení úplně vypnulo. Energeticky účinné osvětlení je mnohem více než jen kompaktní žárovky a je načase, aby se veřejný sektor – včetně evropských institucí – chopil vůdčí úlohy při používání IKT pro energetickou účinnost.

Roberts Zile (UEN). – (LV) Vážená paní předsedající, vážení komisaři, nejprve bych rád poděkoval paní Laperrouzeové za velice komplexní zprávu. Krize vždy skýtají příležitosti k dělání významných rozhodnutí a mohou klíčovým způsobem změnit naše hodnoty a politiky. Mám důvod věřit, že nedávná plynová krize otevřela oči politikům, pokud jde o zranitelnost mnoha částí Evropy ve vztahu k dodávkám energie.

Nejen plán obnovy a druhý strategický přezkum energetické politiky z dílny Komise, ale i tato zpráva nám dávají naději na sjednocenou evropskou energetickou politiku, naději na to, že izolované energetické ostrůvky v Evropě, včetně pobaltských států, budou konečně propojeny. Dalším aspektem je rozvoj terminálů na zkapalněný zemní plyn. Ty by se v řadě lokalit mohly stát skutečnou alternativou dodávek ruského plynu, ale pouze za předpokladu, že národní vlády budou schopny odolat tlaku a nebudou je vytvářet jako doplňkovou kapacitu na vývoz ruského plynu, nýbrž pouze jako dovozní terminály. Děkuji vám.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, vážený pane komisaři, paní komisařko, dámy a pánové, investice potřebujeme již dnes. Stojíme na prahu energetické krize, finanční krize. Měli bychom se snažit realizovat investice co nejrychleji a co nejlépe. Proto můžeme říci stavbě plynovodů, ale i stavbě lodí na

zkapalněný zemní plyn (LNG) jediné rozhodné ano. Měli bychom je postavit co nejrychleji, tím bychom v Evropě získali pracovní místa a díky tomu také úplnou zaměstnanost.

Plynovody by si neměly navzájem konkurovat. Naopak, stavba každého plynovodu nás staví do situace vítěz-vítěz, stejně jako stavba terminálů LNG. To je důležitá otázka pro budoucnost.

Především bychom měli investovat do energetické účinnosti. Prostředky by neměl investovat stát, nýbrž v mnohem větší míře by měly být poskytovány daňové odpočty. Pokud bychom dali každému občanu k dispozici částku ve výši 10 000 EUR ročně, kterou by si mohl odečíst z daní, pak by se s investicemi do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů mohlo začít okamžitě. U obnovitelných zdrojů by významným přístupem byly především zrychlené odpisy, tedy okamžité uplatnění nákladů v hospodářském výsledku. Kdyby zde byla zavedena tříletá lhůta, bylo by to pro nás všechny velmi úspěšné. Mohli bychom lépe zvládat zaměstnanost a energetiku. Na tomto místě by měl vyvinout iniciativu komisař Kovács.

Dalším bodem, který nás u tohoto programu samozřejmě velmi zaměstnává, je jaderná energetika. Zde je v první řadě o bezpečnost a zabezpečení jaderných elektráren, a sice na nejvyšší možné úrovni. Zde nemůžeme mít příliš malé ambice, zde potřebujeme jednoduše důvěru v Evropskou unii, že zde budou podniknuty odpovídající kroky k realizaci posíleného bezpečnostního výzkumu a k přijetí právně závazných požadavků, aby mohly být nebezpečné jaderné elektrárny prostřednictvím soudního nebo správního rozhodnutí ihned odpojeny od sítě. Evropské obyvatelstvo má zde právo dbát na bezpečnost, abychom si vytvořili budoucnost, ve které nebudou lidé výrobou energie ohrožováni, a budou moci klidně a bezpečně spát. K tomuto může Komise výrazně přispět.

Nakonec bude ale záležet také na Radě, aby ve skupině zodpovědné za jadernou bezpečnost dostala své odpovědnosti a aby se blokováním návrhů Evropského parlamentu a Komise nevydávala po cestě, kterou občané nechtějí.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Vážená paní předsedající, pane komisaři, paní komisařko, nedávná situace okolo Ruska a Ukrajiny a dodávek plynu jasně ukázala, že více než kdy jindy potřebujeme diverzifikovat naše dodávky a zlepšit propojení mezi členskými státy navzájem a s producenty zemí.

Návrhy Komise míří tímto směrem, ale v zájmu větší účinnosti by měly rovněž zahrnovat – a jsem ráda, že to dnes pan komisař zmínil – potenciál na jihu našeho kontinentu, a konkrétně v mé zemi, ve Španělsku.

Španělsko je členským státem s největší rozmanitostí dodávek, a to jak z hlediska počtu zemí – plyn dovážíme z deseti různých zemí –, tak i z hlediska formátu. Z toho důvodu tvoří moje země skvělou platformu dodávek do Evropské unie. Dodávky získáváme prostřednictvím plynovodu z Alžírsko a také ve formě zkapalněného zemního plynu v podobných objemech jako Nabucco, ale s nižšími náklady a kratšími dodacími lhůtami. Tato platforma však v současné době nemůže být využívána Evropskou unií v důsledku neexistence propojení do Francie. Pane Piebalgsi, prioritou Evropské unie se musí stát Medgas a rovněž specifické problémy našich ostrovních území.

Trpí-li Pyrenejský poloostrov jasnou energetickou izolací, pak ostrovy jako například Baleáry, ze kterých pocházím, trpí izolací dvojnásobnou. To je velmi nespravedlivé vůči obyvatelům těchto ostrovů, neboť my jako Evropané máme stejná práva jako ostatní.

Pane Piebalgsi, upřímně vás žádám, abyste při přijímání rozhodnutí a určování priorit bral v úvahu zvláštní situaci ostrovních území.

Na závěr bych chtěla poděkovat paní zpravodajce za její práci.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Vážená paní předsedající, pane komisaři, EU získala tvrdé ponaučení, co to znamená být přespříliš závislá na jediném dodavateli energie. Občané řady členských států byli zcela nepřijatelným způsobem postiženi libovůlí Ruska. Víme, že Rusko nemilosrdně zachází se svými sousedy, ale to, že byli jako rukojmí sporu mezi Ruskem a Ukrajinou jati mrznoucí Slováci a Bulhaři, se, doufám, stalo budíčkem pro nás všechny, včetně nás v lavicích tohoto parlamentu.

Ukrajina potřebuje podporu EU a musí být zahájena mimo jiné stavba Nabucca pro plyn z Ázerbájdžánu. Přesně jak požaduje pan Swoboda, EU musí nyní prokázat schopnost jednat.

Víme, že Rusko tlačí na Nord Stream, plynovod v Baltském moři. Tyto návrhy by měly být odmítnuty. Baltské moře je jedním z našich nejzranitelnějších vnitrozemských moří. Tento plynovod by neměl být položen v Baltském moři kvůli zájmům životního prostředí a hospodářství, ke kterým se přidávají aspekty bezpečnostní

politiky. Namísto toho musí být podrobně prozkoumána pozemní alternativa. Evropský parlament vyjádřil pochybnosti o těchto plánech i při dřívějších příležitostech.

Jsem rád, že zpráva trvá na nutnosti zachovat jadernou energii jako významnou součást budoucího energetického mixu v Evropě. Máme-li splnit požadavky energetického balíčku na omezení emisí, potřebujeme modernizovat evropskou jadernou energetiku. Je dobré, že o tom můžeme v Evropském parlamentu v příštích dnech diskutovat.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Vážená paní předsedající, paní komisařko, pane komisaři, je načase hovořit prostě. Za prvé, Evropská unie nemá energetickou strategii. Tato skutečnost povzbuzuje například Rusko, které s energetickými zdroji zachází jako s politickou zbraní, ke snahám o nátlak a vydírání, což situaci EU zhoršuje.

Za druhé, EU podlehla kolektivní manipulaci v podobě zastrašování globálním oteplováním klimatu emisemi CO₂. Rostoucí počty expertů a důkazů potvrzují, že to není pravda. U těch, kteří tuto teorii rozšiřují a globálním oteplováním nás zastrašují, by stálo za to prošetřit, v čím zájmu jednájí.

Za třetí, EU potřebuje energetickou strategii založenou na zásadě nejslabší vazby, jinými slovy pomoci v podobě finanční podpory a investic do těch zemí, které jsou nejvíce závislé na jednom dodavateli, například pobaltských států a Polska.

Za čtvrté, EU se musí omluvit a vzít opět na milost černé uhlí a hnědé uhlí, kterého má hojná ložiska a které je levné. Za páté, EU potřebuje daňovou a úvěrovou politiku na podporu nových technologií a úspor energetických emisí, a tuto nemá.

Herbert Reul (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, milé kolegyně a kolegové, nejprve bych chtěl srdečně poděkovat kolegyni Laperrouzeové a také komisaři Piebalgsovi za návrhy a podklady.

Nemohu vždy souhlasit se všemi podrobnostmi a jednotlivostmi. Ale strategické směřování je správné. Je důležité a potřebné obrátit opět větší pozornost na to, že zabezpečení dodávek představuje jednu z ústředních otázek. Možná jsme se v posledním roce příliš zabývali jinými otázkami energetické politiky. Jsem velmi vděčný, že se zabezpečení dodávek opět silněji dostává do naší pozornosti.

Za druhé, jsem také vděčný, že je předkládán takto diferencovaný postoj. Jak jsem řekl, nemusím se vždy podepsat pod každý bod. Ale to, co stojí v této zprávě, je správné, na rozdíl od toho, co právě navrhl kolega Turmes. Kolego Turmes, je falešné věřit, že na tento obrovský, komplikovaný problém existuje nějaká snadná odpověď, že existuje jen jediná odpověď.

Politika se vždy snaží hledat rychlou, jednoduchou odpověď, aby byli všichni spokojeni. To ale nejde! Je to bohužel zatraceně složité, a proto je odpověď rozmanitá. Nesmíme lidem slibovat a předstírat, že máme jedno řešení a jako mávnutím kouzelného proutku se vše uvede do pořádku. Ostatně tak budou lidé jednoho dne hořce zklamáni, až zjistí, že to tímto způsobem nefunguje.

Rozmanitost znamená, že neexistuje jen jeden zdroj energie, nýbrž že budeme delší dobu pracovat s vícero zdroji. Není morálně správné vzdávat se nějakého energetického zdroje. Považuji za nezodpovědné jednoduše vymazat jadernou energii. Patří k tomu a není samozřejmě jediným řešením, ale je příspěvkem, který musí být zohledněn. Varuji také před tím, abychom se příliš spoléhali na plyn. Právě jsme hodně slyšeli o tom, jakou to znamená závislost.

Prosím o to, abychom také viděli, že se jednoduše nevzdáme uhlí, energetického zdroje, který máme v naší zemi a na více místech v Evropě, a neřekneme, že uhlí znamená CO₂, a proto nesmí být. To by bylo nezodpovědné. Rozmanitá odpověď je ostatně žádána i u otázky různých zásobovacích cest. Neexistuje jedna odpověď s jedním plynovodem, to právě řekl kolega Rübig. Je falešné sázet jen na jeden. Musíme otevřít rozličné cesty a možnosti. Dnes nemůže nikdo s jistotou předpovědět, co bude za 10, 20 nebo 30 let.

V tomto smyslu je správné říci ano inteligentním řešením. Inteligentní znamená totiž rozmanitý, často to znamená přebírat nové, nezůstávat na místě. Odpověď zní technologie. Odpověď zní, investovat do výzkumu a být otevření řešením, která dnes možná vůbec nevidíme, a neuzavírat se jednoduše některým možnostem. To také znamená ano investicím.

Bylo by fatální – a je chybou mnoha rozhodnutí v energetické politice – dávat těm, kteří musí investovat peníze, tedy podnikům, příliš málo prostoru a příliš malou podporu. Věří snad někdo, že my, členské státy, stát nebo společenství států, vyřešíme problém investic? Nikoli, to budou muset udělat soukromníci.

Atanas Papanizov (PSE). – (BG) Vážená paní předsedající, vážení komisaři, nejprve bych rád vyzdvihl konstruktivnost debaty ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku nad zprávou paní Laperrouzeové, a zejména chci vyzdvihnout její úlohu při sestavení objektivní a všeobjímající zprávy.

Chci se zaměřit konkrétně na návrhy této zprávy učiněné s cílem reflektovat problémy, s nimiž se potýkají země nejvíce postižené vnějšími dodavateli energetických zdrojů, a zejména plynu.

Za prvé, byla vyzdvížena důležitost aktivní účasti Evropského parlamentu na přidělování projektů nových energetických propojení, zejména mezi plynovými a energetickými sítěmi členských států. S lítostí však konstatuji, že na projekt pro Bulharskou republiku a její propojení s Řeckem Komise uvolnila jen 20 milionů EUR, přestože je Bulharsko jednou z nejvíce postižených zemí. Například plynové pole v Chirenu, které vyřeší problémy krize minimálních dodávek, nebylo zmíněno vůbec.

Za druhé, zpráva pojednává o veškerých možnostech stavby jižního plynového koridoru, jinými slovy, vedle projektu Nabucco zmiňuje také projekty South Stream a TGI. Zmiňuje také dlouhodobý plán umožnit dodávky plynu z jiných zemí regionu, například Uzbekistánu a Íránu.

Za třetí, je zdůrazněn význam stavby terminálů na zkapalněný zemní plyn v Evropské unii a skutečnost, že podle zásady solidarity by k nim měly mít přístup všechny členské státy. To je opět velmi důležité pro společné využívání těchto terminálů Bulharskem a Řeckem.

Za čtvrté, vyzývám Komisi, aby prozkoumala možnost rozšíření energetického společenství v jihovýchodní Evropě a dalších sousedních zemích s cílem vytvořit jednotný trh pro celý region. Jako zpravodaj k tématu právní úpravy a podmínek přístupu k plynovým sítím chci ještě jednou zdůraznit význam třetího energetického balíčku pro utváření jednotného evropského trhu s energiemi a naléhavě vyzvat k jeho co nejrychlejšímu provedení.

Na závěr chci zdůraznit, že zpráva objektivně popisuje úlohu jaderné energie. Podle mého názoru se stávající rámcová směrnice pro jadernou bezpečnost stane dobrým základem pro analýzu stavu všech reaktorů v Evropské unii, nejen těch nově budovaných, a objektivním základem pro hodnocení jejich bezpečnosti.

Je zřejmé, že politicky motivovaná rozhodnutí jako to o elektrárně Kozloduj nemohou při současném vývoji energetické rozmanitosti v Evropské unii dlouhodobě obstát. Doufám, že členské státy budou schopny otázku uzavřených reaktorů přehodnotit na základě objektivních kritérií.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Vážená paní předsedající, zpráva paní Laperrouzeové o energetické politice se zabývá problematikou, která má obrovský význam pro všechny země Unie.

Chovám k práci, kterou se jí podařilo vykonat, velkou úctu, ale situace je i nadále velmi vážná. Lednové vyčerpávající a katastrofické zkušenosti našich zemí na jihu, jakož i předpovědi našeho ohrožení výrazným nedostatkem energie v příštích desetiletích ukazují na nutnost, aby se energetická politika stala klíčovou součástí naší zahraniční politiky.

Budoucnost je však, pane komisaři, chmurná, neboť se nám nedostává jednoty, solidarity a zdrojů. Můj výrok o solidaritě se možná netýká Komise, ale spíše některých velkých evropských zemí. Nemluvíme jedním hlasem.

Naprosto souhlasím s panem Swobodou, že Nabucco je velkou hanbou Evropské unie. Například hrozí, že ruský South Stream, podporovaný státem a některými zeměmi EU, vytlačí Nabucco, které je dvakrát levnější a které funguje v souladu s tržními pravidly. Hrozí, že zdrojů dodávek Nabucca v Ázerbájdžánu se zmocní jeho odpůrce, což z něj činí nejistou investici. Tímto způsobem Unie nejspíše ztratí jedinečnou příležitost rozmanitosti a větší bezpečnosti...

(Předsedající řečníka přerušila)

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Vážená paní předsedající, Druhý strategický přezkum energetické politiky nemohl přijít v příhodnější dobu. Zabezpečení dodávek do východní poloviny Evropské unie bylo bezpochyby narušeno událostmi na počátku roku. Po třítydenní krizi plyn od 20. ledna do Evropy opět proudí, ale otázkou je, jak dlouho bude. Abychom mohli skutečně zabezpečit dodávky, potřebujeme si z plynového konfliktu vzít ponaučení. Tím myslím především diverzifikaci používaných druhů energie, zdrojů dodávek a zásobovacích cest. Podle propočtů Evropa spotřebovává 500 milionů kubíků plynu ročně a tato poptávka možná podle některých analýz v příštích dvaceti letech vzroste až o 30 %.

Nápady na možné alternativy jsou již na stole. Již se staví plynovod Nord Stream na přepravu ruského plynu do Evropy a připraven je Blue Stream v Turecku. Zainteresované strany se dohodly na postavení cesty South Stream, Ukrajina začala budovat White Stream a pak je zde často diskutovaný plynovod Nabucco, ovšem s nejistými zdroji finančních prostředků. V každém případě však závislost na Rusku zůstane z větší části zachována. I kdyby Nabucco přepravoval asijský plyn, Evropa dosud – na rozdíl od Gazpromu – neučinila Baku nabídku. Co můžeme udělat nyní? Mnozí říkají, že momentálně můžeme věřit, že vyjednávání evropských komisařů s ruskou delegací na moskevském summitu povedou k podstatným výsledkům a významnému pokroku, pokud jde o plynovody, a že v budoucnu nebude ceny diktovat ruský plynový monopol sám.

To je možné, ale podle mého názoru půjdeme cestou vpřed, budeme-li navíc k tomu všemu používat méně a čistší energie. To je přesně důvod, proč tvrdím, že potřebujeme evropský zelený „New Deal“, jinými slovy, plán zaměřený na udržitelný rozvoj a zároveň na povzbuzování a uplatňování inovací v odvětví ochrany životního prostředí. V důsledku nynější světové finanční krize si čím dál více lidí uvědomuje nutnost nové logiky hospodářské organizace. Rostoucí počty lidí uznávají, že pro únik z hospodářské krize je nutná čerstvá hnací síla a motor běžící na nových organizačních zásadách. Tuto nutnost změny paradigmatu uznává čím dál více lidí. Zelený „New Deal“, jinými slovy nová logika hospodářské organizace založená na inovacích ekologických technologií a podpořená mezinárodními kapitálovými trhy, se stane základním kamenem rostoucího počtu záchranných a stimulačních programů pro hospodářství, včetně těch mezi členskými státy Evropské unie. Tyto stimuly potřebujeme, neboť loni vzrostl počet nezaměstnaných v Evropě o 1,7 milionu. Dostane-li evropský zelený „New Deal“ zelenou, bude to mít zásadní vliv na budoucí energetickou politiku Evropy. Děkuji vám.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dámy a pánové, Evropská unie v současné době dováží 50 % energie, kterou spotřebovává, a tento podíl neustále roste. Závislost Unie na dovozech konvenčních zdrojů energie a na omezeném počtu dodavatelů představuje vážné ohrožení naší bezpečnosti, stability a prosperity. Strategická analýza energetické politiky Evropské unie proto přichází podle mého názoru v pravý čas. Jsem toho názoru, že trojí cíl stanovený pro rok 2020 je z bezpečnostního, hospodářského i ekologického hlediska správný. K naplnění tohoto cíle je však nutno postupovat společně, a to v celé Evropské unii, jednotně dovnitř Unie i navenek. Pro vytvoření společné energetické politiky je nutno dokončit ratifikaci Lisabonské smlouvy a předložit návrh této společné energetické politiky. Na vnitřním trhu je vedle vytvoření jednoznačného a stabilního právního rámce nutno především dokončit propojenost našich energetických soustav v celém prostoru Evropské unie.

Doložka o vzájemné solidaritě zůstane jen prázdnou floskulí, pokud si tyto energetické soustavy nepropojíme. Je nutno rovněž posílit využití všech domácích energetických zdrojů, a to od úspor přes zvýšení podílu obnovitelných zdrojů až po silnější využití bezpečné jaderné energie. Není třeba zdůrazňovat, že finanční investice do naší domácí energetiky se vrátí i v podobě opětovného nastartování ekonomického růstu. Pokud jde o vnější vztahy v oblasti energetiky, i zde je nutná mnohem větší diverzifikace než doposud. Je nutno zintenzívnit dialog s producentskými, tranzitními i dalšími spotřebitelskými zeměmi. Je nutno zvýšit spolupráci se zeměmi Blízkého východu, středomořského regionu a severní Afriky. Toto je nutno učinit v rámci barcelonského procesu, v rámci středomořské iniciativy. Do dialogu je nutno více začlenit i kandidátskou zemi Turecko a také je nutno, podle mého názoru, hledat mnohem efektivnější cesty i do zemí, jako je například Irán. Na závěr dovoluji, abych poblahopřál naší zpravodajce paní Laperrouzeové k, podle mého názoru, velmi kvalitní a vyvážené zprávě.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) I když jsme začali hovořit o potřebě společné energetické politiky již v roce 2006, za zabezpečení energetických dodávek si zodpovídá každý členský stát EU sám. Avšak pro přežití EU jako celku je zapotřebí solidarita mezi členskými státy. EU musí bezodkladně přijmout účinné právní předpisy, které by pomohly při překonávání krizí dodávek energie anebo jim úplně zabránily. Komise navrhuje Akční plán EU pro zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využití, jehož nejdůležitějšími prvky jsou tvorba infrastruktury a diverzifikace zdrojů energie. Jsem potěšena, že mezi infrastrukturními projekty, které se mají stát prioritami politiky EU na zabezpečení dodávek energie, figuruje i plán na propojení zemí u Baltského moře, který by odstranil nebezpečné ostrůvky, které stále ještě v EU máme.

Ráda bych požádala Komisi o veškerou podporu na stavbu energetického propojení mezi Litvou a Švédskem a na litevsko-polský energetický most. Zde bohužel potřebujeme také politickou vůli. Mezitím, vrátím-li se k základnímu principu Evropské unie, solidaritě, a její uplatnění v oblasti energetiky, vzniká mnoho pochyb o budoucnosti tohoto principu. Projednáváme třetí energetický balíček, zahrnující tvorbu vnitřního trhu EU s elektřinou a plynem s Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů. Zároveň Německo

a Rusko zakládají rusko-německou energetickou agenturu. Jak je toto slučitelné se solidaritou členského státu EU, společnou energetickou politikou a energetickou bezpečností?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážená paní předsedající, komisaři, v této rozpravě bych rád poukázal na trojici otázek.

Za prvé, je čím dál jasnější, že Rusko zneužívá dodávky energetických zdrojů, a zejména plynu, k uplatňování silného politického vlivu. Poslední plynový konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou způsobil nejen rozsáhlé hospodářské ztráty v řadě států EU, ale s jakýmsi posvěcením od EU znovu posunul Ukrajinu do jasné ekonomické závislosti na Rusku. Je totiž obtížné představit si, že ukrajinské hospodářství bude schopno fungovat při ceně plynu přes 400 dolarů za 1000 kubíků.

Za druhé, musí být vyjednána nová dohoda o partnerství mezi EU a Ruskem, která bude zahrnovat podrobnosti o energetice a rovněž jasné ustanovení, že Rusko nezneužije dodávek energetických zdrojů k uplatňování politického vlivu a že ruští dodavatelé budou odpovídat za škody způsobené přerušením dodávek.

Za třetí a za poslední, Evropská unie by svými vlastními finančními prostředky a rovněž za pomoci Evropské investiční banky měla v první řadě podpořit takové investice do plynu, které skutečně rozšíří rozmanitost plynu pro EU, a které tedy napomohou reálné schopnosti dovážet plyn z jiných zemí než Ruska, například ropovod Nabucco.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážená paní předsedající, nikdy nedosáhneme energetické bezpečnosti ani osmdesátiprocentního snížení emisí oxidu uhličitého do roku 2050, budeme-li i nadále účinně ignorovat otázku zabezpečení dodávek a klíčový význam panevropského vysokonapětového propojení stejnosměrného proudu (HVDC). K tomu patří i vedení HVDC do severní Afriky, tedy inteligentní elektrické sítě v Evropě a severní Africe.

Jelikož jsem minulý týden měla příležitost na vlastní kůži spatřit vzrušující solární termální zařízení v Granadě a Seville a o víkendu jsem četla o názorech harvardského profesora Michaela McElroye, jak osvobodit Spojené státy od jejich ročního účtu za dovoz ropy ve výši 750 miliard dolarů, zajistit vítězství USA v boji o energetickou bezpečnost a zároveň zachránit planetu, kladu si otázku: o čem ještě debatujeme? Odpovědi známe.

Inteligentní rozvodná síť umožní vyrovnat graf zabezpečení dodávek pomocí solární, větrné a vodní elektřiny. Nebude-li zrovna vát vítr na irském západním pobřeží, bude svítit slunce ve Španělsku nebo bude vát vítr a svítit slunce na západním pobřeží severní Afriky.

Stručně řečeno, co znamená slunce pro Španělsko, tím je vítr pro západní pobřeží Irska. Naše vnitrostátní regulační orgány budou mít jednodušší život, neboť od této chvíle bude jejich jedinou starostí, aby světla stále svítla a naše domovy a kanceláře byly vytápěny i ve špičce.

Nemůžeme již déle trpět, aby naši občané byli rukojmím energetické politiky nebo vrtkavých cen ropy. Větrná energie je schopna konkurovat uhlí, ropě a plynu a toto „palivo“ je zdarma. Ano, výzva, před kterou stojíme, je vybudovat nové energetické hospodářství – energetické hospodářství založené na obnovitelné elektřině.

Na závěr: výraz „stát něco Zemi“ („to cost the earth“), který – tedy alespoň v angličtině – s bezstarostností používáme v přeneseném smyslu, musí být nyní brán vážně. Pokud rychle nezměníme naši takřka úplnou závislost na fosilních palivech, jak opakovaně a s rostoucí naléhavostí zdůrazňují naši recenzovaní klimatictí vědci, stane se kvůli globálnímu oteplování přesně toto – bude nás to stát Zemi.

Evgeni Kirilov (PSE). – (BG) Vážená paní předsedající, jako stínový zpravodaj Výboru pro zahraniční věci bych rád poblahopřál paní Laperrouzeové k této zprávě poskytující širokou perspektivu na problémy Evropské unie v oblasti energetiky, včetně nutnosti společné energetické politiky.

Zpráva rovněž velmi jasně označuje opatření, která musí být provedena, abychom se vyrovnali s výzvami energetické bezpečnosti. Dále vítám skutečnost, že je jaderné energii věnováno místo, které si v takovéto zprávě zaslouží, a jádro je představeno jako nezbytný zdroj energie.

Především dnes, po plynové krizi, je také jasné a velmi dobře zdůrazněné, že potřebujeme diverzifikovat naše zdroje energie. Na druhé straně, pro budoucnost potřebujeme pokračovat v práci na zvýšení počtu

alternativních koridorů, energetických koridorů, a nejen jednoho koridoru na úkor dalších. Díky konkurenci pak můžeme získat všichni.

Rád bych poukázal na dvě otázky. V říjnu loňského roku jsem na půdě této sněmovny poznamenal, že energetický projekt Nabucco je stále „kouřem bez ohně“. Vyzval jsem tehdy Evropskou komisi, aby přijala různé kroky. Dnes můžeme říci, že Komise v tomto směru přijímá významná opatření. Pochopení jejich významu je zjevné, zejména nyní, po plynové krizi.

Musí však být jasné, že přes kroky a opatření přijaté na cestě k čím dál větší energetické bezpečnosti je nutné vyvinout mnohem větší úsilí, včetně seriózní politické aktivity, abychom zahlédli světlo na konci tunelu.

Druhou otázkou je kapacita pro ukládání energie. Rád bych vám řekl, že Bulharsko by bylo bývalo v prokleté situaci, pokud by bylo nemělo kapacitu rezerv na nejméně dvacetidenní dodávky v chirenském zásobníku plynu, jehož kapacita byla vloni, jako by byla vláda tušila, co přijde, rozšířena o třetinu.

Proto bych rád, dnes již podruhé, zdůraznil, že naprosto nechápu, proč Komise zcela ignorovala Bulharskem předložený projekt dalšího rozšíření tohoto zásobníku. To byl náš jediný zachránce a myslím, že podobné projekty potřebujeme podporovat ve všech zemích.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Vážená paní předsedající, plynová krize a finanční krize nás nutí k přijetí naléhavých a pragmatických opatření, která přesahují individuální, ekonomicky neodůvodněné zájmy a nápady, například plynovod Nord Stream.

Druhý strategický přezkum energetické politiky neposkytuje žádoucí přidanou hodnotu. U řady otázek, které přezkum pojednává, čelíme závažným potížím při jejich realizaci. Občané a hospodářství EU vyžadují rychlá a konkrétní rozhodnutí a kroky, které zajistí relativně nízké a stabilní náklady na energii v příštích patnácti letech: rozhodnutí, která povedou k nejvýraznějším možným úsporám v průmyslu, dopravě a domácnostech; rozhodnutí, která v rozsáhlé míře sníží závislost hospodářství EU na dovozu uhlovodíků a zajistí jejich řádné dodávky; rozhodnutí, která povedou k co nejrychlejšímu rozvinutí programu a plánu konkrétních na výzkumu založených opatření, včetně způsobů jejich financování a provádění. Vlivem těchto ekonomických opatření dojde ke snížení emisí CO₂ a byrokratické obchodování emisemi – tak přínosné pro obchodníky, ale nikoli pro hospodářství – již nebude zapotřebí.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážená paní předsedající, jsem dojata výrazy jako „chytrý“ nebo „inteligentní“, která se tak často skloňují v této rozpravě, neboť řešení, která zkoušíme a uplatňujeme v naší sněmovně ke snížení spotřeby energie, bezpochyby nefungují a nejsou ani chytrá, ani příliš inteligentní. Není prostě řešením říkat dětem, aby zhasínaly. Přála bych si, aby tomu tak bylo, protože by to znamenalo, že mám věci pod kontrolou. Takže ano, potřebujeme všechny věci, o kterých mluvili ostatní, tj. senzory a jiné technologické vymoženosti, které usnadní život každého člověka při plnění našich cílů energetické účinnosti.

Dnešní rozprava je velmi rozsáhlá: týká se naší klimatické agendy, zabezpečení dodávek, solidarity mezi členskými státy a také hospodářského růstu – a ten je teď pro nás problémem – a způsobů, jak můžeme dosáhnout lepšího využívání našich energetických zdrojů.

Země, ze které pocházím, Irsko, pokrývá ropou takřka 60 % svých energetických potřeb a veškerá tato ropa je dovážena. Takže my zcela zřejmě máme zvláštní problém. Potřebujeme zmenšit tuto závislost, potřebujeme rozvinout naše domácí zdroje, a jak již jsem řekla, potřebujeme zvýšit naši účinnost. Je zřejmé, že otázka propojení mezi členskými státy je klíčová zejména pro země na periférii.

Všechny aspekty, které jsou součástí této zprávy, a otázky k ústnímu zodpovězení jsou tedy pro nás krajně důležité.

Je třeba řešit především otázku využití půdy. Švédské zkušenosti s lesními hospodářstvími jsou z pohledu Irska, kde nemáme rozvinuté lesnictví, zajímavé.

Klíčovým problémem je ale to, abychom našli tu správnou rovnováhu mezi produkcí potravin a paliv.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). – (PT) Vážená paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, rozvoj logicky provázané a všeobjímající politiky Společenství v oblasti energetiky je logickým krokem a nezbytným zásahem. Návrh Komise a zpráva paní Laperrouzeové ukazují tímto směrem.

Evropská unie poskytne iniciativám vyvíjeným jednotlivými členskými státy přidanou hodnotu. Zásoby ropy jsou konečné a produkce Evropské unie a Norska v roce 2007 pokryla domácí poptávku pouze z 30 %.

Závislost Evropské unie na dovozech ropy nepřímo zvyšuje naši závislost na politicky nestabilních zemích nebo zemích, které v pozici energetického partnera přispívají ke značným geostrategickým napětím, jak jsme nedávno viděli v případě Ruska.

Z těchto důvodů je strategicky důležité přeměrovat poptávku po alternativních zdrojích energie na ropu, ale ze zeměpisného hlediska je rovněž důležité podrobněji zkoumat jihoamerické a africké trhy, které v současné době expandují a kterým by mohl výrazně prospět rozvoj partnerství mezi Evropskou unií a Brazílií a mezi Evropskou unií a Afrikou. V tomto směru bychom měli postupovat prostřednictvím zemí Pyrenejského poloostrova – Španělska a Portugalska, z něhož pocházím – jako klíčové základny pro logistiku a distribuci do evropského prostoru.

Pokud jde o základní potřebu zvýšit energetickou účinnost, je třeba dbát na vhodné synergie mezi odvětvími, která ke zvýšení energetické účinnosti mohou přispět. Strategii obsahující dlouhodobou vizi budeme schopni zformulovat jedině na základě globálního a koordinovaného přístupu spojujícího politiky Společenství a vnitrostátní politiky, zejména v oblastech soudržnosti, zemědělství a dopravy.

Vazba mezi energetikou a územní soudržností je nesporná v tom smyslu, že má vliv na možnosti dlouhodobých řešení pro všechny regiony Evropské unie, včetně těch nejizolovanějších a nejdlehlších.

Iliana Malinova Iotova (PSE). – (BG) Paní Laperrouzeová, ráda bych Vám poblahopřála, zejména k dobré práci, kterou jste vaší aktuální a příhodnou zprávou vykonala.

Dosud jsme jen stěží schopni vyčíslit ztráty, které evropské země a evropští občané utrpěli v důsledku plynové krize. Jen přímé ztráty bulharského hospodářství, které bylo sporem mezi Ukrajinou a Ruskem zasaženo nejvážněji, činí 230 milionů EUR, a to bez jakékoliv náhrady.

Následná nouzová situace vyvolala řadu otázek. Velká otázka energetické závislosti je nám bohužel připomínána při každém projevu politické krize a politického antagonismu mezi Ruskem a Ukrajinou. Mnozí si pamatují situaci před třemi lety, kdy se tyto dvě země opět nedohodly na cenách. Tehdy jsme se zavázali ke společné evropské energetické politice, ale zdá se, že o tři roky později se nic nezměnilo.

Nyní si klademe otázku, zda jsme připraveni na jednotný energetický trh, nebo převládá individuální zájmy vtělené do dvoustranných dohod. Udělali jsme dost k propojení evropských plynových sítí mezi členskými státy, nebo jsme čím dál méně ochotni vytvářet rezervy pro krizové situace? Jak postupujeme v práci na plynovodech Nord Stream, South Stream a Nabucco?

Těší mě, když se dozvídám, že je jaderná energie řešena na stejné úrovni jako ostatní energetické zdroje. Aniž bychom ustupovali v otázce bezpečnosti, je načase, abychom přehodnotili náš postoj k jaderným zařízením v Evropě a abychom se vyvarovali dalších politicky motivovaných rozhodnutí.

Jadernou energii potřebujeme a významně by nám pomohla čelit dalším krizím, ke kterým může dojít. Nikoli náhodou požádal bulharský parlament evropské partnery v době vrcholící krize o znovuoživení debaty o opětovném uvedení do provozu uzavřených reaktorů v Kozloduji, které byly příslušnými orgány uznány za bezpečné. Doufáme ve vaše porozumění.

Jedná se o obtížná rozhodnutí, ale nesuďme a nezavrhujme je předem. Pane komisaři, vám bych ráda určila následující slova. Před několika málo dny, když Evropská komise rozdělovala prostředky z evropského plánu rozvoje, obdržela neuhře zasažená země nejmenší objem prostředků. Dnes večer jsem od vás neslyšela žádnou zmínku o tom, že je Bulharsko na seznamu stoprocentně závislých zemí, které potřebují zvláštní pomoc.

Jaká jsou kritéria a mechanismy přidělování těchto prostředků? Podle mého názoru se budou jen obtížně vysvětlovat bulharským a evropským občanům. Je zřejmé, že rovněž musíme vložit více úsilí do třetího energetického balíčku a urychlit jej. Jako členka Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů jsem věnovala hodně práce ochraně energetických dodávek pro spotřebitele, ale pochopte, prosím, že důležitější je zabezpečit samotné dodávky energie.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Chci zdůraznit, že Evropská unie potřebuje vnější energetickou politiku, aby sedmadvacítka členských států hovořila při vyjednáváních s hlavními producenty jedním hlasem. To je jediný způsob, jak může Evropská unie dosáhnout přijatelných cen za dovážený plyn a ropu a zároveň zabezpečit dodávky. Jedním z hlavních cílů Evropské unie musí být diverzifikace zdrojů energetických dodávek. Chci vás však upozornit na to, že projekt ruského plynovodu South Stream nijak k této diverzifikaci nepřispívá, neboť zdroj dodávek zůstává úplně stejný – Rusko. Navíc obrovské náklady

na stavbu tohoto plynovodu by nakonec vedly ke zvýšení ceny plynu, ceny, kterou by museli platit evropští spotřebitelé.

Proto Evropská unie podle mého názoru potřebuje naléhavě přijmout kroky k tomu, aby do budoucích smluv s Ruskem a Ukrajinou zahrnula úplná ustanovení o vzájemné energetické závislosti, která by zakotvila jasné povinnosti a účinné mechanismy rychlého řešení jakýchkoliv problémů. Cílem strategického partnerství mezi Evropskou unií a Ruskem a nového východního partnerství by měla být realizace...

Colm Burke (PPE-DE). - Vážená paní předsedající, nyní více než kdykoli předtím jsou energetická politika a zahraniční politika nerozlučně spjaty. Ve světle nedávného vývoje dodávek plynu do střední a východní Evropy vidíme potřebu společné energetické politiky, ale přestože jde o jednu z klíčových inovací Lisabonské smlouvy, musím bohužel zdůraznit, že tento aspekt nebyl v debatách o ratifikaci Smlouvy dostatečně zdůrazněn.

V Irsku máme v kterýkoli okamžik zásoby plynu na dvanáct dnů. Šedesát procent naší elektřiny vyrábíme z dováženého plynu, přičemž průměr EU je okolo 40 %. 28. ledna Komise uveřejnila návrh na urychlení práce na odbourávání deficitů v energetické infrastruktuře EU, které by současně přispělo k hospodářské obnově, v rámci balíčku o objemu pěti miliard eur.

Velmi vítaným vývojem v tomto ohledu je, že Komise zahrnula elektrické propojení mezi Irskem a Spojeným královstvím mezi prioritní oblasti financování v rámci balíčku pro hospodářskou obnovu. Návrh dále zdůrazňuje, že bude-li všech 27 členských států spolupracovat, můžeme dosáhnout změn potřebných k zabezpečení dodávek energie.

(Předsedající řečníka přerušila)

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Vážená paní předsedající, dva významné dokumenty, které tady dnes projednáváme – akční plán Komise a zpráva o něm – jsou navzájem časově odděleny nedávným přerušením dodávek plynu v důsledku obvyklé zimní třešnice mezi Ruskem a Ukrajinou. Díky tomu je zpráva více sladěna s realitou, snaží se zvednout naši vnitřní solidaritu a urychlit provádění plánu, který leží před námi, a tedy těžit z ponaučení poslední krize.

Vedle podpory diverzifikace zásobovacích cest pro dovoz plynu osobně považuji za hlavní příspěvky zprávy apel na urychlení tvorby vnitřního trhu s energií v současné legislativě a potřebu přehodnotit celý problém ukládání plynu. Doporučení plně otevřít projekt Nabucco Rusku je však diskutabilní, protože jak každý ví, Nabucco bylo považováno za alternativu ruskému plynu a v důsledku toho dělá Rusko vše, co je v jeho silách, pro jeho likvidaci.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Vážení kolegové, nedávná plynová krize nám ukázala, jak důležitá je společná energetická politika EU. I Slovensko se přesvědčilo, co znamená stoprocentní závislost na ruském plynu. Stovky firem musely zastavit výrobu a zaměstnancům vyplácet jen 60 % jejich mzdy.

Vážím si toho, že velkou úlohu ve vztazích mezi členskými státy EU hraje solidarita. Kdybychom na Slovensko nezískali nouzový transfer plynu z Německa přes Česko, byly by ohroženy i domácnosti. Jsem přesvědčena, že potřeba zajistit plynulou dodávku energie patří mezi základní celospolečenské priority. Společné krytí potřeby převážně ze zdrojů neobnovitelných forem energie začíná přerůstat meze únosnosti pro životní prostředí.

Musíme budovat bezpečné jaderné elektrárny a zároveň prostřednictvím strukturálních fondů povzbuzovat venkovské obce ke strategické orientaci na vazbu energie – voda – biotechnologie a tímto způsobem prohlubovat diverzifikaci energetické základny.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Vážená paní předsedající, poslední, nikoli ovšem jediná plynová krize znamená, že se neustále vracíme k problému zabezpečení dodávek tohoto vysoce důležitého zdroje.

Co se týče polohy, není situace Evropy špatná. Jsme takřka obklopeni zdroji plynu: severní Afrika, Blízký východ, střední Asie a Rusko. Problémem je, že Evropa nemá sjednocený trh s plynem. S tím souvisí, že Evropa nemá víceméně sjednocenou cenu. Rád bych zdůraznil, že ve Spojených státech mají sjednocený trh a cena za 1000 kubických metrů plynu tam nedosahuje 200 USD. V Evropě platíme okolo 400 USD. To je důsledkem skutečnosti, že nemáme infrastrukturu umožňující přepravu plynu z jedné země do druhé.

Nakonec je zde otázka plynovodu Nabucco. Je nejvyšší čas, abychom mu dali tu správnou prioritu a nasadili finanční prostředky, aby mohl být konečně realizován

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). - Paní předsedající, mám tři otázky na komisaře Piebalgse.

Za prvé, jak jsme se dozvěděli od premiéra Erdoğan, Nabucco se může stát ručním tureckých přístupových rozhovorů. Uvažujeme v jižním koridoru i o projektu White Stream (Kaspické moře – Gruzie – Černé moře – Ukrajina – Rumunsko)?

Za druhé, uvažovali byste v pozmeněné plynové směrnici o povinných devadesátidenních rezervách plynu pro všechny členské státy?

Za třetí, představil jste působivý balíček 3,5 miliardy EUR na energetickou infrastrukturu. Očekáváte u balíčku nějaké překážky v Radě? Protože ten musí být ještě schválen v Radě a slyšel jsem, že čtyři členské státy jsou proti. A jak může Evropský parlament, který balíček také musí schválit, napomoci k jeho co nejrychlejšímu schválení?

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (RO) Plynová krize, se kterou jsme se nedávno potýkali, vznikla mezi Ukrajinou a Ruskem, ale bohužel zasáhla i některé členské státy Evropské unie. Tato krize znovu zvýraznila značnou závislost Evropské unie na jediném zdroji dodávek plynu. Proto cítím, že rozvíjení partnerství s Ruskem prospívá celku Evropské unie, ale zároveň si myslím, že Evropská unie musí okamžitě zahájit projekty umožňující nalezení alternativních řešení přesně s tím cílem, abychom odvrátili dopady krizí, které by mohly nastat v blízké nebo vzdálenější budoucnosti.

Když budu pokračovat v tomto myšlenkovém proudu, věřím, že vedle jiných řešení musí být zváženy dva projekty, Nabucco a South Stream. Hovořím zde o polích v Severním moři a těch, která se mají nacházet na pevninském šelfu Černého moře. Vzhledem k tomu, že zásoby libovolného druhu jednou dojdou, jsem přesvědčen, že musíme investovat do vědeckých projektů, které mohou vést k objevu alternativních zdrojů energie a tím zaručit rozvoj budoucím generacím.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Nedávná plynová krize zůstala pozornost, kterou věnujeme rozvoji alternativních zásobovacích cest a zdrojů energie prostřednictvím budování přepravní infrastruktury a propojení. V současném klimatu je třeba urychlit projekt Nabucco, který má potenciál přispět k naplnění cílů Evropské unie při diverzifikaci nejen přepravních cest, ale hlavně zdrojů dodávek ze třetích zemí. Musíme podporovat tranzitní cesty přes území sousedních zemí prostřednictvím projektů zahrnujících propojení sítě v Rumunsku se sítěmi v Maďarsku a Bulharsku.

Zároveň cítím, že projekt South Stream nemůže být považován za jakkoli prospěšný Evropě, a to přesně z toho důvodu, že nevyužívá alternativní zdroj, jak vyžaduje strategický přezkum zprávy. Máme ovšem také naše vlastní energetické zdroje. Jediná malá vodní elektrárna není životaschopná ani efektivní, ale stovky tisíc vodních elektráren od Alp po Karpaty nebo od Balkánu přes Tatry až po Pyreneje by znamenaly energetickou nezávislost.

Andris Piebalgs, člen Komise. – Vážená paní předsedající, tato rozprava byla skutečně fascinující a odrazila se v ní celá rozmanitost názorů na energetickou politiku a význam, který si tato problematika zaslouhuje. Je pravdou, že každý z nás vidí detaily odlišně. Pro tuto problematiku neexistují žádná jednoduchá řešení, žádné všeluky.

Ještě jednou blahopřeji zpravodajce k tomu, že skutečně prošla všemi kroky, aby zajistila zohlednění všech názorů ve zprávě a zároveň druhý strategický přezkum Komise jasně podpořila.

Mnozí z vás hovořili o supersíti. Supersít je nástrojem, který byl považován za kouzelné řešení. Je sice pravda, že disponuje značným potenciálem, ale s takovou sítí také přicházejí problémy. Někdo za ni musí zaplatit, a jak víte, hledáme rovnováhu mezi dostupnou cenou, zabezpečením dodávek a udržitelností. Chceme-li tedy s touto supersítí opravdu pohnout, představuje plán obnovy první krůček správným směrem.

Plán obnovy může vést do začarovaného kruhu, kdy budeme říkat: „Potřebujeme sice toto, potřebujeme sice tamto, ale udělat by to měl průmysl.“ Ano, musíme samozřejmě různými pobídkami povzbuzovat průmysl, ale nepřipojí-li se k němu veřejné fondy a evropské fondy v souladu s našimi politickými prioritami, pak plán neuspěje.

Dále bych navázal na pana Paparizova a zdůraznil další otázky. Ke třetímu balíčku pro vnitřní trh chci říci, co pro Evropu dělá. Především je zde agentura pro spolupráci evropských regulačních orgánů. Tím se řeší řada problémů. Za druhé, evropský orgán pro provozovatele přenosové soustavy. Tyto dvě otázky budou klíčovým způsobem souviset se zabezpečením dodávek a zároveň zůstane zachována národní svrchovanost nad energetickou politikou.

Pokud tedy tento balíček nyní schválíme, vytvoříme značnou hnací sílu. Pokud jej odložíme, ztratíme značnou hnací sílu pro zabezpečení dodávek. Plán obnovy a třetí energetický balíček je tedy podle mého názoru něco, co je potřeba udělat.

Většinou si nejlépe pamatuji poslední dotazy, a tak na ně ve stručnosti odpovím, protože se velmi jasně týkají otázek, o nichž jsme diskutovali. Co projednává Rada? Myslím, že zde jsou v podstatě tři otázky.

Jednak, proč bychom vůbec měli věnovat veřejné prostředky na energetiku. Menšina věcí sice stále věří, že je dobré, aby financování pocházelo z průmyslu, ale pro průmysl je velmi těžké pohnout s vysoce nákladnými projekty s nejistou návratností.

Druhou otázkou je „spravedlivý výnos pro moji zemi“. Mohl bych sice zdůraznit, že mojí země se tento plán obnovy konkrétně netýká, je tedy dobré, že byla vznesena řada otázek v tomto smyslu. Jak jsem vysvětlil, jakékoli propojení s Pobaltím jako celkem pomůže i mojí zemi. Takže se na tuto problematiku stále do značné míry díváme z národní perspektivy: „spravedlivý výnos pro mě“.

Věřím, že zde činíme první krok k podpoře rozvoje tohoto druhu z evropských veřejných prostředků. To by mohlo představovat největší problém, ale věřím, že Rada bude na schválení našeho návrhu opravdu tvrdě pracovat, byť není pro každý členský stát ideální.

V otázce Nabucca bezpochyby upřednostňujeme tranzit přes Turecko. Nyní pracujeme, zahájili jsme mezivládní konferenci s cílem uzavřít ji v březnu mezivládní dohodou a dohodou o podpoře projektu. To by mělo investicím do plynovodu Nabucco poskytnout dostatečnou právní a správní jistotu. Pokud to selže, budeme hledat alternativy. Alternativy tedy existují, ale naší prioritní trasou je Turecko a myslím, že pro Turecko je tato varianta také prospěšná.

Pokud je o zásobníky plynu, uvažujeme o tom, ale 90 dní by nemělo být nutných pro každého, neboť to do značné míry závisí na dovozech. Pokud země plyn sama vyrábí, nemusí mít stejnou výši zásob, a tak by měl existovat pečlivěji vyladěný poměr, který poskytuje jistotu dodávek a je dostatečně realistický pro případ krize. Stále tedy zkoumáme, jak by takový pečlivě vyladěný návrh na povinné zásoby plynu měl vypadat.

Ještě jednou bych vám chtěl za tuto rozpravu poděkovat. Byla to velmi těžká rozprava, ale věřím, že máme všechny prvky a musíme jen vytrvat v usilovné práci na realizaci těch prvků, na kterých jsme se v této sněmovně dohodli. Ještě jednou bych chtěl Parlamentu poděkovat za jeho silnou podporu evropské energetické politiky.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN ONESTA

Místopředseda

Viviane Reding, členka Komise. – Vážený pane předsedající, tato rozprava byla velmi fascinující. Souhlasím, že velká část a možná i většina odpovědnosti připadá na našeho kolegu příslušného pro energetiku.

Vše, po čem jste volali – energetická bezpečnost, větší účinnost, inteligentní sítě, decentralizované sítě, supersítě, mikrosítě, virtuální elektrárny – ovšem potřebuje ke svému provozu IKT. Je proto nezbytné, abychom vyvinuli veškeré možné úsilí k získání tohoto inteligentního prostředku, abychom uvedli do praxe výběrem navrhovanou politiku energetické účinnosti. Ekonomicky a technologicky jsme na správné cestě a jedná se rovněž – a to musím zdůraznit – o jedinečnou obchodní příležitost. Nasadíme-li IKT na správné nasměrování energetické účinnosti, tak tím vytvoříme řadu průmyslových odvětví, velký růst a mnoho pracovních míst. To je rovněž důvodem, proč musíme pokročit s inteligentními budovami, inteligentním osvětlením a inteligentní dopravou. Jen pokud prakticky uplatníme možnosti, které nám ukazuje výzkum, budeme nejen méně závislí, protože budeme účinnější, ale také vybudujeme novou průmyslovou kapacitu.

Uvedu vám jeden příklad, abych vám ukázala, jak by to mohlo fungovat. Jak víte, budeme zavádět vysoce účinné světelné diody – proslulé LED –, které již dnes uspoří 30 % spotřeby energie na osvětlení a do roku 2025 až 50 %. Díky evropskému výzkumu jsme již udělali jeden krok vpřed. V roce 2007 jsme prostřednictvím našeho evropského rámcového programu pro výzkum dodali OLED, organické LED, jejichž účinnost o 50 % převyšuje účinnost LED. Evropský výzkum přinesl výsledky a je nyní na národních a regionálních politikách, aby je zavedly do praxe.

Slyšela jsem určitou kritiku, že evropský plán obnovy není o účinnosti. Ale pokud tento plán čtu správně, tak vidím jednu miliardu eur vyčleněnou na energetickou účinnost v budovách. Všichni jste se v této sněmovně přihlásili k tomu, že se jedná o správnou cestu vpřed. Pět miliard eur jde na čistá auta, aby auta již nebyla

závislá na benzínu jako dnes, a jedna miliarda eur je vyčleněna na inteligentní výrobu, abychom v našich průmyslových odvětvích spotřebovávali méně času a méně energie.

Jsme na správné cestě a myslím, že s pomocí Parlamentu a značného úsilí na straně členských států zvládneme tyto prostředky nejen zajistit, ale také je uplatnit v praxi. Pak již energetická účinnost nebude jen o projevech, ale také o faktech.

Anne Laperrouze, zpravodajka. – (FR) Pane předsedající, paní Redingová, pane Piebalgsi, dámy a pánové, děkuji vám za výjimečně hodnotné příspěvky, které ukazují, jak rozsáhlá je oblast energetické politiky, a fakt, že energie skutečně představuje základní potřebu.

V naší rozpravě a ve zprávě, která navíc odráží diskuse, které jsme vedli v jednotlivých politických skupinách, jsem si povšimla široké shody na potřebě posílit sítě a propojení, využívat informační a komunikační technologie k tomu, abychom sítě učinili inteligentními, dále, jak právě vysvětlila paní Redingová, posílit vztahy s producenty zemí a tranzitními zeměmi – to bylo zejména cílem Výboru pro zahraniční věci a našeho zpravodaje pana Dimitrakopoulos – a konečně dosáhnout dohody na energetické účinnosti, úsporách energie a rozvoji obnovitelných zdrojů.

Shrnuto a podtrženo, konsensus, kterého jsme dosáhli, zahrnuje zvyšování energetické účinnosti, rozvoj obnovitelných zdrojů, diverzifikaci našich zdrojů a zásobovacích cest, upevnění dialogu s producenty zemí, ale také dosažení toho, aby 27 členských států hovořilo společným hlasem a především abychom dosáhli změny v našich životech. Všechny tyto dimenze představují životně důležité cesty k zajištění této společné energetické bezpečnosti, kterou všichni chceme.

Rozdíl se samozřejmě týká složení energetického mixu. O jaké zdroje energie se jedná? Ráda bych odpověděla kolegům a kolegyním ze skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance a pak také ostatním poslancům a poslankyním, kteří se vyslovili proti jaderné energii. Chtěla bych říci, že opravdu musíme být opatrní.

V tom, co bylo řečeno, bylo hodně přehánění. Věřím, že pro rok 2050 jsme vytyčili některé velmi odvážné cíle. Bylo zmíněno snížení emisí CO₂ o 80 % a šedesátiprocentní podíl obnovitelných zdrojů. Je zcela zřejmé, že všem obnovitelným zdrojům byl vyčleněn velký podíl. Pokud jde o jadernou energii, ve zprávě je uznávána jako součást energetického mixu.

V tomto ohledu bych vám na závěr ráda připomněla cíle: koncentrace CO₂ 450 ppm, která byla stanovena k zajištění růstu teplot o maximálně 2 °C. Ráda bych vám připomněla, že v tomto ohlášeném úsilí hovoříme o 9 % podílu jaderné energie, 54 % energetické účinnosti, 35 % obnovitelných zdrojů a 14 % geologického zachytávání a ukládání uhlíku.

To vše je do roku 2030. Jaderná energie je tedy součástí mixu, stejně jako uhlí. Já osobně nejsem příznivkyně uhlí, nejsem příznivkyně jádra, ale potřebujeme mít co nejširší škálu energetických zdrojů. Nerada bych na rok 2050 vybírala mezi uhlím a jádrem.

Předsedající. – Děkuji paní Laperrouzeové. Bez ohledu na ostatní je v každém případě vaše energie pro Parlament velmi cenná.

Společná rozprava je ukončena.

Hlasování o zprávě paní Laperrouzeové se uskuteční zítra.

V souladu s čl. 108 odst. 5 jednacího řádu jsem obdržel jeden návrh usnesení ukončujícího rozpravu k otázce k ústnímu zodpovězení pana Remka⁽¹⁾. Hlasování o něm se uskuteční ve středu.

Písemná prohlášení (článek 142)

Alin Lucian Emanuel Antochi (PSE), písemně. – (RO) Solidarita mezi členskými státy Evropské unie v energetice se musí stát prvotním cílem na evropské, regionální a bilaterální úrovni. Strategie přijímané jednotlivými členskými státy na národní úrovni totiž nesmějí zasahovat do energetických zájmů ostatních členských států a musí být v obecném zájmu Evropské unie, pokud jde o energetickou bezpečnost.

⁽¹⁾ Viz zápis.

V této souvislosti se účinným nástrojem v procesu tvorby evropské bezpečnostní politiky musí stát úloha zlepšování legislativního rámce Společenství zaměřeného na vzájemnou energetickou závislost uvnitř EU a sepsání nové generace právních předpisů upravujících vztahy Evropské unie s dodavateli energie vně EU i tranzitními státy. Bude zapotřebí, aby nové právní předpisy utvářely mechanismy právních omezení za účelem upevnění spolupráce v energetice a rozvoje životaschopné soutěže na evropských energetických trzích.

Je nezbytně nutné povzbuzovat úsilí ke zvýšení investic EU do diverzifikace přeshraničních struktur, pobídek na výrobu alternativních, netradičních forem energie na místní úrovni a zvyšování schopnosti infrastruktury zajistit propojení k novým zdrojům energie. Evropská unie musí také vážně zohlednit potřebu povzbuzovat soukromou energetiku v členských státech, která již pociťuje důsledky celosvětové hospodářské krize.

Adam Bielan (UEN), písemně. – (PL) Můžeme říci, že lednová energetická krize se pomalu stává výročním rituálem. Čím tužší zima, tím větší jistota, že Ruská federace odpojí dodávky plynu do evropských zemí. O to překvapivější proto je, že tváří v tvář dalšímu sporu o plyn, jehož oběťmi byli občané zemí Evropské unie, kancléřka Angela Merkelová stále prosazuje návrh na stavbu plynovodu Nord Stream z prostředků Společenství.

Evropská komise by v tuto chvíli měla připravovat plán na zvýšení rozmanitosti energetických zdrojů. Mělo by být investováno do stavby nových přenosových sítí, které by obešly nespolehlivé vývozce energetických zdrojů, jako je Ruská federace. V jednom z pozměňovacích návrhů ke zprávě paní Laperrouzeové, které jsem předložil, zdůrazňujeme význam podpory „plynovodu Nabucco, jediného existujícího projektu, který diverzifikuje energetické zdroje a přepravní cesty plynu“ bez účasti Ruska. Prioritou by mělo být vybudování plynových propojení mezi soustavami umožňujících rychlý přesun plynových rezerv v případě dalších krizí.

Naše obchodní dohody by měly být založeny na zvláštní „doložce energetické bezpečnosti“, která by představovala projev podnikatelské etiky tohoto odvětví.

Pro Evropu a zbytek světa, které obchodují civilizovaně, je důležité, aby Ruská federace schválila Smlouvu o energetické chartě. Myslím, že Kreml k takovému rozhodnutí přesvědčí jedině soudržný a nekompromisní postoj spojené Evropy.

Šarūnas Birutis (ALDE), písemně. – (LT) Energetické problémy jsou největší výzvou naší doby. Plynová krize, které EU čelila v lednu, v historii EU není první. V Evropě jsou země se stoprocentní závislostí na plynu z Ruska, včetně Litvy, která v prosinci 2009 uzavře svoji jadernou elektrárnu. EU musí přijmout další kroky k tomu, aby se krize neopakovala. Musí být vybudováno chybějící energetické propojení a musíme rovněž posílit směrnici o zabezpečení dodávek plynu a zavést koordinační mechanismus EU, který umožní reagovat na podobné krize. Je zcela nezbytné vytvořit dostatečné zásoby na dodávky energie v těchto členských státech, které jsou na dodávkách energie nejvíce závislé.

Krize mezi Ruskem a Ukrajinou je nejen krizí vzájemné důvěry, ale i krizí geopolitickou. Za to, že členské státy nedostávaly plyn, musí přijmout odpovědnost obě země. Evropa sama musí diverzifikovat zdroje energie a zvýšit zabezpečení dodávek. Evropa musí jednat s rozhodností, neboť řešení této energetické krize nad dodávkami plynu z Ruska je pouze dočasné.

Cristian Silviu Bușoi (ALDE), písemně. – (RO) Rád bych paní Laperrouzeové poděkoval za tuto zprávu a řekl, že podporuji většinu jejích závěrů. EU musí být v boji proti změnám klimatu odvážná, což znamená, že nelze podceňovat úlohu jaderné energie a obnovitelných zdrojů.

Je třeba urychlit proces budování jednotného trhu s elektřinou a zemním plynem. Proto vítám návrh Evropské komise na vyčlenění 1,5 miliardy EUR na projekty vzájemného propojení. Kromě toho musí všechny členské státy splnit barcelonská kritéria propojení.

Rovněž je zapotřebí zlepšit energetickou účinnost, zejména v nových členských státech. Například Rumunsko má obrovský potenciál úspor a byl bych rád, aby došlo k jeho využití.

Rusko-ukrajinská krize znovu zvýraznila potřebu společného přístupu EU. Podporuji závěr zprávy, včetně bodu o podpisu dohody mezi EU, Ruskem a Ukrajinou.

Nesouhlasím však s výrokem, že projekt South Stream je pro energetickou bezpečnost EU stejně zásadně důležitý jako projekt Nabucco. South Stream je konkurentem Nabucca a vůbec nenaplnuje potřebu diverzifikace zdrojů dodávek, aby byla zaručena energetická bezpečnost EU. Proto navrhuji, abychom do budoucna věnovali více pozornosti postojům, který vůči tomuto projektu zaujímají různé dokumenty EP.

Dragoş Florin David (PPE-DE), písemně. – (RO) Dámy a pánové, dnes v Evropském parlamentu projednáváme jednu z nevýznamnějších zpráv, které jsou na pořadu této plenární rozpravy. V této zprávě vidíme klíčové prvky energetické politiky, které chceme realizovat po celé Evropské unii, například národní nouzové akční plány, doložku o energetické bezpečnosti, diverzifikaci zdrojů dodávek a zachování jaderné energie v energetickém mixu.

To vše ukazuje, jak pružné jsou naše politiky a opatření a jak rychle mohou být uzpůsobeny současnému stavu. Cítím, že jednou z priorit EU po zažehnutí plynové krize z počátku roku je regulace obchodních smluv a dohod o přidružení, partnerství a spolupráci s producenty a tranzitními zeměmi za účelem zakotvení kodexu chování a následků nedodržování smluv.

Kromě toho je třeba v rámci současných projektů Komise financovat diverzifikaci zdrojů dodávek energie prostřednictvím budování propojení mezi členskými státy, vytváření nových zásobovacích cest jako Nabucco a stavby terminálů na zkapalněný zemní plyn. Závěrem bych rád paní Laperrouzeové k její zprávě poblahopřál. Doufám, že ji podpoří převážná většina kolegů. Děkuji vám.

Alexandra Dobolyi (PSE), písemně. – (HU) V prvních několika týdnech roku 2009 se členské státy EU staly rukojmím Ukrajiny, jejíž vůdci vyvolali spor o náhradu dodávek a cenu plynu s Moskvou. Kyjev k těmto krokům vedlo očekávání, že v důsledku tradičních protiruských nálad v západní a východní Evropě získá podporu většiny členských států EU. Je zřejmé, že to byla závažná politická chyba.

EU potřebuje prolomit svůj vlastní začarovaný kruh. Jednou z jeho součástí je energetická fobie, podle níž musíme chování Rusů snášet, jinak nám zavřou plynové kohoutky. Toto mylné stanovisko může vést jediné k chybným důsledkům! Problematika totiž zahrnuje více než jen energetiku.

Je-li dlouhodobým cílem Evropské unie partnerství s Ruskem založené na demokracii, jež nám otevře obrovský trh, který se rozvíjí a je schopen dalšího rozvoje, pak musí Unie také předpokládat, že se centra hospodářské a politické moci legitimně přesunou do Ruska.

EU musí aktivně a důvěryhodně předávat poselství, že má zájem na vzniku moderního Ruska. Chování EU složené z povzbudivých slov, ale omezujících, nemluvných a odsuzujících opatření, je odsouzeno k selhání.

Naše Unie je zranitelná kvůli neexistenci společné energetické a zahraniční politiky, která zatlačuje diverzifikaci energetické spotřeby do pozadí a zdůrazňuje některé historické křivdy a obchodní výhody.

Sjednocená EU by dala Moskvě čas na přemýšlení, neboť ta v minulosti nic takového neviděla. Tváří v tvář zemím provozujícím vrtkavou politiku však obrovská země jako Rusko může snadno prosadit svou vůli.

V sázce je mnohem, mnohem více než jen energie!

András Gyürk (PPE-DE), písemně. – (HU) Strategický přezkum energetické politiky dobře shrnuje všechny kroky, jež musí Evropská unie podniknout ke snížení svojí závislosti na vnějších energetických zdrojích. Výpadky dodávek plynu v posledních týdnech poskytly některé zvláště dobře načasované argumenty pro tento návrh.

Nelze než souhlasit, že regulaci plynových rezerv Společenstvím je třeba postavit na nových základech. Vedle zavedení povinných minimálních zásob je podle našeho názoru důležité, aby předpisy Společenství v souladu s Lisabonskou smlouvou posilovaly mechanismy solidarity.

Je chválné, že Komisí provedený přezkum energetické politiky vyjmenovává prvky infrastruktury, jejichž vybudování by bylo ve společném zájmu všech členských států. Vítanou událostí je, že návrh vedle jižního plynového koridoru považuje za významný cíl také vzájemná propojení plynovodů ve střední a jihovýchodní Evropě. Význam iniciativy, která původně souvisela s maďarským petrochemickým podnikem MOL, spočívá v tom, že zapojené země si budou moci snadněji navzájem pomáhat v případě výpadků dodávek. Propojení sítí rovněž povzbudí hospodářskou soutěž v regionu.

Rozhodnutí Evropské komise vyčlenit část nevyužitých prostředků EU na energetickou infrastrukturu považujeme za dobré. Méně pozitivní je však fakt, že většina zranitelných členských států má na svoji infrastrukturu obdržen menší podíl financování, než o jaký měly zájem. Těmto prioritním závazkům však můžeme dostát jen při rozsáhlejších finančních příspěvcích a solidaritě ze strany Společenství.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), písemně. – (PL) „Po bitvě je každý Polák generálem“ – toto staré rčení, pro moje spoluobčany nepřiliš lichotivé, může být rozšířeno na celou Evropskou unii. Nepříjemná zkušenost

rusko-ukrajinského sporu o plyn z ledna 2009 byla potřebná pro to, aby otázka energetické bezpečnosti získala pořádný význam pro celé Evropské společenství.

Nemůžeme se schovávat za to, že Lisabonská smlouva, která o energetické solidaritě hovoří, dosud nebyla ratifikována. K tomu, abychom ochránili Evropskou unii před problémy podobnými těm způsobeným bloádou dodávek plynu přes Ukrajinu, potřebujeme totiž pouze politickou vůli, podpořenou chladným rozbohem poslední krize, který nám umožní popsat budoucí scénáře. Jak sdělení Komise, tak i zpráva paní Laperrouzeové upozorňují na způsoby zvládnání nouzových situací, jako je zvýšení rezerv a zbudování přenosové soustavy, která zajistí technickou dostupnost. O žádnou z těchto věcí se nevedou spory. Obtížnější bude nalézt shodu na dlouhodobé strategii, která bude muset zahrnovat realistický postoj k Rusku, neboť to je – v současné době – hlavním dodavatelem ropy a plynu do Evropy.

Jak jsme se poučili, vzájemná závislost nezaručuje plynulost dodávek a vztahy založené na racionálních ekonomických předpokladech. Vliv politických motivů je natolik zjevný, že nás vede ke ztrátě naivity. Nejobtížnější ve vztazích s našimi východními sousedy bude vykořenit tendenci k dvojstranným dohodám, a podle toho bude skutečně hodnocena úspěšnost nebo neúspěšnost politiky Společenství pro zajištění dodávek energie a energetickou solidaritu!

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), písemně. – (FI) Pane předsedající, dámy a pánové, chci poděkovat těm, kteří připravili tuto zprávu, za jejich všestranné úsilí a za to, že do jádra debaty vnesli důležitou problematiku. Tak jako paní zpravodajka si i já myslím, že je pro Unii v její energetické strategii velmi důležité, aby se zavázala ke společným dlouhodobým cílům. Naprosto klíčová k radikálnímu snížení spotřeby energie jsou opatření na úsporu energie.

Celoevropské problémy nemají žádná národní řešení. K zaručení energetické bezpečnosti v Evropě potřebuje Unie investovat do vybudování společné kostry sítě a společného trhu s energií a zlepšit koordinaci.

Zpráva příliš zdůrazňuje jadernou energii jako jednu z hlavních oblastí investic v budoucí Evropě. Vzhledem k rizikům a nevýhodám jaderné energie je toto krátkozraká a škodlivá politika. Zpráva není dostatečně odvážná, pokud jde o obnovitelné zdroje energie. Konkurenceschopná Evropa postavená na udržitelné spotřebě musí mít za cíl zvýšení podílu obnovitelných zdrojů v energetickém mixu na 80 % do roku 2050. Mnohé studie, včetně studií Německého aerokosmického centra a ERENE Nadace Heinricha Bölla, ukazují, že účinné zavedení nových a čistých forem energie by bylo technicky i ekonomicky možné. Chybí zde pouze politická vůle.

Marian Złotea (PPE-DE), písemně. – (RO) Zpráva paní Laperrouzeové se týká problematiky, která se stává velmi důležitou pro každého evropského občana, zejména během plynové krize, jakou jsme nedávno zažili. Všichni potřebujeme přispět k úspěšnému dosažení odvážných cílů, které tento druhý strategický přezkum energetické politiky navrhuje, tj. udržitelnosti dodávek energie, konkurenceschopnosti a bezpečnosti.

Rád bych zdůraznil význam vyššího zabezpečení našich energetických zdrojů. Musíme přijmout opatření na diverzifikaci našich zdrojů energie a zásobovacích cest. Potřebujeme podporovat investice do infrastruktury a do nových technologií snižujících spotřebu energie, abychom úspěšně naplnili cíle „20-20-20“.

Dnes více než kdykoli předtím musí členské státy prokázat solidaritu a spolupráci k zabezpečení energetických rezerv. Zároveň musí tato nová strategie položit základy hospodářského růstu v EU.

Rád bych vám připomněl geopolitický význam Rumunska a černomořského regionu pro zabezpečení a diverzifikaci zdrojů dodávek energie.

17. Dopad dohod o hospodářském partnerství na rozvoj (krátké přednesení)

Předsedající. – Dále je na pořadu krátké přednesení zprávy (A6-0513/2008) o dopadu dohod o hospodářském partnerství (EPA) na rozvoj, kterou vypracoval pan Schröder jménem Výboru pro rozvoj (2008/2170(INI)).

Jürgen Schröder, zpravodaj. – (DE) Vážený pane předsedající, paní komisařko, vážené kolegyně a kolegové, jde o dopady dohod o hospodářském partnerství na rozvoj. Slovo dohody o hospodářském partnerství má v němčině osm slabik. Je to strašné slovo a tímto tématem se v Německu určitě nebude zabývat mnoho lidí, ačkoliv se stane jedním z nejdůležitějších témat pro příští léta. O co zde jde?

V dohodě z Cotonou bylo stanoveno, že do konce roku 2007 mají být uzavřeny dohody o hospodářském partnerství mezi Evropskou unií a státy AKT. Pozadím bylo, že si rozvojové země, které nepatřily a nepatří ke státům AKT, stěžovaly u WTO na to, že Evropská unie poskytuje státům AKT zvláštní zvýhodnění.

Nyní se podařilo sestavit tyto dohody o hospodářském partnerství přinejmenším v části karibské oblasti, což bude, jak doufám, úspěch. V méj zprávě stojí, že tyto dohody vytvoří nový základ rozvojové spolupráce. Jde o pomoc a svépomoc. Jde o to vzájemně provázat oblasti obchodu a rozvoje, tj. obchodní a rozvojové politiky. Dochází přirozeně i k tření a docházelo k němu zejména zde v Parlamentu mezi naším výborem, Výborem pro regionální rozvoj a Výborem pro mezinárodní obchod. Šlo především o slučitelnost těchto dohod s ustanoveními Světové obchodní organizace, a především o otázku parlamentního dohledu.

Původně jsem měl ve svojí zprávě dva body – body 5 a 17 –, které se točily kolem otázky parlamentní kontroly. Na přání, na prosby, na rady předsedy Výboru pro mezinárodní obchod jsem oba tyto body bez náhrady vypustil a předložil jsem alternativní návrh zprávy s těmito vypuštěními, o kterém se bude hlasovat ve čtvrtek. Mimo tato vypuštění je můj návrh zprávy identický s tím původním. Popisuje šance a rizika dohod o hospodářském partnerství, ale především zdůrazňuje potenciál pozitivních dopadů těchto dohod na lidi v příslušných zemích.

Předtím než skončím mi, pane předsedající, dovolu říci ještě jedno. Někteří kolegové v této sněmovně neustále poukazují na to, že lidé ve státech AKT nemají na uzavření těchto dohod dost času. To není pravda. Čas byl přeci od roku 2000 do roku 2007, do roku 2008 byl ještě jeden rok čas, pořád ještě máme čas. Nejde ale o to říkat lidem v těchto státech, že to mohou udělat kdykoli, čas nás totiž tlačí. Je to v zájmu lidí ve státech AKT, a proto žádám kolegyně a kolegy v této sněmovně, aby ve čtvrtek moji zprávu schválili, a žádám o to i ty, kteří původně předpokládali, že ji odmítnou. Nejde zde o kontroverzi mezi pravíci a levíci, nýbrž o to pomoci lidem ve státech AKT s posílením sebevědomí a učinit z nich v dohledné době rovnoprávné partnery v mezinárodním obchodě.

Viviane Reding, členka Komise. – Pane předsedající, Komise vítá zprávu pana Schrödera, která představuje vyvážený přehled rozmanitých názorů na dopady dohod o hospodářském partnerství (EPA) na rozvoj.

Tento dokument se stále vyvíjí. Podepsali jsme plnohodnotnou dohodu o hospodářském partnerství s karibským regionem a zároveň jsme dojednali prozatímní dohody se zeměmi a regiony v Africe a Tichomoří. Tyto prozatímní EPA upravují obchodní režim slučitelný s pravidly WTO a zachovávají pro tyto země významné obchodní preference. Prozatímní dohody jsou ze své povahy pouze přechodné, neboť budou nahrazovány plnohodnotnými regionálními EPA. Tempo těchto vyjednávání bude stanoveno příslušnými regiony, aby tyto cíle a rozsah působnosti odpovídaly jejich vlastním integračním procesům, schopnostem, potřebám a politickým prioritám.

Zároveň s tím se posunula tvorba programů v rámci 10. Evropského rozvojového fondu. Většina regionálních a národních programů je již podepsána. V očekávání EPA zahrnují tyto programy značnou podporu pro to, aby naši afričtí, karibští a tichomořští (AKT) partneři vytěžili z dohod co nejvíce: přímou podporu provádění dohod a nepřímou podporu výstavby infrastruktury a výrobních kapacit.

Komise uznává nezbytnou úlohu rozvojového financování. Zároveň vítáme, že zpráva uznává skutečnost, že rozvojové cíle a výstupy dohod představují mnohem širší problematiku než jen finanční podporu. Rovněž uznáváme nezbytnou úlohu reformy v regionech AKT pro plnění rozvojových cílů, jak uvádí zpráva v bodě 14. Mezi ty patří reformy veřejných rozpočtů a změny daňových soustav. Tyto reformy vedou k posunům daňové základny kvůli liberalizaci a jako takové představují hodnotné kroky k dosažení udržitelných veřejných financí v AKT.

Dalším nezbytným cílem je podporovat regionální hospodářskou integraci v AKT. Prozatímní dohody ještě nezahrnují všechny země AKT. Přesně z tohoto důvodu trvají tyto dohody pouze dočasně, do realizace dohody plnohodnotné. Plnohodnotné dohody budou pružné a komplexní.

V jádru hospodářské hodnoty obchodní dohody tkví budování kapacity na straně nabídky pro obchod a zapojení sektorů zboží a služeb. Podle názoru Komise není protekcionismus pro politiku nikdy odůvodněnou volbou. Na druhou stranu uznáváme, že ochrana – legitimní použití opatření na ochranu citlivých odvětví a vznikajícího průmyslu – je odůvodněným a nezbytným politickým nástrojem. Proto EPA obsahují řadu pružných prvků, a zejména výjimky a asymetrické závazky na straně AKT, jak požaduje zpráva. Na straně EU jsou trhy zcela otevřené výrobkům AKT a zároveň se zvyšuje spolupráce na plnění technických a hygienických norem a usnadnění obchodu. Země AKT budou své trhy otevírat postupně, s možností ponechat si výjimky.

Komise si myslí, že náš závazek v procesu EPA nekončí podpisem. Podpis je začátkem procesu posíleného dialogu, pečlivého provádění, sledování a vyhodnocování dopadů, zejména s ohledem na rozvoj. Při tom všem budou využity instituce ustavené k provádění dohody na zajištění průhlednosti a účasti zástupců parlamentů a občanské společnosti.

Komise proto vítá zprávu pana Schrödera a v patřičném termínu poskytne ke vzneseným argumentům podrobnou reakci.

Předsedající. – Rozprava k tomuto bodu je ukončena.

Hlasování se uskuteční zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Kader Arif (PSE), písemně. – (FR) Ve čtvrtek Parlament vynese verdikt nad zprávou pana Schrödera o dohodách o hospodářském partnerství (EPA). Byl bych velmi zklamán, kdyby první hlasování našeho orgánu o této vysoce technické a zároveň vysoce politické otázce (neboť je v sázce celá budoucnost našich vztahů se státy AKT) vedlo ke schválení zprávy pana Schrödera. Socialistická skupina v Evropském parlamentu pro tento text nebude hlasovat, neboť žádným způsobem neodráží znepokojení Evropanů ani našich partnerů z AKT nad EPA a způsobem, kterým jsou dojednávány.

Na rozdíl od stanoviska zpravodaje skupina PSE předložila a bude hlasovat pro návrh usnesení, které klade rozvoj zpět mezi základní priority EPA, které odmítá liberalizaci veřejných služeb a jakékoli vyjednávání o singapurských otázkách nebo o službách proti vůli států AKT, které podporuje regionální integraci, které volá po obrovské finanční podpoře na dosažení standardní úrovně ekonomik států AKT a které zohledňuje specifika a zranitelná místa těchto zemí, ať již jde o nejméně rozvinuté země, nebo nikoli.

Toto jsou podmínky, za kterých by dohody o EPA byly přijatelné. Od jejich dosažení nás bohužel stále dělí dlouhá cesta.

18. Divoká příroda v Evropě (krátké přednesení)

Předsedající. – Dále je na pořadu krátké přednesení zprávy (A6-0478/2008) o divoké přírodě v Evropě, kterou vypracoval pan Hegyi jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (2008/2210(INI)).

Gyula Hegyi, zpravodaj. – (HU) Okolo 46 % světové pevniny lze považovat za přírodní prostředí, za divokou přírodou nedotčenou lidskou civilizací. V Evropě však divoká příroda tvoří pouhé 1 % celého území. Musíme učinit vše v našich silách pro zachování tohoto jednoho procenta pro budoucí generace. To je cílem mé zprávy a doufám, že zvýšená ochrana oblastí divoké přírody bude dříve či později zakotvena do právních předpisů EU. V Evropské kultuře je divoká příroda vnímána dvojím způsobem. Na jedné straně je chápána jako místo strachu, jemuž je třeba se vyhnout, místo, v němž se ukrývají příšery a neznámá nebezpečí, což se odráží v řadě lidových pohádek. Na straně druhé se jeví jako atraktivní, příjemné místo, které nám poskytuje dočasné útočiště před stresem, jenž je vlastní civilizaci měst a průmyslu.

Literatura o tomto tématu v anglickém jazyce rozlišuje mezi pojmem zachování (conservation), který označuje řádné využívání přírody, a pojmem ochrana (preservation), jenž znamená uchránění přírody před veškerým využíváním lidmi. Mojí zprávě nepřísluší se pouštět do takovýchto filozofických úvah, nicméně bych rád zdůraznil, že za ideální řešení považuji udržitelný rozvoj. Divokou přírodu nemůžeme uzamknout do bankovního sejfů jako řetízky nebo balíky podílových listů. Máme právo objevovat její hodnoty. Musíme proto přírodu chránit, ovšem prostřednictvím jejího využívání člověkem.

Území Evropy není dost velké, abychom vymezovali oblasti zapovězené lidem. Objevování přírody a zakoušení podmínek, ve kterých lidstvo žilo před vznikem civilizace, nás učí účtět k přírodě a může být základem vysoce kvalitní turistiky. Tyto oblasti jsou však zároveň extrémně zranitelné vůči dopadu změn životního prostředí způsobených člověkem – například v důsledku motorizace, chemických látek a změny klimatu – a zavádění invazivních nepůvodních druhů rostlin a živočichů. Rozvoj udržitelného cestovního ruchu by měl být spojen s ochranou těchto oblastí a veškeré jeho výnosy by měly být věnovány na ochranu divoké přírody.

Divoká příroda je útočištěm pro mnoho druhů, jako je medvěd hnědý, vlk a rys, které nedokážou přežít v bytí jen nepatrně změněných podmínkách. Mnohé druhy v Evropě stále teprve budou objeveny a popsány.

Většina z nich žije v půdě nebo v rozkládajícím se dřevě a je vysoce citlivá na změnu. Tyto nenarušené oblasti se dokonale hodí pro zkoumání evoluce, přirozené proměny přírody. Oblasti divoké přírody všeobecně pokrývá síť Natura 2000, ale je třeba, aby byly chráněny přísněji. Moje zpráva proto požaduje po Evropské komisi, aby s členskými státy spolupracovala na zmapování posledních oblastí divoké přírody v Evropě a tvorbě strategie na posílení jejich ochrany. Je třeba určit přírodní hodnoty dosud nedotčených oblastí a vlastnosti stanovišť a je třeba zajistit jejich další ochranu. Odborníci mi poradili, abychom nepřemýšleli v intencích nových právních předpisů, a namísto toho zavedli konkrétnější a přísnější ochranu oblastí divoké přírody do stávajících předpisů soustavy Natura 2000. Jelikož je financování Natury 2000 podle všech měřítek protikladné a stává se terčem oprávněné kritiky, budeme v každém případě muset změnit příslušné předpisy v příštím parlamentním cyklu, nejpozději však v novém rozpočtu. To by mohlo být i dobrou příležitostí k právnímu zakotvení posílené ochrany divoké přírody.

Mezi oblastmi divoké přírody je rovněž zařazena jedna oblast v mé zemi, krápníková jeskyně Aggtelek. Část této oblasti se nachází na území sousedního Slovenska. Byl bych velmi šťastný, kdyby ochránci z Maďarska a Slovenska rozvinuli úspěšnou spolupráci na budování parku sítě chráněných oblastí (PAN), neboť síť parků PAN vyrostla v celoevropskou soustavu ochrany divoké přírody.

Viviane Reding, členka Komise. – Vážený pane předsedající, zastavení ztráty biologické rozmanitosti je prioritou Unie a Komise. Jde doslova o otázku budoucnosti života na Zemi. Ale přes zásadní význam zachování biologické rozmanitosti je dosavadní pokrok omezený.

V prosinci 2008 schválila Komise komplexní hodnocení pokroku na úrovni Evropského společenství a členských států. Přes určitý příznivý vývoj v posledních letech, například vznik sítě Natura 2000, se biologická rozmanitost EU nadále nachází pod neustálým tlakem kvůli ničení stanovišť, znečištění, změnám klimatu a vlivu invazivních druhů. Závěrem Komise bylo, že splnění našeho cíle zastavit do roku 2010 pokles biologické rozmanitosti je vysoce nepravděpodobné a že bude zapotřebí další intenzivní úsilí na úrovni členských států i EU.

V tomto kontextu Komise vítá trvalou podporu Parlamentu snahám o ochranu bohatého a rozmanitého přírodního dědictví Evropy. Velmi vítáme iniciativu pana Hegyiho na přijetí tohoto důležitého usnesení o divoké přírodě v Evropě.

Nejprve bych ráda obecně poznamenala, že řadu otázek, kterým se tato zpráva věnuje, má již Komise v řešení.

Například v prosinci 2008 schválila Komise sdělení „Plán strategie EU pro invazivní druhy“. Rovněž zahajujeme širokou reflexi budoucnosti politiky EU pro biologickou rozmanitost a těšíme se na podněty Evropského parlamentu k této problematice. Je třeba výslovně posoudit otázky jako zlepšení provádění a vztah mezi biologickou rozmanitostí a změnami klimatu.

Ke zprávě je rovněž důležité přidat jedno vyjasnění. Probíhá hodnocení účinnosti naší právní úpravy přírody – tzv. zpráv podle článku 17 –, ale v současné době nejsou žádné plány na změnu našich předpisů, a naopak se zaměřujeme hlavně na účinnější provádění.

Pokud jde o otázku divoké přírody, víme, že je Evropa hustě zalidněna a pouze 1–2 % území je nedotčeno lidskými zásahy. Plocha těchto oblastí divoké přírody je sice malá, ale jsou vysoce hodnotné z vědeckého i kulturního hlediska. Mohou dokonce, tak jako v případě přeshraničního Národního parku Šumava a Bavorský les, být symbolem evropské spolupráce a integrace.

Většina těchto oblastí je již součástí sítě Natura 2000. Tato zpráva nás však inspiruje k novému pohledu na divoké a téměř divoké oblasti v EU, abychom zjistili, zda v některých případech může být ochrana těchto vzácných míst podpořena dalšími evropskými opatřeními. Komise zadala řadu studií a spolupracuje s českým předsednictvím EU. V květnu 2009 se v Praze uskuteční konference. Tato konference poskytne platformu k posouzení problematiky oblastí divoké přírody v Evropě a pojmenování opatření potřebných k zajištění jejich zachování.

Na závěr bych ráda potvrdila, že Komise uznává skutečnost, že evropská krajina je výsledkem dlouhého procesu lidských zásahů. Základem myšlení, které inspirovalo soustavu Natura 2000, je pojem živé krajiny, vyvažující potřeby přírody s potřebami člověka. Určitě nehodláme přestavět existující krajinu na divokou přírodu, ale potřebujeme se veřejně zavázat k ochraně posledních zbývajících oblastí divoké přírody v Evropě.

Z toho důvodu Komise považuje usnesení Evropského parlamentu za příhodné. Usnesení představuje velmi vítaný podnět pro pražskou konferenci. Velice děkuji panu zpravodaji.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážený pane předsedající, v rámci procesní námitky chci protestovat proti nadužívání a čím dál volnějšímu uplatňování čl. 45 odst. 2, podle kterého se tyto nejdůležitější rozpravy uskutečňují.

Ozývám se v tomto okamžiku, protože bych se byla velmi ráda vyjádřila ke skvělé práci, kterou je zpráva pana Hegyiho, a místo toho kolegové přicházejí hovořit o tématech, která nejsou projednávána v mém hlavním výboru ani v hlavních výborech ostatních kolegů, a mně je odpíráno právo vyjádřit se k nim v plénu.

Ve skupině PPE-DE jsme minulý týden na úrovni pracovních skupin i na úrovni skupin měli velmi ožehavou debatu o počtu bodů podle čl. 45 odst. 2, které máme na pořadu jednání tento týden. Skutečně jsem přesvědčena, že musíme co nejrychleji tento článek přezkoumat. Víím, že tento článek byl stanoven Parlamentem a že jsou pod ním podepsáni sami poslanci, ale domnívám se, že naše dobrá vůle je u řady bodů na našem pořadu – nejdůležitějších bodů na našem pořadu – zneužívána, když je nám čím dál více znemožňováno se vyjádřit.

Předsedající. – Paní Doyleová, vaše vyjádření samozřejmě rádi zaznamenáme, ale chtěl bych vám připomenout, že použití článku 45 je v rukou Konference předsedů a že jsou v ní hlasy váženy. To znamená, že velké skupiny, a především vaše vlastní skupina, mají obrovskou moc rozhodnout, co by mělo být podle toho a toho článku připuštěno do pléna.

Jsem tak trochu jako vy. Musím říci, že jsme asi přešli z fáze přílišné tolerance do fáze přehnané přísnosti a že pravda určitě leží někde uprostřed.

Nemusíte však mít obavy, tuto věc dáme příslušným místům k přezkoumání.

Dámy a pánové, měli byste se také obracet na předsedy vašich skupin. Myslím, že vaše poselství bude nejlépe pochopeno právě v tomto kontextu.

Rozprava k tomuto bodu je ukončena.

Hlasování se uskuteční zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), písemně. K této zprávě o „divoké přírodě v Evropě“ jsem se stal stínovým zpravodajem a rád bych poblahopřál kolegovi Gyulovi Hegyimu k této práci.

Rád bych zde rozvedl dvě věci.

Za prvé, opravdu potřebujeme postoupit při mapování posledních oblastí divoké přírody v Evropě. To se samozřejmě nemůže stát bez definování „divoké přírody“, a proto naléhavě žádám Evropskou komisi, aby učinila kroky v této věci.

Za druhé, rád bych hovořil o klíčové otázce této zprávy, kterou je lidská přítomnost a cestovní ruch. Přítomnost lidí by neměla být vyloučena, naopak, lidé musí být seznamováni s přírodními krásami jejich země, aby je lépe chránili.

Potřebujeme v těchto oblastech podporovat udržitelný cestovní ruch a učit správce lokalit ochraně divoké přírody.

Proto se připojuji k požadavku hlavních NNO na tomto poli, aby Evropská komise vydala určité pokyny na ochranu divoké přírody v Evropě.

Magor Imre Csibi (ALDE), písemně. – Divoká příroda může pro různé lidi představovat různé věci. Osobně vnímám divokou přírodu jako oblasti nezasažené lidskou činností, ve kterých převládají přírodní procesy. Pro mě je tedy podpora cestovního ruchu v divoké přírodě v naprostém rozporu s pojmem „divoká příroda“. Na druhé straně souhlasím, že udržitelný cestovní ruch, pokud je uskutečňován správně, může místním společenstvím poskytnout ekonomické pobídky k zachování přírodního a kulturního bohatství.

Zvyšování poptávky po cestovním ruchu v divoké přírodě ovšem vytváří tlak přímo na ty hodnoty, které turisté hledají, a urychluje ničení křehkých ekosystémů. Řešením by bylo otevření malé části oblastí volné přírody vysoce kvalitnímu udržitelnému cestovnímu ruchu, který nemá nepříznivé dopady na cíle zachování přírody v těchto lokalitách. Činnosti cestovního ruchu by měly být povoleny za přísných podmínek, jako je omezení počtu návštěvníků za den, a na základě pevného plánu udržitelného cestovního ruchu, který podporuje iniciativy na zachování přírody a podporuje odpovědné poznávání divoké přírody. Plány cestovního

ruchu a činnosti ekonomických subjektů by měly být posuzovány prostřednictvím pečlivých hodnotících mechanismů, speciálně vytvořených pro oblasti divoké přírody. Cílem je dát návštěvníkům a hospodářským subjektům na srozuměnou, že divoká příroda neznamená jen svobodu, ale i zodpovědnost.

Vasilica Viorica Dăncilă (PSE), písemně. – (RO) Přírodní bohatství musí být chráněno pro budoucí generace. V této souvislosti je Rumunsko jednou ze zemí, které vlastní významné množství a rozmanitost flóry a fauny. Pro dosažení tohoto cíle však musí Evropská unie vyčlenit fondy Společenství k financování činností na zachování přírody. Komise by proto měla z Fondu rozvoje venkova vyčlenit větší částky na projekty ochrany životního prostředí v evropském zemědělství s jasným cílem financovat činnosti na zachování přírody.

Na druhé straně by Evropská komise měla zavést soubor jasných pravidel poskytování finanční podpory na projekty místních společenství v sousedství těchto oblastí, které v těchto oblastech umožní regulované formy cestovního ruchu zaměřené na zachování přírody a vytváření ekonomického zisku pro tato místní společenství.

Navíc musí Komise povzbuzovat přeshraniční spolupráci mezi členskými státy na projektech zachování přírody zaměřených na oblasti divoké přírody rozkládající se na území dvou nebo více zemí.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), písemně. – (RO) Biologická rozmanitost Evropy je nejcennějším dědictvím, které můžeme budoucím generacím zanechat. Vítám a podporuji tuto zprávu o oblastech divoké přírody v Evropě. Rád bych upozornil na znepokojivý stav oblastí nejbohatší biologické rozmanitosti v Evropě, dunajské delty. Delta je neustále obětí agresivního pytláctví, nezákonných hospodářských zájmů a v neposlední řadě neregulovaného cestovního ruchu. Jednou z hlavních příčin této agrese vůči deltě je nedostatečné povědomí obyvatelstva delty a venkovského obyvatelstva žijícího podél přítoků Dunaje v Rumunsku.

Rád bych při této příležitosti vyzval Komisi a Radu, aby na základě této zprávy co nejvíce zvážily konkrétní opatření zaměřená na zřízení pracovní skupiny k přezkoumání stavu dunajské delty, na vytvoření účinných osvětových programů o životním prostředí zaměřených na obyvatelstvo s přímým vlivem na biologickou rozmanitost této oblasti a na přijetí norem ochrany biologické rozmanitosti.

Zároveň platí, že ochrana divoké přírody v Evropské unii, zejména v deltě Dunaje, nemůže být uskutečňována bez podobných opatření v zemích sousedících s EU. Proto naléhavě žádám Komisi a Radu, aby urychlily dialog a provádění konkrétních opatření v rámci vztahů s těmito zeměmi.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písemně. – (RO) Vzhledem k tomu, že nebude možné splnit závazky přijaté v roce 2007 v rámci usnesení o zastavení ztráty biologické rozmanitosti do roku 2010, stává se ochrana oblastí divoké přírody činností podpory, rozvoje a financování prioritou tváří v tvář změnám klimatu a nepříznivým dopadům cestovního ruchu.

Návrh na vytvoření systému mapujícího divokou přírodu v Evropě by napomohl k určení oblastí biologické rozmanitosti a neporušené přírody, které budou vyžadovat více pozornosti a značné úsilí členských států na jejich ochranu. Informační kampaně zaměřené na osvětu o oblastech divoké přírody mezi širokým obyvatelstvem, uskutečňování vysoce kvalitního udržitelného cestovního ruchu a vynucování směrnic o ptácích a stanovištích, to jsou jen některé nástroje, které nám při ochraně těchto oblastí pomohou.

V Evropě se nachází již osm národních parků, včetně Národního parku Retezat v Rumunsku. Tyto parky jsou součástí sítě chráněných oblastí (PAN). Sít zodpovídá za správu oblastí volné přírody a sdružuje všechny vnitrostátní orgány a místní agentury cestovního ruchu zapojené do udržitelného rozvoje cestovního ruchu. Evropská komise by měla tuto iniciativu podporovat a spolupracovat se sítí při výměně informací a osvědčených postupů.

19. Program pro udržitelnou budoucnost všeobecného a komerčního letectví (krátké přednesení)

Předsedající. – Dále je na pořadu krátké přednesení zprávy (A6-0501/2008) o programu pro udržitelnou budoucnost všeobecného a komerčního letectví, kterou vypracoval pan Queiró jménem Výboru pro dopravu a cestovní ruch (2008/2134(INI)).

Luís Queiró, zpravodaj. – (PT) Pane předsedající, paní komisařko, všeobecné a komerční letectví dosud nebyly specificky řešeny na evropské úrovni. Politický význam této zprávy proto spočívá v tom, že Komise a Parlament tyto činnosti přezkoumaly poprvé, a to v době, kdy zažívají urychlení růstu co do objemu i hospodářského významu.

Číslo hovoří jasně: jen v komerční letecké dopravě se rozmnožuje počet malých a středních podniků pracujících v tomto oboru, počet letadel se má během příštího desetiletí zdvojnásobit na 3 500 a roční obrát přesahuje 25 miliard EUR. Tento obor vytváří v Evropě přímo či nepřímo 154 tisíc pracovních míst. Spolu se všeobecným letectvím, kde je podle odhadů 30 až 50 tisíc letadel, toto odvětví vytváří cca 9 % leteckého provozu a chlubí se nejrychlejším růstem v Evropě, dvakrát rychlejší než u ostatních druhů dopravy.

Obor komerční letecké dopravy přináší důležitý společenský a hospodářský prospěch. Tím, že umožňuje flexibilní dopravu mezi dvěma určitými místy, zvyšuje mobilitu občanů, produktivitu podniků a regionální soudržnost.

Obor všeobecného letectví poskytuje nezbytné služby ve velmi rozličných oblastech, od pátracích a záchranných akcí přes hašení požárů, řízení dopravy a kartografii až po rekreační a sportovní letectví. Je proto důležitým zdrojem rozvoje leteckých dovedností pro celé odvětví letectví.

Musím rovněž zmínit úlohu evropského průmyslu v tomto odvětví, který vykazuje neustálý růst podílu na světovém trhu a v současnosti dosahuje přibližně 16 %, a který je proto nutné podporovat.

Co se týče zprávy samé, jako zpravodaj souhlasím s nutností, kterou ve svém sdělení zdůraznila Komise, aby byly přezkoumány zvláštní potřeby tohoto odvětví a pojmenována jeho ústřední témata. Prvně zmiňované potřeby se týkají sběru dat a vycházejí z nutnosti poskytnout tvůrcům veřejné politiky dostatečné informace a statistické údaje k lepšímu pochopení tohoto odvětví, aby je mohli regulovat vhodným způsobem. Druhý bod se týká použití zásady proporcionality při regulaci tohoto odvětví. Klíčová otázka zní, zda pravidla vytvořená za účelem regulace provozu obchodních letadel budou přiměřená i k regulaci provozu jednodušších a menších, často jednomotorových letadel.

Podporujeme záměr Komise uplatnit zásadu proporcionality při sestavování pravidel i při jejich provádění, při neustálém vědomí nutnosti neohrozit všeobecnou bezpečnost. To platí například pro přenos určitých pravidel letové způsobilosti, která již byla schválena Evropskou agenturou pro bezpečnost letectví (EASA), do provozu neobchodních letadel nebo pro možné použití zvláštní úpravy zjednodušených bezpečnostních a detekčních postupů u cestujících komerční letecké dopravy.

Třetí bod se týká problému přístupu na letiště a do vzdušného prostoru. Provedená diagnóza zní: tato letadla se obecně potýkají s obtížemi při přístupu na velká letiště a stejné problémy začínají mít i na regionálních a druhořadých letištích. Řešení sahají od optimalizace využití stávající kapacity až k pozměnění nařízení o přidělování letištních časů. Rovněž je nutné povzbuzovat investice do malých a středních letišť, aby rostl počet propojení mezi různými regiony a městy Evropy.

Pokud jde o problém kapacity vzdušného prostoru, zdůrazňujeme význam reformy v rámci jednotného evropského nebo a společného podniku SESAR (výzkum řízení letového provozu na jednotném evropském nebi) a znovu se vracíme k nutnosti neklást nepřiměřené požadavky na navigační systémy malých letadel a zároveň vždy dodržovat bezpečnostní omezení.

Čtvrtý a poslední bod se týká udržitelnosti této oblasti činnosti pro životní prostředí. I když mají malá letadla vyšší emise CO₂, je potřeba podporovat výzkum, vývoj a inovace, a to nejen v rámci iniciativ Čisté nebe a Nákladově efektivní malé letadlo (CESAR), ale také při použití méně znečišťujících motorů a čistších paliv.

Pane předsedající, paní komisařko, na závěr bych rád řekl, že doufám, že tato zpráva představuje skutečný rámec budoucích legislativních a správních opatření, která mohou být pro toto odvětví vytvořena. To je přáním Výboru pro dopravu a cestovní ruch, když žádá Komisi, aby do konce roku 2009 předložila zprávu o postupu v otázkách vznesených touto zprávou. Se zítřejším hlasováním je spojeno moje očekávání, že převážná většina poslanců této sněmovny se s tímto přáním ztotožní.

Viviane Reding, členka Komise. – Pane předsedající, Komise vítá zprávu a děkuje zpravodaji a výboru za skvělou práci.

V lednu 2008 Komise poprvé uveřejnila sdělení o všeobecném a komerčním letectví. Na to navazoval velmi kladný závěr Rady v dubnu 2008 a nyní tato důležitá zpráva Parlamentu.

Všeobecné a komerční letectví představuje významné odvětví leteckého průmyslu EU o ročním objemu cca 2,3 miliardy EUR. Investuje významné částky do výzkumu a vývoje a rychle roste. V tomto odvětví jsou přes dvě třetiny všech letadel registrovaných v EU.

Všeobecné a komerční letectví sestává hlavně z malých a středních podniků. Je to rovněž velmi rozmanité odvětví. Je třeba uzpůsobit předpisy jeho zvláštní povaze, aniž by však byla narušena bezpečnost. Jsme velmi rádi, že se k tomuto pojmu proporcionality Parlament ve zprávě hlásí.

V nejbližší budoucnosti budeme naše úsilí muset zaměřit na tři hlavní oblasti: rozvoj společných bezpečnostních norem EU pro všeobecné letectví, zapojení neobchodního letectví do příští generace systémů řízení letového provozu pro Evropu a konečně snižování nepříznivých dopadů tohoto odvětví na životní prostředí.

V příštím roce plánuje Komise navrhnout řadu prováděcích předpisů EU zajišťujících jednotnou úroveň bezpečnosti nekomerčního letectví. Jak zdůraznila vaše zpráva, musíme zajistit, aby tato pravidla nejen stanovila odpovídající úroveň bezpečnosti, ale také byla přiměřená a neuvalovala na provozovatele přílišné břemeno.

Budeme rovněž pokračovat v rozvoji budoucího systému řízení letového provozu pro Evropu s jasným vědomím, že vzdušný prostor je společným statkem, ke kterému by měli mít bezpečný přístup všichni jeho uživatelé. Z hlediska všeobecného letectví budou pro bezpečné rozšíření přístupu k vzdušnému prostoru a letišťm nanejvýš důležité projekty Jednotné evropské nebe a SESAR. Tyto technologie otevrou cestu novým, v Evropě dosud nevídaným službám.

V neposlední řadě mají všeobecné a komerční letectví navzdory technologickým pokrokům rovněž dopad na životní prostředí a podobně jako širší letecký průmysl by se měly podílet na snižování těchto dopadů. Také zde se bude muset stát důležitou zásadou proporcionalita.

Komise se těší na spolupráci s Parlamentem v souladu se zprávou a podá mu zprávu o učiněném pokroku.

Předsedající. – Rozprava k tomuto bodu je ukončena.

Hlasování se uskuteční zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Bogdan Golik (PSE), písemně. – (PL) Na úvod bych rád poděkoval Luísi Queiróovi za jeho zprávu na téma tolik důležité pro budoucnost dopravy v Evropě.

Rád bych zdůraznil význam rozvoje všeobecného a komerčního letectví a oboru výroby letadel pro toto odvětví. Ačkoliv Komisí navržená řešení nepřinášejí žádné radikální legislativní změny a dnes se mohou znát nevýznamná, nesmíme zanedbávat jejich vliv na budoucnost letectví tváří v tvář deregulaci trhu a rozvoji letecké dopravy v Polsku.

Cílem Komise je usnadnit rozvoj tohoto oboru letectví zjednodušením stávajících regulačních postupů, uzpůsobením pravidel novým formám řízení letového provozu a jejich přezkumem za účelem dodržení proporcionality.

Je zřejmé, že tato iniciativa si zasluhuje plnou podporu. Je však třeba dbát na to, aby v procesu formulování a provádění politiky byly při plánování a optimalizaci kapacity zohledněny potřeby všech skupin uživatelů vzdušného prostoru a letecké infrastruktury. K usnadnění další reformy je však třeba pro všeobecné a komerční letectví vytvořit základní evropský systém sběru dat. V neposlední řadě bude také třeba usnadnit přístup tohoto odvětví na zahraniční trhy podporou rozvoje nových, konkurenceschopných technologií, ovšem při současném ohledu na dodržování zásad ochrany přírodního prostředí.

Louis Grech (PSE), písemně. – Tuto zprávu vítám, protože usiluje o sladění a větší vyjasnění pravidel všeobecného a komerčního letectví na úrovni Společenství. Jedná se o nejrychleji rostoucí segment civilního letectví v Evropě, poskytující členským státům řadu společenských a hospodářských přínosů. Abychom jej však využili co nejlépe, musíme zavést odpovídající regulaci. Například v současné době není o tomto odvětví dostatek dat a tento nedostatek musí být ze správních a bezpečnostních důvodů urychleně odstraněn.

Komise by měla jasně rozlišovat mezi rozsáhlými provozy komerčních letadel a letadly soukromými. Právní předpisy by měly být přiměřené rizikům, která různé druhy letectví přinášejí, a ohleduplné z hlediska nákladového břemene, jež jim způsobují.

Budoucí regulace by měla toto odvětví povzbuzovat a posilovat, a nikoli omezovat.

Zdrojem znepokojení může být to, že většina všeobecného a komerčního letectví nespadá do působnosti směrnice Komise začleňující letectví do systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Vzhledem k rychlému tempu růstu tohoto odvětví si myslím, že jeho dopady na životní prostředí potřebujeme tím či oním způsobem vyrovnat.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písemně. – (PL) V době, kdy neustále slyšíme slovo „krize“, není snadné hovořit o stabilitě budoucnosti všeobecného a komerčního letectví. Proto děkuji Luísovi Queiróovi za to, že se zhostil nelehkého úkolu vypracování zprávy na toto téma. Blahopřeji. Jsem si jist, že letecká doprava může být hnacím motorem, který pomůže roztočit kola světové a evropské ekonomiky. Jak víme, před sotva 106 lety bratři Wrightové vykonali první kontrolovaný let motorovým letadlem (i když byl kratší než 40 metrů). To byl začátek opravdového letectví.

V dnešní době je letectví vysoce rozvinutým odvětvím, které vyrábí „létající stroje“ čím dál lépe vybavené širokou škálou přístrojů. K letectví patří také celá složitá oblast navigace a letového řízení, založená na pozemní letištní infrastruktuře, systém bezpečnosti a tak dále. Měli bychom si uvědomit, že v evropském všeobecném a komerčním letectví je provozováno asi 50 tisíc letadel a počet malých letadel a kluzáků používaných ke sportovním a rekreačním účelům je takřka čtyřnásobný. Tato čísla hovoří sama za sebe.

V této souvislosti je krajně důležité zajistit odpovídající kapacitu evropského vzdušného prostoru a letišť samých. Rád bych zde upozornil na význam regionálních letišť pro zajištění komunikační soudržnosti v EU. Hovoříme-li o rozvoji letecké dopravy, nesmíme samozřejmě zapomínat ani na problémy týkající se přírodního prostředí.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písemně. – (FI) Pane předsedající, debata o leteckém průmyslu je často zkreslená neobjektivním důrazem na problémy emisí z letecké dopravy, ale lidé nejsou připraveni si uvědomit jeho potenciál. Letectví a letecká doprava samozřejmě způsobují emise, ale to je stejně zřejmé jako fakt, že představují budoucnost. To platí pro obchodní leteckou dopravu a komerční i všeobecné letectví.

I když právní úprava vnitřního trhu EU řeší hlavně obchodní leteckou dopravu, stojí za zmínku, že otázky všeobecného a komerčního letectví se čím dál častěji objevují v oblastech jako klimatická politika, ochrana životního prostředí a bezpečnost letecké dopravy. Vezmeme-li v úvahu rostoucí význam zejména komerční letecké dopravy, rozhodně musíme těmto odvětvím věnovat pozornost a zajistit jejich konkurenceschopnost.

Rád bych vyjádřil obavu, kterou chovám ohledně podmínek podnikání v letectví. Pro všeobecné a komerční letectví jsou klíčová malá a střední letiště. Je třeba podporovat jejich zakládání a modernizaci a členské státy by měly být v takových investicích povzbuzovány. Pokračující růst komerční letecké dopravy však čím dál více ucpává letiště.

Z hlediska ochrany klimatu lze říci, že i když menší letadla nejsou zahrnuta do soustavy obchodování s emisemi, připravuje toto odvětví dobrovolný mechanismus vyrovnávání emisí uhlíku. To je známkou rozvojového potenciálu letecké dopravy jako celku. Společensví by mělo přijmout veškerá možná opatření k povzbuzení výzkumu inovativnějších, energeticky účinnějších a ekologičtějších letadel. Cíl nesmí být o nic menší než letecká doprava bez emisí.

20. Nediskriminace na základě pohlaví a mezigenerační solidarita (krátké přednesení)

Předsedající. – Dále je na pořadu krátké přednesení zprávy (A6-0492/2008) o nediskriminaci na základě pohlaví a mezigenerační solidaritě, kterou vypracovala paní Záborská jménem Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (2008/2118(INI))

Anna Záborská, zpravodajka. – (SK) Dovolte mi, abych hned v úvodu srdečně poděkovala všem kolegyním a kolegům za spolupráci na mojí iniciativní zprávě. Hlasování ve Výboru pro práva žen bylo výsledkem široké, opakované diskuse a vstřícnosti.

Ženy a muži, kteří se dnes angažují na vytváření sítí solidarity mezi generacemi, si zaslouží uznání. Jejich odhodlání je důležitým příspěvkem k národnímu i evropskému bohatství a ke společnému dobru. Bohužel tato hodnota není integrovaná do národních statistik a účtů. To je důvodem, proč jsou muži a ženy vystavováni skrytým formám diskriminace. Ženy a muži mají právo svobodně si vybrat činnost, která jim vyhovuje a ve které se cítí spokojeni. Povinností společnosti je zabezpečit tuto svobodnou volbu, a nediskriminovat činnost jen proto, že nezapadá do běžných případů formálního trhu práce.

Toto je ve stručnosti shrnutí mojí iniciativní zprávy o nediskriminaci na základě pohlaví a mezigenerační solidaritě. Téma této zprávy leží v ohnisku diskuse o budoucnosti Evropy a zaměstnanosti v jejích členských státech. Jde sice o technickou zprávu, ale tato zpráva má i lidský rozměr. Všichni se v ní můžeme najít, protože každý z nás žije v síti širších či užších rodinných a společenských vztahů, v nichž jsme osobně zaangażováni. Chtít omezit pojem solidarity mezi generacemi jen na péči o děti by bylo mylnou interpretací. Solidarita mezi generacemi představuje též odpovědnost vůči našim rodičům, starším a na pomoc odkázaným osobám.

Solidarita mezi generacemi je též výchova občanů k úctě k životu, lidské důstojnosti a ochraně životního prostředí. Je především otázkou sociální spravedlnosti. Je základem pro budoucnost Evropy a společné dobro jejích obyvatel. Manažeři, kteří mají na starosti lidské zdroje, v souladu s tím tvrdí, že lidské schopnosti jsou porovnatelné s vysokoškolskými tituly. Vytváření tohoto bohatství je proto zapotřebí explicitním a pozitivním způsobem ohodnotit.

Evropská unie musí vytvořit politický rámec na dosažení tohoto cíle. Ženy se jako první vkládají do solidarity mezi generacemi, a tak se podílejí na vytváření sociálních vztahů. Proto se tato zpráva věnuje hlavně jim. Ekonomičtí odborníci s využitím matematických modelů zdůrazňují hodnotu domácí práce. Už podle starších výzkumů ekonomů a demografů by příspěvek žen k hrubému domácímu produktu mohl být ještě vyšší, pokud by jejich neplacená práce byla uznána a honorována. Zavírat oči před touto skutečností znamená lpět na představách minulosti. Musíme hledět vpřed, abychom vytvářeli podmínky pro všechny ženy a muže, kteří se angažují v mezigenerační solidaritě, bez ohledu na jejich sociální postavení.

Pokud to Unie s nediskriminací a rovností příležitostí myslí vážně, musí jednat. Moje politická skupina PPE-DE je hrdá na podporu politiky nediskriminace, která prosazuje všeobecné dobro, která respektuje specifika mužů a žen a vzájemné doplňování mezi nimi. Vážení kolegové, chtěla bych ještě poukázat na skutečnost, že tato zpráva je výsledkem rozsáhlých konzultací s početnými ženskými nevládními organizacemi. Ve své zprávě jsem zohlednila i stanoviska tří pracovních meziskupin našeho Parlamentu: ATD Quart Monde, pracovní skupiny pro ochranu dětství a rodiny a pracovní skupiny pro pečovatele. Tuto zprávu Výbor pro práva žen odhlasoval jednomyslně. Vážení kolegové, ráda bych vás vyzvala, abychom pokračovali v této spolupráci a abychom zítra hlasovali pro návrh usnesení výboru FEMM.

Viviane Reding, členka Komise. – Pane předsedající, myslím si, že práce paní Záborské je velmi důležitá, protože předmět, který řeší, má v naší společnosti ten nejvyšší význam.

Otázka závislosti se bude stávat čím dál důležitější kvůli stárnutí obyvatelstva, ale také v důsledku rovnosti mezi muži a ženami, neboť o děti a závislé osoby stále pečují především ženy.

Proto musíme uvést do praxe opatření, která ženám pomohou vstupovat na pracovní trh nebo na něm zůstat díky zlepšování podmínek rodinného života, a zejména díky podpoře rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem.

Co se konkrétně týče péče o závislé osoby, předložila již Komise následující opatření. Do konzultace s evropskými sociálními partnery o sladění pracovního, soukromého a rodinného života byla vnesena dovolená na příbuzenskou péči o závislé rodinné příslušníky. Komise rovněž studuje kvalitu služeb o starší závislé osoby a ochranu před špatným zacházením, jakož i opatření, která by bylo možno přijmout na evropské úrovni ve spolupráci s členskými státy k urychlení rozvoje a modernizace infrastruktury a služeb.

Politika soudržnosti EU bude i nadále prostřednictvím Evropského sociálního fondu spolufinancovat iniciativy na národní a místní úrovni. V rámci otevřené metody koordinace v oblasti sociální ochrany a sociálního začleňování je věnována obzvláštní pozornost modernizaci důchodových soustav, aby lépe zohledňovaly nové formy práce, přerušování kariér a dlouhodobou péči o závislé osoby.

Pracujeme na tom a opravdu se těšíme na velmi úzkou spolupráci se zástupci Parlamentu. Rádi bychom Parlamentu poblahopřáli k velmi důležité práci, kterou zde vykonal.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, ráda bych poznamenala, že v této zprávě, přijaté ve Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví absolutní většinou hlasů, je rovněž obsažen alternativní návrh některých poslanců. Zítra budeme při hlasování vyzváni k tomu, abychom si vybrali mezi tímto návrhem a návrhem předloženým výborem Parlamentu. Tyto návrhy se navzájem vylučují. O tomto alternativním návrhu nemůžeme hovořit v plénu, nemůžeme vyslechnout poslance, kteří jej předložili, ani nemůžeme vyjádřit svůj názor na něj. To je vada na nových pravidlech, kterou si musíte uvědomit.

Předsedající. – Ano, paní Panayotopoulousová-Cassiotouová, zde platí to, co jsem řekl dříve paní Doyleové. Uplatňujeme článek 45, který skutečně našim vystoupením dává velmi přísný rámec, neboť se slova může ujmout pouze zpravodajka.

Rídíme se pokyny Konference předsedů, která rozhodla, že tento předmět spadá pod tento konkrétní článek. Náš jednací řád by určitě měl být rozvinut tak, aby umožňoval větší pružnost a bohatší rozpravy, ale jak jistě chápete, já osobně tento jednací řád dnes večer změnit nemohu. Nicméně vaši připomínku samozřejmě bereme v potaz.

Rozprava k tomuto bodu je ukončena.

Hlasování se uskuteční zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Corina Crețu (PSE), písemně. – (RO) Diskriminace na základě pohlaví je stále realitou, a to i v členských státech Evropské unie. Tato skutečnost se týká nejen soukromého sektoru, kde je 90 % míst ve správních radách velkých společností obsazeno muži, ale i sektoru veřejného, kde jsou ženy také nedostatečně zastoupeny.

Cílem Lisabonské strategie je však zajistit, aby bylo zaměstnáno 60 % práceschopných žen. Vedle toho nesmíme zapomínat, že jednou z největších výzev pro Evropu ve střednědobém a krátkodobém horizontu je demografická situace. Evropská unie se potýká s vyšším růstem průměrného věku obyvatelstva než jiné světové regiony a s přírůstkem obyvatelstva o pouhých 0,4 %, což znamená, že Evropská unie bude zároveň muset čelit poklesu pracovních sil a stárnutí obyvatelstva.

Volba mezi kariérou a výchovou potomstva proto nesmí být definitivní ani povinná, a naopak musí být možné tyto dva aspekty života vzájemně sladit.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), písemně. – (RO) Jednou z klíčových hodnot Evropské unie je odstranění všech forem diskriminace. Vedle odstranění diskriminace, tedy i té mezi ženami a muži, odpovídáme za provádění proaktivních opatření na podporu profesních kariér žen. Jednou z oblastí, kde zastoupení žen obrovsky zaostává za muži, je vědecký výzkum. Ženy jsou však nedostatečně zastoupeny nejen početně, nýbrž i v hierarchii řízení. Čím výše v žebříčku, tím nižší podíl žen.

Tímto způsobem se společnost připravuje o tvůrčí potenciál významné části obyvatelstva. Ženám sladění rodinného života s prací ve vědě ztěžuje vysoce soutěžní povaha výzkumu, zeměpisná mobilita nedílně spojená s tímto druhem práce a poměrně pozdní zakládání kariér.

Využívám rozpravy o tomto tématu k tomu, abych zdůraznila nutnost zavedení zvláštních politik na dosažení rovnosti mezi muži a ženami v akademických povoláních. Tyto politiky musí zohledňovat soubor osvědčených postupů na evropské úrovni, včetně usnadňování dvojích kariér, povzbuzování vysokých škol a výzkumných ústavů k investicím do dětských školek a urychlení přístupu k akademickým postům pro ženy.

Zita Gurmai (PSE), písemně. – (HU) Členské státy Evropské unie musí podporovat obnovu obyvatelstva tím, že své kroky včlení do obnovené Lisabonské strategie pro růst a pracovní místa v souladu s politikou rovnosti mezi ženami a muži. Rovnováha v evropských společnostech závisí na celkové sumě solidárních vztahů mezi generacemi, které jsou složitější než kdy v minulosti. Mladí lidé bydlí déle v domácnosti rodičů a zároveň je čím dál obvyklejší, že titíž rodiče musí také pečovat o stárnoucí příbuzné. Toto břemeno spočívá v první řadě na mladé a střední generaci, a zejména na ženách. Z toho důvodu se zdá, že rovnost mezi ženami a muži, tj. rovné příležitosti v širším slova smyslu, jsou základní podmínkou pro vyvolání nových forem mezigenerační solidarity.

Pokud jde o rodinné povinnosti, tj. sladění rodinného a pracovního života, je otázka rovnosti mezi muži a ženami jednoznačně velmi důležitá, mají-li evropské rodiny získat nový impulz. Životně důležité je také zajištění příležitostí pro péči o děti v přiměřené kvalitě a množství těm, kteří při výchově dětí chtějí zároveň věnovat placenému zaměstnání. Socialistická skupina v Evropském parlamentu dělá vše, co je v jejích silách, aby byly splněny cíle Barcelonského procesu, a je zklamána skutečností, že tento cíl zjevně chybí v programu českého předsednictví.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písemně. – Pane předsedající, děkuji vám!

Tato zpráva je důležitá v tom, že přispívá k odhalení a zvrácení trendů v diskriminaci na základě pohlaví a mezigenerační solidaritě.

Je již vcelku jasné, že ženy, které se rozhodnou odejít dočasné z práce kvůli péči o nově narozené dítě, jsou diskriminovány. Často mívají potíže při návratu do zaměstnání se stejnými příležitostmi, zameškávají povýšení a přicházejí o plat i dávky sociálního zabezpečení.

Muži a ženy, kteří delší dobu zůstávají doma kvůli péči o starší osoby nebo malé děti, na to navíc často ekonomicky doplácí, protože nemají příjem a jejich práce se neodráží na HDP, přestože je to práce velmi důležitá. Tvůrci veřejné politiky a celá společnost často tuto práci nevidí. Lidé si neváží těch, kteří se namísto práce rozhodnou zůstat doma, protože nevidí jejich příspěvek společnosti.

Dámy a pánové! EU by měla podporovat politiky, které odstraní toto diskriminační smýšlení a poskytnou lidem, kteří se rozhodli zůstat doma kvůli péči o rodinného příslušníka, více možností dovolené a větší podporu. Tyto politiky by měly být veřejně financovány, aby se snížila pravděpodobnost diskriminace zaměstnanců zaměstnavateli!

Děkuji vám!

Siiri Oviir (ALDE), písemně. – (ET) Dnešní Evropa čelí bezprecedentním demografickým změnám. Chce-li Evropa trend úbytku obyvatelstva zvrátit, musíme prostřednictvím politiky EU a členských států podporovat všemi možnými způsoby rodiny a umožňovat ženám a mužům sladění rodinného a pracovního života, ale takovým způsobem, aby byly povinnosti spojené s domovem a rodinou rovnoměrně rozděleny mezi muže a ženy.

Z celého srdce podporuji alternativní návrh usnesení Evropského parlamentu o nediskriminaci na základě pohlaví a mezigenerační solidaritě, který je realističtější než předchozí zpráva.

Musím zejména zdůraznit cíl vytvoření politiky péče, která je vyváženě rozdělena mezi ženy a muže. Nerovnost při výkonu péče často způsobuje nedostupnost cenově přijatelných a kvalitních služeb v členských státech a ženy se potýkají s neodvratnou nutností obětovat své příležitosti na účast ve společenském, ekonomickém a politickém životě.

To vše upevňuje nerovné rozdělení povinností souvisejících s domovem a rodinou mezi muže a ženy, což ženy všeobecně nutí k volbě pružnější organizace práce nebo odchodu ze zaměstnání, a to zase ovlivňuje jejich kariéru a upevňuje rozdíly mezd a důchodových nároků mezi ženami a muži.

Doporučení českého předsednictví, aby byla z péče o děti učiněna „plnohodnotná alternativa profesní kariéry“, mne znepokojuje. Jsem přesvědčena, že realizace tohoto doporučení by upevnila tradiční dělbu práce mezi muži a ženami.

Významnou úlohu při vytváření rovné dělby práce mezi ženami a muži hrají opatření plánovaná v rámci Lisabonské strategie. Jejich cílem musí být nejen růst zaměstnanosti, podpora inovací a zvyšování produktivity, ale také odstranění diskriminace na základě pohlaví, která v EU historicky vznikla.

Zita Pleštinová (PPE-DE), písemně. – (SK) Péče byla po staletí doménou žen. Vzorné matky, které se v mládí staraly o výchovu svých dětí, představují dnes výraznou většinu staršího obyvatelstva, které se právě péče o děti a o domácnost negativně projevuje na výši důchodu. Za tuto společensky prospěšnou práci během aktivního života mnohé z nich nedostávají průměrný důchod, což je vystavuje vyššímu riziku chudoby. I z tohoto důvodu se mladé ženy rozhodují odložit mateřství a dávají přednost profesionální kariéře.

V řadě vystoupení na půdě EP neustále zdůrazňuji, že matky a otcové, kteří se svobodně rozhodnou pro výchovu dítěte nebo péči o staršího či závislého člena rodiny, nesmějí být diskriminováni. Znam mnoho rodin, které mají zdravotně postiženého člena a vykonávají tuto náročnou práci s velkým odhodláním navzdory překážkám, které musí neustále překonávat.

Ve svém vystoupení bych chtěla ocenit návrhy paní zpravodajky Anny Záborské, které doporučují uznat vedle tradiční oficiální výdělečné činnosti i mnohé formy činnosti nevýdělečné, která se v rámci solidarity mezi generacemi vykonává v rodinách. Tato práce se odráží na HDP, pokud rodina někoho zaměstná. To ale neplatí, když tuto práci vykonává jeden z rodičů.

Věřím, že zpráva bude pro členské státy inspirací k přijetí opatření na vylepšení rodinné politiky v rámci EU.

Rovana Plumb (PSE), písemně. – (RO) V době, kdy se Evropa potýká s hlubokou hospodářskou krizí, jejíž konečné dno může být obtížně předvídatelné, nelze než počítat s tím, že bouře na trhu práce nepříznivě ovlivní porodnost. Řada žen nebude chtít mít děti, protože jsou vyděšeny z možnosti ztráty zaměstnání a zmenšení materiálního zabezpečení potřebného k péči o děti a jejich výchově.

V tomto kontextu je povinností každého členského státu podporovat vícegenerační činnosti, například střediska typu „most mezi generacemi“, kde starší dospělí pobírají odměnu za péči a výchovu dětí. Tato střediska typu „most mezi generacemi“, s úspěchem provozovaná v některých členských státech, by ženám s dítětem umožnila dosti rychlý návrat do zaměstnání a zároveň by návrat do zaměstnání umožnila i starším osobám v důchodu.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), písemně. – (BG) V posledních několika desetiletích čím dál rychleji stárne obyvatelstvo členských států Evropské unie. Úspěšné sladění profesního a osobního života se pro ženy stává náročným úkolem. Dnes je proto ještě důležitější, aby členské státy podporovaly porodnost a věnovaly patřičnou pozornost rodinám. V této oblasti by EU mohla nepřímo přispívat a pomáhat členským státům k modernizaci jejich politik. Za jeden z významných kroků, které by v této oblasti mohly být přijaty, považuji uznání „neviděné práce“.

Rovněž nemůžeme zavírat oči nad tím, že čím dál více lidí v aktivním věku pečuje o děti a zároveň o starší blízké příbuzné, což je přivádí do obtížného postavení. Proto je obzvlášť důležité, aby Komise přišla s praktickými iniciativami k oficiálnímu uznávání dovedností nabytých činnostmi péče o děti a závislé osoby a řízení domácnosti, aby byly tyto dovednosti brány v potaz při opětovném příchodu na trh práce.

Dnes musíme přemýšlet o budoucnosti všech těchto matek pečujících o děti, jež jsou budoucností Evropy, a chránit tyto matky před rizikem, že jednou obdrží nízké důchody a dostanou se do nerovného postavení vůči ostatním členům společnosti.

21. Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi: Podpora inovace za účelem zajištění udržitelně vysoké kvality veřejných služeb v Evropě (krátké přednesení)

Předsedající. – Dále je na pořadu krátké přednesení zprávy (A6-0018/2009) o zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi: podpora inovace za účelem zajištění udržitelně vysoké kvality veřejných služeb v Evropě, kterou vypracoval pan Harbour jménem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (2008/2139(INI)).

Malcolm Harbour, zpravodaj. – Pane předsedající, dnes večer je obzvlášť příhodné, že za Komisi odpovídá paní Reading, protože se moje zpráva zaměřuje na návrh rozvíjený s jejími pracovišti již několik let. Tento návrh je krajně důležitý a skýtá široké možnosti celému evropskému hospodářství. Mým prvním poselstvím paní komisařce dnes večer je poděkování za její vůdčí roli v této iniciativě, které doplním přáním, aby byly mnohem více šířeny informace o ní. GŘ pro informační společnost je musí široce distribuovat – a myslím, že už tak začíná činit – protože jsou tak důležité, zejména v časech, kterými nyní prochází naše hospodářství.

O čem tedy hovořím? V jádru věci je fakt, že veřejné orgány v Evropské unii vynakládají obrovské sumy veřejných peněz na nákup výrobků a služeb. Jak velký objem těchto zakázek je ve skutečnosti vynaložen na výzkum a podporu rozvoje nových řešení pro velké výzvy, kterým veřejné orgány a celá společnost každodenně čelí, jako je zkvalitnění zdravotní péče, optimalizace dopravy, řešení klimatických změn nebo zvýšení energetické účinnosti budov? Výdaje na zakázky EU týkající se výzkumu a vývoje činí méně než 1 % celkového rozpočtu zakázek.

Vzhledem k tomu, že v Lisabonské strategii máme výslovný cíl zvýšit naše výdaje na výzkum a vývoj k cílové hodnotě 3 %, nachází se zde obrovský potenciál.

A na tomto místě se uplatní funkce zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi. V podstatě usilujeme o to, aby inteligentní, na výzkum zaměřené veřejné orgány vytvářely poptávku po inovativních řešeních a pak na plnění těchto požadavků pracovaly s malými i velkými inovativními společnostmi – ale zejména s malými podniky, které z tohoto mohou mít prospěch. Chceme, aby tito inteligentní zákazníci skutečně přemýšleli dopředu, byli nároční, přemýšleli o řešeních tam, kde ještě žádné komerční řešení neexistuje, ale kde je v podstatě škála řešení, která mohou být vyvinuta s finančním příspěvkem veřejného orgánu určeným právě na tento účel – na financování výzkumu a vývoje, možná prostřednictvím první soutěžní etapy nápadů, a pak vzít tato řešení do další etapy směrem k životaschopnosti výrobku nebo služby, které pak mohou být uvedeny na trh.

Přínosy takovéhoho zajištění, zejména pro malý podnik, a poskytnutí této obchodní podpory, budou pro daný podnik velmi důležité. A opravdu, tam, kde toto již bylo vyzkoušeno, vidíme zkušenosti, kde podniky, i pokud nevyrobí vítězné řešení, měly financován určitý prvek svého výzkumu a vývoje, na kterém pak mohou dále pracovat a vyvinout jej do jiného, ziskového výrobku.

Na to je rovněž navázána druhá iniciativa Komise, kterou se moje zpráva zabývá – „iniciativa rozhodujících trhů“, kde usilujeme o vůdčí úlohu veřejných orgánů v řadě klíčových technologických oblastí týkajících se zdraví a změny klimatu v dopravě. Existují známky toho, že vzniká ucelená politika, ale podle méj zprávy potřebujeme více odborné přípravy, potřebujeme více osvědčených postupů a potřebujeme intenzivnější šíření tohoto návrhu. Doufám, že paní komisařka a sbor komisařů se tohoto chopí a že tento Parlament prokáže, že za tímto řešením stojí.

Závěrem – a dovoluji mi krátký čas navíc, protože jde v jistém smyslu o procesní námitku – chci nejprve této prázdné sněmovně zdůraznit, že jsem ke své zprávě obdržel dvě stanoviska – od pana Sakalase z Výboru pro právní záležitosti a od paní Podimataové z Výboru pro průmysl. Tito ovšem nesmějí se svými stanovisky na tomto plénu vystoupit, což je, jak se zdá, spíše ostuda, protože přinesli hodnotný příspěvek, který jsem zapracoval do svých pozměňovacích návrhů. Rovněž chci poděkovat za spolupráci svému stínovému zpravodaji panu Hassemu Ferreirovi, pan Ferreira také přispěl značným dílem.

Na závěr chci říci, že se jedná o řešení, kde se každý stává vítězem: společnost, občané, veřejné orgány, podniky, inovátoři i evropské hospodářství. Proto je toto řešení tak důležité a proto právě dnes, kdy v souvislosti s hospodářskou krizí očekáváme od veřejných orgánů další investice, je tento návrh zprávy ještě důležitější než v době před pár měsíci, kdy jsem na něm začal pracovat.

Viviane Reding, členka Komise. – Pane předsedající, naprosto souhlasím, protože zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi slouží dvojímu cíli. Zvyšuje kvalitu veřejných služeb, ale nejvíce ze všeho otevírá průmyslu příležitosti k zaujetí vedoucí úlohy na mezinárodních trzích. Jedná se tedy o velmi dobře vynaložené peníze, zejména v době krize, kdy potřebujeme našemu průmyslu pomáhat s uváděním výsledků výzkumu do praxe a s co nejlepším využíváním technologických řešení a inovací.

Jsem velmi ráda, že zpravodaj pan Harbour spolu s Komisí podpořili to, co leželo dosti dlouhou dobu ve frontě. Je ovšem rozdíl mezi tím být ve frontě a tím být uveden do praxe. Skutečně doufám, že se zpráva Parlamentu stane spouštěčem a důležitou přidanou hodnotou k naší politice výzkumu a inovací. Spuštění silné poptávky veřejného sektoru po vývoji nových inovativních výrobků a služeb v Evropě může zapříčinit významné změny, zejména pro naše MSP, a proto tuto iniciativu vítám. K této práci panu Harbourovi blahopřeji.

Jaké jsou další konkrétní kroky, které budeme muset učinit? V bezprostřední odpověď na konkrétní doporučení zprávy mohu potvrdit, že Komise podpoří opatření na podporu sdílení zkušeností a osvěty a prozkoumá způsoby jak dát účastníkům nabídkových řízení v řadě členských států pobídky ke společnému provádění projektů veřejných zakázek v předobchodní fázi.

Komise již vyhlásila výzvy k předkládání nabídek na podporu tvorby sítí veřejných orgánů pro veřejné zakázky v předobchodní fázi, a sice v programu INTERREG, programu na podporu konkurenceschopnosti a inovací (CIP) a sedmém rámcovém programu (FP7).

Ve střednědobém až dlouhodobém horizontu věřím, že by vlády v Evropě měly zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi začlenit do svého strategického plánování veřejných investic. Myslím, že by se s výhodou mohlo začít u balíčků hospodářské obnovy. Za Komisi toto zdůrazním ve sdělení naplánovaném na počátek letošního března, ve kterém navrhuji posílení strategie výzkumu, vývoje a inovací IKT pro Evropu, takže zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi bude v této zprávě obsaženo.

Jak víte, některé členské státy již začaly experimentovat s pilotními projekty zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi. Doufáme, že v nadcházejících měsících uvidíme více těchto pilotů, a vyzývám členy výboru a také poslance této sněmovny, aby ve svých zemích hovořili o zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi s ministry a zástupci měst. Změny dosáhneme jediň společnou prací. Velice vám děkuji za to, že zde nabízíte pomocnou ruku.

Předsedající. – Rozprava k tomuto bodu je ukončena.

Hlasování se uskuteční zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Zita Pleštinová (PPE-DE), písemně. – (SK) Posilování inovací a rozvoj ekonomiky znalostí jsou klíčové při zabezpečování veřejných služeb vysoké kvality. Ve veřejném sektoru USA se na zakázky výzkumu a vývoje vynaloží ročně 50 miliard dolarů, což je dvakrát více než v EU, a proto členské státy musí dodržet svůj závazek investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP. Veřejné zakázky jsou strategickým nástrojem k dosažení tohoto cíle.

Dnes existuje mnoho evropských výzkumných programů a orgány veřejné správy zatím nevyužívají jejich výsledky při veřejných zakázkách. Praxe v EU vychází ze zásady exkluzivního vývoje, což znamená, že každá společnost si ponechává vlastnická práva k novým inovacím, které vytváří.

Přestože zakázky ve fázi před komerčním využitím představují určité zjednodušení, je celý proces velmi náročný. Orgánům veřejné správy může výrazně pomoci účast univerzit a výzkumných ústavů. Členské státy by se měly inspirovat poznatky evropských inovačních agentur, které se zúčastňují výzkumu a vývoje.

Věřím, že i na základě doporučení ve zprávě Malcolma Harbours vypracuje Komise komplexní a lehkou srozumitelnou příručku, která by pomohla hlavně malým a středním podnikům a rovněž i příslušným orgánům v oblasti veřejných zakázek při provádění.

Jedině úzkou spoluprací mezi členskými státy EU v oblasti veřejných zakázek podpoříme inovaci a zabezpečíme trvale udržitelné veřejné služby vysoké kvality.

22. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

23. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno ve 23:00)